

**POBOŽNOST
MAJCI BOŽJOJ
MARIJI U GLAVNIM
KRISTOVIM
OTAJSTVIMA**

POBOŽNOST MAJCI BOŽJOJ MARIJI U GLAVNIM KRISTOVIM OTAJSTVIMA

p. Miljenko Sušac s.m.m. – misionar monfortanac

Među najraširenijim i najvažnijim pobožnostima u Katoličkoj Crkvi je svakako pobožnost prema Blaženoj Djevici Mariji. Citat crkvenog učiteljstva s drugog vatikanskog sabora čini nam se najbolji uvod u knjižicu:

«Djevica Marija koja je po anđelovu navještenju primila u srce i u tijelo Božju Riječ i svijetu donijela Život, priznaje se i časti kao prava Majka Boga i Spasitelja. Na uzvišen način otkupljena s obzirom na zasluge svoga Sina i s njim sjedinjena s nerazrješivom vezom, odlikovana je velikom ulogom i dostojanstvom da bude Majka Božjega Sina, i zato premila kći Oca i svetište Duha Svetoga, po kojemu daru odlične milosti daleko nadvisuje sve druge stvorove nebeske i zemaljske. Ujedno je pak združena u Adamovu rodu sa svim ljudima koji trebaju spasenje, dapače je »uistinu majka udova Kristovih ... jer je ljubavlju sudjelovala da se u Crkvi rode vjernici, koji su udovi one Glave«. Zato se ona pozdravlja i kao preodlični i sasvim osobiti ud Crkve i njezin tip i najizvršnji uzor u vjeri i ljubavi, te je Katolička Crkva, poučena od Duha Svetoga, s djetinjom ljubavlju štuje kao preljubeznu majku.

Crkva s pravom štuje posebnim štovanjem Mariju, koja je po Božjoj milosti uzvišena poslije Sina iznad svih anđela i ljudi, kao presvetu Božju Majku, koja je imala dio u Kristovim misterijima. Već od najstarijih vremena Blažena Djevica se štuje pod nazivom »Bogorodice«, pod čiju se zaštitu vjernici molitvama utječu u svim pogiblima i potrebama. Osobito od Efeškog sabora štovanje Božjeg naroda prema Mariji divno je poraslo u iskazivanju časti i u ljubavi, u zazivanju i nasljedovanju, prema njezinim proročkim riječima: *Blaženom će me zvati svi naraštaji jer velika mi djela učini svevišnji* (Lk 1, 48). Ovo štovanje, kakvo je uvijek u Crkvi postojalo, iako je sasvim posebno, ipak se bitno razlikuje od poklonstvenog štovanja koje se iskazuje utjelovljenoj Riječi jednako kao Ocu i Duhu Svetomu, i njega upravo podupire. Jer različni oblici pobožnosti prema Božjoj Majci, koje je Crkva odobrila u granicama zdrave i pravovjerne nauke, i prema prilikama vremena i mjesta i prema čudi i značaju vjernika, čine to da se, dok se Majka časti, Sin, radi kojega je sve (usp. Kol 1, 15-16) i u kojemu je vječni Otac »htio da stanuje sva punina« (Kol 1, 19), pravo upoznaje, ljubi, slavi i da se vrše Njegove zapovijedi.

Sveti Sabor izrijekom uči tu katoličku nauku i ujedno opominje sve sinove Crkve da plemenito promiču štovanje prema Blaženoj Djevici, osobito liturgijsko, i da uvelike cijene praksu i pobožne vježbe prema njoj što ih je tokom vjekova preporučilo učiteljstvo Crkve, i neka savjesno vrše ono što je u prošlim vremenima bilo odlučeno o štovanju slika Kristovih, Blažene Djevice i svetaca. Također živo opominje bogoslove i propovjednike božanske riječi da se u promatranju posebnog dostojanstva Bogorodice brižljivo čuvaju i od svakog krivog pretjerivanja i od prevelike umne skučenosti. Gajeći pod vodstvom Učiteljstva proučavanje Svetoga Pisma, svetih Otaca i crkvenih Učitelja te crkvenih liturgija neka ispravno osvjetljaju uloge i povlastice Blažene Djevice, koje uvijek imaju za svrhu Krista, vrelo sve istine, svetosti i pobožnosti. Neka marljivo odbijaju sve što bi, bilo u riječima, bilo u činjenicama, moglo odijeljenu braću ili bilo koga drugoga navesti u zabludu s obzirom na pravu nauku Crkve. Dalje, neka se vjernici sjete da prava pobožnost nije u neplodnom i prolaznom osjećaju ni u nekoj ispraznoj lakovjernosti, nego da izlazi iz prave vjere, koja nas vodi do toga da priznajemo uzvišenost Majke Božje i da se potičemo na sinovsku ljubav prema Majci i na nasljedovanje njezinih kreposti.» (*Svjetlo naroda* 53; 66-67)

U ovoj knjižici smo sabrali izraze pučke pobožnosti prema Gospi u najvažnijim Kristovim otajstvima iz svetačke i pobožne tradicije Katoličke Crkve, dok ćemo u drugoj knjižici izložiti pobožnost prema Gospi u liturgijskoj godini i crkvenoj tradiciji. Na taj način vjernici u molitvi mogu kontemplirati jedinstveno i neponovljivo Marijino poslanje u Isusovom životu i Crkvi. Da ne bismo nepotrebno opteretili tekst ne donosimo citate svih knjiga, molitvenika i

priručnika iz kojih smo crpili pojedine tekstove koje smo duži niz godina skupljali na raznim evropskim jezicima. Dao Bog i Majka Božja da objavljivanje ove knjižice donese obilje milosti i duhovnih plodova u hrvatskom narodu.

p. Miljenko Sušac s.m.m. – misionar monfortanac

1. NAUK CRKVE O ŠTOVANJU GOSPE U PUČKOJ POBOŽNOSTI I ISUSOVIM OTAJSTVIMA

Direktorij o pučkoj pobožnosti i liturgiji o čašćenju svete Majke Gospodinove uči:

«Pučka pobožnost prema Blaženoj Djevici, različita u svojim izražajima i duboka u svojim obrazloženjima jest značajna i opća crkvena činjenica. Ona provire iz vjere i ljubavi Božjega puka prema Kristu, Otkupitelju ljudskoga roda i iz predodžbe spasenjskoga poslanja koje je Bog povjerio Mariji iz Nazareta, zbog čega Djevica nije samo Majka Gospodina i Spasitelja, već i - na planu milosti - Majka svih ljudi.

Zapravo »vjernici lako shvaćaju životnu vezu koja sjedinjuje Sina i Majku. Znaju da je Sin Bog, i daje ona, Majka, i njihova majka. Neposredno uviđaju neokaljanu svetost Djevice, i - premda ju časte kao slavnu kraljicu u nebu - ipak su sigurni da ih ona, puna milosti, zagovara te stoga mole puni pouzdanja njezinu zaštitu. Najsiriromašniji ju osjećaju osobito bliskom. Znaju daje ona bila siromašna poput njih, da je mnogo trpjela, da je bila strpljiva i krotka. Osjećaju sućut zbog njezine boli u razapinjanju i smrti Sina, raduju se s njom zbog Isusova uskrsnuća. S radošću slave njezine blagdane, rado sudjeluju u procesijama, kreću na hodočašća u svetišta, vole pjevati u njezinu čast, prinose joj zavjetne darove. Ne dopuštaju da je itko uvrijedi i instinktivno nemaju povjerenja u onoga tko ju ne časti«.

I Crkva potiče svu svoju djecu- svete službenike, redovnike, vjernike laike - da svoju osobnu i zajedničku pobožnost gaje i pobožnim vježbama koje ona odobrava i preporučuje. Liturgijsko bogoštovlje, naime, bez obzira na njegovu objektivnu važnost i nezamjenjivu vrijednost, primjernu djelotvornost i normativan karakter, ne iscrpljuje sve izražajne mogućnosti Božjega puka da časti svetu Majku Gospodinovu.

Odnosi između liturgije i pučke marijanske pobožnosti trebaju biti uređeni u svjetlu načela i odredaba koje su u ovome dokumentu više puta naznačene. U svakome slučaju, u odnosu prema pučkoj pobožnosti Božjega naroda, liturgija treba biti »primjeran oblik«, vrelo nadahnuća, trajno uporište i konačan cilj.

Ipak, ovdje je prikladno sažeto podsjetiti na neke zahtjeve koje je Učiteljstvo Crkve izrazilo u odnosu na marijanske pobožne vježbe. Njih treba uzeti u obzir u trenutku u kojemu se priprema na stvaranje novih pobožnih vježba ili na reviziju već postojećih ili pak jednostavno na njihovo smještanje u bogoslužni čin. Pastiri duguju pozornost prema marijanskim pobožnim vježbama zbog njihove važnosti. One su, s jedne strane, plod i izraz marijanske pobožnosti nekoga naroda ili neke zajednice vjernika, a s druge su strane, važan uzrok i čimbenik »marijanske fizionomije« vjernika, »stila« koji usvaja vjernička pobožnost prema Blaženoj Djevici Mariji.

Temeljni zahtjev Učiteljstva u odnosu na pobožne vježbe jest da se one dovedu u »okrilje jedinstvena kulta koji se s pravom naziva kršćanskim, jer od Krista vuče korijene učinkovitosti, u Kristu pronalazi ili ima pun izraz i po Kristu u Duhu vodi k Ocu«. To znači da marijanske pobožne vježbe - premda ne sve na isti način i u istoj mjeri - moraju:

- izraziti trojstveno obilježje, koje razlikuje i obilježava štovanje Boga prema novozavjetnoj objavi, obilježje Oca, Sina i Duha Svetoga; kristološku sastavnicu koja osvjetljuje jedino i nužno Kristovo posredništvo; pneumatološku dimenziju, budući da od Duha potječe i u Duhu se vrši svaki istinski izražaj pobožnosti; crkveni karakter, po kojemu kršteni - tvoreći sveti

Božji narod - okupljeni mole u ime Gospodnje (usp. Mt 18,20) i u životnome prostoru zajedništva svetih.

- trajno posezati za Svetim pismom, razumijevanim u krilu svete predaje; ne zanemariti, ali samo u cjelovitu ispovijedanju vjere Crkve, zahtjeve ekumenskoga gibanja; uzeti u obzir antropološke aspekte bogoštovnih izražaja na takav način da odražavaju ispravno poimanje čovjeka i odgovore na njegove zahtjeve. Očitovati eshatološku napetost, bitnu za evanđeosku poruku; istaknuti misionarsku zauzetost i dužnost svjedočenja, što obvezuje Gospodinove učenike». (br. 183-185)

Katekizam Katoličke Crkve uči:

Opće crte Isusovih otajstava

«Sav Kristov život jest Objava Oca: njegove riječi i djela, njegova šutnja i trpljenje, njegov način postojanja i govorenja. Isus može reći: »Tko vidi mene, vidi Oca« (Iv 14,9), a Otac: »Ovo je Sin moj, Izabranik! Njega slušajte!« (Lk 9,35). Budući da se naš Gospodin utjelovio da izvrši Očevu volju, i najmanji potezi njegovih Otajstava očituju »ljubav Božju prema nama« (1 Iv 4,9).

Sav je Kristov život Otajstvo Otkupljenja. Otkupljenje je prije svega plod krvi i križa, ali to Otajstvo je na djelu u cijelom Kristovu životu: već u njegovu Utjelovljenju, kojim nas je, postavši siromašan, obogatio svojim siromaštvom; u njegovu skrovitom životu koji, njegovom podložnošću, popravlja našu nepokornost; u njegovoj riječi koja čisti slušatelje; u liječenjima i otklinjanjima što ih je vršio, po kojima je »uzeo naše slabosti i ponio boli« (Mt 8,17); u njegovu Uskrsnuću kojim nas opravdava.

Sav Kristov život je Otajstvo ponovnog okupljanja svega pod jednu glavu (Rekapitulacija). Što god je Isus učinio, rekao i trpio, imalo je za cilj da palog čovjeka obnovi u njegovu prvotnom pozivu:

Kada se utjelovio i postao čovjekom, obnovio je u sebi samom dugu povijest ljudi i ukratko nam pribavio spasenje, tako da smo u Kristu zadobili ono što bijasmo izgubili u Adamu, tj. da budemo na sliku i priliku Božju. Upravo zato je Krist prošao kroza sve dobi života, da time povрати svim ljudima zajedništvo s Bogom.

Naše zajedništvo u Isusovima otajstvima

Svekoliko Kristovo bogatstvo je »namijenjeno svakom čovjeku i tvori dobro za svakoga«. Od svoga utjelovljenja »radi nas ljudi i radi našeg spasenja« sve do smrti »za naše grijeh« (1 Kor 15,3) i Uskrsnuća »za naše opravdanje« (Rim 4,25), Krist nije živio svoj život za se, nego za nas. A i sada je »naš zagovornik kod Oca« (1 Iv 2,1), »uvijek živ da se za nas zauzima« (Heb 7,25). Sa svim što je živio i trpio za nas jednom za uvijek, On ostaje uvijek »pred licem Božjim za nas« (Heb 9,24).

U cijelom svom životu Isus se pokazuje kao naš uzor: On je »savršen čovjek« koji nas poziva da postanemo njegovi učenici i pođemo za njim; svojim poniženjem dao nam je primjer da ga nasljedujemo, svojom molitvom privlači molitvi, svojim siromaštvom poziva da slobodno prihvatimo oskudicu i progonstva.

Sve što je Krist živio, on nam omogućuje živjeti to u njemu i da on to živi u nama. »Utjelovljenjem se naime Sin Božji na neki način sjedinio sa svakim čovjekom«. Pozvani smo da tvorimo jedno s njime; kao udovima svoga Tijela on nam daje učestvovati u onome što je sam živio u svome tijelu za nas i kao naš uzor:

Moramo u sebi nastavljati i nadopunjavati stanja i Otajstva Isusova i često ga moliti da ih sam dovrši i ostvari u nama i u čitavoj svojoj Crkvi (...) jer Sin Božji je naumio da uspostavi stanovito zajedništvo te svoja otajstva u nama i u svoj svojoj Crkvi nekako proširi i nastavi po

milostima koje nam želi priopćiti i plodovima što ih tim otajstvima želi u nama izvesti. Time želi da ih u nama dovrši». (br. 516-521)

2. KRUNICA, SAŽETAK CIJELOG EVANĐELJA

Molitva svete krunice u kojoj razmatramo cijeli Isusov život je svakako jedna od najvažnijih katoličkih molitava pučke pobožnosti. Veliki papa naših dana *Ivan Pavao II* koji je za krunicu kazao «moja najdraža molitva» nas uči: «*Moleći svetu krunicu mi uistinu motrimo Krista na privilegiran način, to jest na onaj isti način Marije njegove Majke, razmišljamo o otajstvima života, muke i uskrsnuća Gospodinova očima i srcem One koja je bila najbliža svome Sinu*». (2.10. 1988.)

Crkveno učiteljstvo s pravom molitvu krunice naziva sažetak cijelog Evanđelja: «*Svi će me naraštaji zvati blaženom* (Lk 1,48). Pobožnost Crkve prema Blaženoj Djevici svojstvena je kršćanskom kultu. Crkva opravdano posebnim štovanjem časti Blaženu Djevicu. Doista, već od najstarijih vremena Blažena se Djevica časti pod nazivom 'Bogorodica', pod zaštitu koje se vjernici molitvom utječu u svim pogiblima i potrebama (...). To štovanje (...) iako je sasvim osobito, ipak se bitno razlikuje od poklonstvenog štovanja koje se iskazuje utjelovljenoj Riječi jednako kao Ocu i Duhu Svetomu, i koje upravo podupire; ono nalazi izražaj u svetkovinama posvećenim Majci Božjoj i u marijanskoj molitvi kao što je Sveta krunica, »sažetak cijelog Evanđelja«. (*Katekizam Katoličke Crkve br. 971*).

Brojna su svjedočanstva iz svetačke i pobožne tradicije o raznim uslišanjima kao i o pobožnim obećanjima za molitelje krunice. Donosimo ona najpoznatija.

Obećanja kraljice sv. krunice dana bl. Alanu de la Roche

Godine 1349. strašna kuga poharala je sve europske države. Grozna pošast trajala je tri godine i opustošila gradove i sela. Nakon prestanka te nevolje, zapovjedila je Majka Božja bl. Alanu, dominikanskom redovniku, da obnovi Bratovštinu sv. Krunice.

Pobožna tradicija drži daje Majka Božja po njemu je dala 15 obećanja moliteljima sv. krunice:

1. Tko moju krunicu ustrajno moli, postiže osobite milosti.
2. Obećavam svima koji pobožno mole psaltir moje krunice, osobito zaštitu i velike milosti.
3. Krunica je moćni štit protiv Zloga; ona uništava opačinu, sprječava grijeh i iskorjenjuje krivovjere.
4. Po krunici ponovno niču kreposti i djela Bogu ugodna. Duše po njoj dobivaju puninu Božanskog milosrđa. Ona obraća srca tako da počnu prezirati zemaljsko, a ljubiti nebesko. Ubrzava njihov duhovni napredak. Mnoge se duše spašavaju po krunici.
5. Duša, koja se pouzdano po krunici meni utječe, neće biti izgubljena.
6. Svi koji krunicu pobožno mole razmatrajući otajstva, neće slomiti teškoće. Bit će pošteđeni od iznenadne smrti. Ako su u grijehu, dobit će milost obraćanja, a ako su pravedni, milost ustrajnosti i dioništvo vječnoga života.
7. Vjernici, koji moju krunicu pobožno mole neće umrijeti bez sv. sakramenata.
8. Želim da svi, koji moju krunicu mole za vrijeme svoga života, da u času svoje smrti postanu dionici Božjih spoznaja, milosti, kao i zasluga Božjih svetaca, u svoj svojoj punini.
9. Brzo ću spasiti duše iz čistilišta koje su za života voljele moju Krunicu.
10. Djeca vjerna mojoj krunici uživat će u nebeskom sjaju.
11. Sve što se moli po krunici, dobiva se.
12. Tko moju krunicu širi, dobiva moju pomoć u svim svojim nevoljama.
13. Postigla sam od svoga Sina milost, da svi koji su u Bratovštini sv. Krunice, imaju za života zagovornike u nebeskim blaženicima, po smrti svoje braće i sestara.

14. Svi koji svoju krunicu mole, moja su draga djeca i braća Isusa Krista, moga jedinorođenoga Sina.
15. Pobožnost prema sv. Krunici je osobita oznaka odabranih.

Kao što je poznato i u Lurdu i u Fatimi prilikom ukazanja Blažena Djevica Marija je tražila molitvu svete krunice kao moćno sredstvo za pomoć u obraćenju. Donosimo lijepo svjedočanstvo vidjelice iz Fatime sestre Lucije:

«Blažena Djevica Marija je krunici podarila takvo djelovanje da ne postoji nijedan materijalni, duhovni, nacionalni i međunarodni problem koji se putem nj i naše žrtve ne bi mogao riješiti».

1. Klasični način molitve svete Krunice

*Preporučuje se moliti zaziv koji je Anđeo naučio vidioco u Fatimi: **Isuse, ovo je Tebi za ljubav za obraćenje grešnika, kao pomoć dušama u Čistilištu i kao naknada za uvrede koje se nanose Bezgrešnom Srcu Marijinom.***

Znak križa i Apostolsko vjerovanje

Oče naš ...

Zdravo Marijo 3 puta, a nakon riječi Isus se dodaje:

- koji neka nam umnoži vjeru
- koji neka nam učvrsti ufanje
- koji neka nam usavrši ljubav

Slava Ocu ...

Za svaku pojedinu desetinu se moli 1 Oče naš, 10 Zdravo Marija i 1 Slava Ocu; iza riječi Isus se kod svake Zdravo Marije dodaje zaziv koji slijedi u pojedinim otajstvima.

Iza svakog otajstva preporučuje se zaziv koji je Anđeo u Fatimi naučio vidioco: **O moj Isuse, oprosti nam naše grijehе, očuvaj nas od paklenog ognja, dovedi u Raj sve duše, osobito one kojima je najpotrebnije tvoje milosrđe.**

Po novom tjednom rasporedu molitve sv. Krunice koji je predložio sv. Otac Ivan Pavao II:

RADOSNA OTAJSTVA - mole se ponedjeljkom i subotom

1. Koga si Djevice po Duhu Svetom začela.
2. Koga si Djevice Elizabeti u pohode nosila.
3. Koga si Djevice rodila.
4. Koga si Djevice u Hramu prikazala.
5. Koga si Djevice u Hramu našla.

OTAJSTVA SVJETLA - mole se četvrtkom

1. Koji je na rijeci Jordanu kršten bio.
2. Koji nam se na svadbi u Kani objavio.
3. Koji nam je Kraljevstvo Božje navijestio i na obraćenje nas pozvao.
4. Koji se na gori preobrazio i svoju nam slavu objavio.
5. Koji nam se u otajstvu Euharistije darovao.

ŽALOSNA OTAJSTVA - mole se utorkom i petkom

1. Koji se za nas krvlju znojio.
2. Koji je za nas bičevan bio.
3. Koji je za nas trnjem okrunjen bio.
4. Koji je za nas teški križ nosio.
5. Koji je za nas raspet bio.

SLAVNA OTAJSTVA - mole se srijedom i nedjeljom

1. Koji je od mrtvih uskrsnuo.
2. Koji je na Nebo uzašao.
3. Koji je Duha Svetoga poslao.
4. Koji je Tebe Djevice na Nebo uzeo.
5. Koji je Tebe Djevice na Nebu okrunio.

Ako netko moli cijeli Ružarij, sva četiri otajstva, sv. Otac predlaže da se moli po gore navedenom rasporedu.

3. BEZGREŠNO ZAČEĆE BLAŽENE DJEVICE MARIJE

Svetkovina bezgrešnog začecja Blažene Djevice Marije slavi se 8. prosinca. Tijekom vjekova Crkva je postala svjesna da je Marija, ispunjena Božjom milošću, bila otkupljena već od svoga začecja. Tu istinu vjere proglasio je Papa Pio IX 1854. Sav sjaj sasvim jedinstvene svetosti, koji Mariju resi već od trenutka njezina začecja dolazi joj od Krista. Jedinstvenom je milošću, u predviđanju zasluga Isusa Krista Spasitelja ljudskog roda, bila očuvana od svake ljage istočnoga grijeha. U ovoj svetkovini Crkva u Mariji promatra znak Božjeg izbora po kome je Ona prva otupljena, te Božju pobjedu nad zlom i grijehom i nadolazak novih vremena, a sveci su gledajući Bezgrešnu zanosno kontempliraju ljepotu Marijine duše.

3. 1. Devetnica Bezgrešnoj

(razmatanja iz djela sv. Maksimilijana Kolbea)

Prvi dan: Bezgrešna, Kraljice Neba i zemlje, znam da nisam dostojan približiti se tebi, pasti na koljena pred tobom licem do zemlje, ali jer te mnogo ljubim, usuđujem se tebe moliti da budeš tako dobra pa mi kažeš tko si ti. Želim te sve više upoznati, beskrajno upoznati, i ljubiti te sve većim žarom bez ikakve zapreke. Osim toga, želim i drugim dušama objaviti tko si ti, da te sve veći broj duša upozna što savršenije, da te ljubim sve žarče, tako da ti postaneš, i to što prije, kraljica svih srdaca koja kucaju i koja će uvijek kucati na zemlji.

Ima ih koji do dana današnjega nisu upoznali tvoje ime. Drugi su opet utonuli u blato nemoralna i ne odvažuju se podići pogled prema tebi. Neki opet misle da te ne trebaju za postizanje svoga životnog cilja, No, ima ih kojima đavao - koji te nije htio priznati za svoju Kraljicu i zato od anđela postao demon — ne dopušta da pred tobom prignu koljena. Ima ih mnogo koji te ljube, koji te vole, ali kako je malo onih koji su iz ljubavi prema tebi spremni na sve, na napore, na trpljenja, čak i na žrtvu života! Kada ćeš, Gospodo, vladati svakim pojedinim srcem? Kada će svi stanovnici zemlje tebe priznati za Majku, a Oca nebeskoga za Oca, i tako se konačno svi osjećati kao braća?

Tko je Bezgrešna? Bezgrešno začecje ne znači, kako neki misle, da presveta Djevica nije imala oca na zemlji. Ona je došla na svijet u krilu jedne obitelji, kao i sva druga djeca ovoga svijeta, i imala je pravog oca i pravu majku. Za nju je rečeno da je začeta. Dakle, ona nije Bog, koji nema početka. Nije anđeo, koga je Bog izravno stvorio, niti kao praroditelji, koji

svoje postojanje nisu primili po začecu. Ona je naprosto nazvana „začeće“, ali to nije isto kao u Isusa koji, premda je bio začet, postoji od vječnosti, jer je Bog. Ali: „Bezgrešno začće“. Po ovome se ona razlikuje od sve druge Adamove djece. Tako, dakle, ime „Bezgrešno začće“ s pravom pripada njoj i samo njoj.

Isus Krist, Čovjek - Bog, druga osoba Presvetog Trojstva, pravi je njezin Sin. Ona je njegova prava Majka. Da bi izvršio četvrtu zapovijed, On poštuje svoju Majku, odan joj je. Sin ne prestaje nikada biti sin svoje majke, i tako Isus će uvijek biti njezin Sin, a Ona će uvijek biti njegova Majka. On će joj uvijek biti odan. Isus ju je poštivao od vječnosti i poštivat će je uvijek. Nitko se njemu ne približuje, ne postaje njemu sličan, ne spašava se i ne posvećuje ako nju ne poštuje: nitko, nijedan anđeo, nijedan čovjek, niti ijedno drugo biće.

Ona je Kraljica svemira, Kraljica neba i zemlje. U raji je svi priznaju za svoju Kraljicu. Pakao je mrzi i dršće pred njom. A kolike je duše ovdje na zemlji još ne poznaju ili je malo poznaju ili se čak povezuju s đavlama, ne poštuju je i mrze je? Kroz sva vremena i u raznim krajevima zemaljske kugle bilo je ljudi koji su, raspaljeni ljubavlju prema njoj, širili tu ljubav oko sebe. Davali su život za druge, da bi osvojili što više srdaca za nju i njoj su posvećivali čitav svoj život.

Molitve za svaki dan devetnice: Molitva Bezgrešnoj i litanije Bezgrešne ..

Drugi dan: Kada promatram jedan cvijet, jedan obični poljski cvijet, ne mogu shvatiti kako se može tako nepromišljeno sumnjati u tvorca toga cvijeta, koji mu je odredio strukturu i tako ga satao da može donijeti plod koji on stvarno proizvodi. Kada bismo mogli bilo gdje pronaći samo jedan sat koji je potpuno pokvaren, bilo bi dovoljno da sa svom sigurnošću utvrdimo kako postoji urar koji je sastavio taj mehanizam. Sat se pokvari, zaustavi se, zarđa, propadne. Bio bi uzaludan pokušaj sijati ga, da iz njega nastanu drugi satovi. A naš cvjetić daje plod od kojega nastaju drugi cvjetovi, pa ponovo drugi plodovi, i tako dalje, uvijek naprijed, i to se ne događa samo danas, nego kroz vjekove, kroz tisućljeća, kroz stotine tisućljeća. A sličnih cvjetova ima toliko i u tako različitim i mnogobrojnim vrstama da se ne mogu ni izbrojiti. Tako stvorenja na najrazličitije načine obznanjuju slavu Stvoritelja, Oca svemira.

Tko je Bezgrešna? Po samoj sebi Ona nije ništa, kao ni druga stvorenja, ali po Božjem djelu najsavršenija je među stvorovima. Najsavršenija je slika i prilika božanskog bića u jednom čisto ljudskom stvorenju. Ona potječe od Oca po Sinu i Duhu, jer je Stvoritelj onaj koji na svoju sliku, na sliku Presvetog Trojstva, iz ništavila poziva ograničena bića na postojanje iz ljubavi prema svojim ograničenim slikama i prilikama koja ona stvaraju. Bića koja su obdarena slobodnom voljom i razumom znaju i priznaju svoj izvor i znaju da su primili od Boga sve ono što jesu, što mogu i što posjeduju svakog trenutka.

Ona uzvraća ljubav bilo zbog onog što su primila, bilo zbog toga što je On, kao neizmjerena savršenost, dostojan neograničene ljubavi. Što se tiče ograničenih bića, ona nisu u stanju da mu uzvrate neograničenu ljubav, ali bar odstranjuju zapreke koje ograničuju ovu ljubav i ometaju borbu da je postignu. Bezgrešna nikada nije imala nikakve ljage grijeha, što znači da je njezina ljubav uvijek bila potpuna, bez ikakve zapreke. Ljubila je Boga čitavim svojim bićem i ljubav ju je sjedinjavala s Bogom od prvog časa života tako savršeno da joj se anđeo mogao na dan navještenja obratiti riječima: „Milosti puna, Gospodin je s tobom“ (Lk 1, 28). Ona je, dakle, stvorenje Božje, kćerka Božja, i to tako savršeno kako je samo moguće jednom ljudskom biću.

Ona je Božje oruđe. Potpuno svjesno i slobodno dopušta da je Bog vodi, pokorava se njegovoj volji, hoće samo što On želi, ispunjava njegovu volju, i to najsavršenije, bez ikakvog nedostatka, bez ikakvog odstupanja svoje volje od njegove. Ona je Božje oruđe u savršenoj službi moći i povlastica koje su joj dodijeljene, da može uvijek i u svemu ispunjati jedino i isključivo volju Božju iz ljubavi prema trojedinom Bogu. Ova ljubav dostiže takve vrhunce da nosi svoje božanske plodove. Njezina ljubavna veza s Bogom dosiže tu točku da Ona postaje

Majkom Božjom. Otac joj povjerava svoga Sina, Sin silazi u njeno krilo, a Duh Sveti oblikuje s njenim tijelom presveto tijelo Isusovo. *Molitve za svaki dan devetnice: Molitva Bezgrešnoj i litanije Bezgrešne... st.*

Treći dan: Bezgrešna prije svog dolaska na svijet: u zamisli Božjoj; kušnja anđela; obećanje raja zemaljskoga; u Starom zavjetu.

U neizmjernom mnoštvu svih bića s različitim savršenostima, Bog je od vječnosti vidio jedno u svakom pogledu savršeno biće, koje je neokaljeno od svake ljage grijeha i koje je odražavalo svoja božanska svojstva na tako vjeran način koji je moguć jednom stvorenom biću. Uzradovao se zbog toga i od vječnosti je odlučio da to biće u određeno vrijeme pozove na postojanje.

Dok je Bog stvarao anđele, želio je da oni pri punoj svijesti i voljno dokažu kako uvijek i u svemu žele vršiti njegovu volju. Očitovao im je otajstvo utjelovljenja i navijestio da će pozvati u život jedno ljudsko biće, obdareno dušom i tijelom, i da će ga uzdići na dostojanstvo Majke Božje. Zbog toga će ona postati i njihova kraljica. A oni će je također morati štovati. Bezbrojne čete anđeoskih duhova pozdravile su radosno Onu koju je njihov Stvoritelj odlučio tako uzvišeno uzdići i iskazali su ponizno štovanje svojoj Gospodarici.

No neki među njima, na čelu s Luciferom, zaboravljajući da su sve ono što su bili i što su posjedovali primili od Boga i da sami po sebi nisu potpuno ništa, pobunili su se i nisu se htjeli podložiti volji Božjoj. Mislili su da su mnogo viši od jednog ljudskog bića, koje je zaodjenuto tijelom. Takvo štovanje izgledalo je poniženje za njihovo dostojanstvo. Zanimjela ih je oholost i odbili su da ispune volju Božju.

Zbog toga se odmah na njih sručila vječna kazna: udaljavanje od Boga, pakao. Posjedovali su pronicavi um, jer su bili čisti duhovi. Njihov je čin bio potpuno svjestan i voljan. U njihovom grijehu bile su očite značajke smrtnoga grijeha, a to je bilo povezano s potpunim znanjem onoga što su učinili. Eto zašto su od anđela odmah postali demoni i to zauvijek, i od tada sjećanje na to da je ovo stvorenje postalo potvrda o dobroti anđela i sigurnost za njihovu vječnu sreću, dok je za đavle postalo kamen sablazni i razlog udaljavanja od Boga, ispunjalo je ove paklenom mržnjom prema njoj, mržnjom sličnom onoj koju su imali prema Bogu.

Đavao je opazio u zemaljskom raju jedno biće slično onoj, koja je razlog njegovog bijesa. Ne može dosegnuti Boga, ne može dosegnuti nju, pa iskaljuje svoju mržnju prema njezinoj budućoj majci, prema praroditeljki čovječanstva, i uspijeva je nagovoriti da se usprotivi volji Božjoj i da ne traži savršenost u podvrgavanju Božjim namjerama, nego u prihvaćanju vlastitog razmišljanja.

Pobijedio ju je po oholosti. Ljudsko biće povećava svoja saznanja preko osjetila i zato je daleko od jasnog znanja, koje posjeduje čisto duhovno biće. I stoga je čovjekov grijeh mnogo manje težak. Eto zašto Božje milosrđe obećava praroditeljima Otkupitelja, dok đavlu Bog proriče „da neće izmijeniti božanske planove pobjede, koju je postigao nad majkom unaprijed objavljenog bića." Dapače, proriče „da će mu ona zgaziti glavu", iako će „vrebati na njezinu petu", kako biva do dana današnjega (usp. Post 3, 1 5.)

Izaija tu ženu gleda kroz stoljeća u proročkim nadahnućima i govori: „Evo, Djeвица će začeti i roditi sina i nadjenut će mu ime Emanuel"(Iz 7, 14).

„Koji me stvori, odredi mjesto za šator moj" (Sir 24, 8). „Tko je Ona koja dolazi kao što zora sviće, lijepa kao Mjesec, sjajna kao Sunce, strašna kao vojska pod zastavama?" (Pj 6, 10). „Sva si lijepa, prijateljice moja, i nema mane na tebi" (Pj 4, 7). „Što je ljiljan među trnjem, to je prijateljica moja među djevojkama" (Pj 2, 2). „Ništa nečisto ne pada na nju, jer je sjaj svetosti, ogledalo bez ljage Božjeg veličanstva i slika njegove dobrote; ljepša od Sunca i od svega zvijezda, uspoređena sa svjetlošću ona je nadmašuje" (usp. Mudr 7, 25-26, 29). *Molitve za svaki dan devetnice: Molitva Bezgrešnoj i litanije Bezgrešne... st.*

Četvrti dan: Bezgrešna za vrijeme zemaljskog života. Došao je i čas njenog dolaska na svijet. Rođena je u skrovitosti i šutnji u jednoj siromašnoj kućici palestinskog sela. O njoj ne govore mnogo ni svete knjige. U njima je vidimo za vrijeme navještenja, kada je postala Majkom Božjom. Slijedimo njezin put u Betlehem, gdje se divimo rođenju njenog Sina, Boga i čovjeka, u siromašnoj pećini. Zatim: bijeg u Egipat pun tjeskobe. Tvrdi život u tuđoj zemlji i na koncu povratak u Palestinu. Brižljivo pronalaženje malog Isusa koji se izgubio u hramu. Kasnije je vidimo uz Sina na svadbi u Kani galilejskoj, gdje pospješuje i postiže prvo čudo u korist dvoje mladih zaručnika. Isus počinje propovijedati, a Ona ostaje u svojoj kući i misli o njegovoj sudbini.

Uhićenje, muka i put prema Kalvariji, Marija se nanovo javlja i prati Isusa do mjesta skončanja. Uz njega je i u času smrti i pritišće na grudi njegovo hladno tijelo skinuto s križa. Još je vidimo u času kada Duh Sveti silazi nad apostole. Ona ostaje među njima kao dobra Majka i poučava te buduće apostole. Prošla su još duga desetljeća, a da o tome nema pisanog dokumenta, i tako do odlaska u raj, nakon mnogo godina provedenih uz Ivana, Isusovog učenika i miljenika. Sveta nam predaja o njoj govori mnogo više. Drugi su o njoj ispripravili mnoge stvari. A mnoge pojedinosti možemo također izvesti i iz privatnih objava.

U našoj duši, kada pažljivo ispitujemo nutrinu svoje duše, vidimo kako je široko djelovanje Bezgrešne tamo od početka života svakoga od nas pa sve do sada, kako je velik ulog za dobročinstva koja Ona čuva za budućnost. To su ponajviše tajne svake duše. Dosta se sjetiti, da je bilo koja milost koju primamo svaki dan, svaki sat i svaki čas našeg bivovanja, milost koja izvire iz njezina materinskog srca koje nas ljubi.

Bezgrešna dolazi na zemlju kao dobra majka među svoju djecu, da im pomogne u spašavanju njihovih duša. Osim toga, ona želi obraćenje i posvećenje svih duša bez iznimke. No, da izvrši to djelo, služi se sredstvima koja uzima među ljudima, kao što smo vidjeli u gore opisanim ukazanjima. U svakom slučaju, radi se o izvanrednim događajima. Ona vrlo često potiče djecu koja je ljube da surađuju s njom u običnim situacijama svagdanjeg života. Duše koje su njoj posvećene, žive od nje, često misle na nju, ljube je iskrenim srcem i nastoje prepoznati njene želje, koje je sama svojim usnama očitovala ili su prisutne u tihim unutarnjim nadahnućima, šire njenu volju, privlače sve veći broj duša savršenoj spoznaji i sve žarčoj ljubavi prema božanskom Srcu Isusovu.

Bezgrešna podiže za sebe tisuće takvih posvećenih duša. Zatim, mnoge se od njih međusobno združuju da još bolje i zajedničkom snagom služe svojoj Gospi, i zato su brojne i raznolike udruge koje djeluju isključivo za nju. Ipak, može se sa žaljenjem reći, sa svetim Ljudevitom Montforskim: «Sve do sada Marija nije dovoljno upoznata i to je jedan od razloga zašto Isus Krist nije upoznat, kako bi morao biti." Još ima ljudi na kugli zemaljskoj koji ne znaju tko su Isus i Marija. Žetva je i dalje velika, dok je radnika još vrlo malo (usp. Lk 10, 2). I zato još je široko, vrlo široko polje za nova nastojanja. *Molitve za svaki dan devetnice: Molitva Bezgrešnoj i litanije Bezgrešne... st.*

Peti dan: Kroz stoljeća: Bezgrešna je napustila zemlju, no njen život je sve više prožimao duše i širio se. Kada bi se mogli oglasiti svi ljudi, koji su završili zemaljsko hodočašće ili koji sada žive na ovome svijetu, mogao bi se objaviti golemi broj velikih svezaka, koji bi svjedočili zauzetost Bezgrešne, nježne Majke duša otkupljenih presvetom Krvlju njezina božanskog Sina. No, i ovi svesci mogli bi sadržavati samo ono što bi ti ljudi mogli izreći kao posebnu milost Bezgrešne.

A u stvari, svaka milost dolazi duši iz ruku Posrednice svih milosti i nema trenutka u kojem svakoj duši ne teku uvijek nove milosti: rasvjetljavanja pameti, jačanja volje, poticanja na dobro; redovite, izvanredne milosti, milosti koje se izravno odnose na vremeniti život i posvećenje duše. Samo na Božjem sudu i u raj u doznat ćemo za brigu koju je imala ova nježna nebeska Majka prema svakome od nas sve od našeg rođenja; za brigu koju je imala

prema svakoj duši, prema svojoj kćerki, da je oblikuje prema uzoru na Isusa, svoga jedinorođenog Sina, praliku svetosti. Čovjeka - Boga. Sjetimo se samo nekih vrlo poznatih događaja iz naših vremena.

Katekizam kaže da je Majka Božja bila izuzeta od ljage istočnog grijeha već od prvog časa svog postojanja, To je bilo općenito poznato svim vjernicima od početka Crkve. To je bilo prisutno po shvaćanju da je presveta Majka bila najčistija, čistija od anđela, bez ikakvog grijeha, itd.

Ipak, Bog je dopustio, želeći još više počastiti svoju Bezgrešnu Majku, da neki srednjovjekovni teolozi ne uspiju ni uz dublje proučavanje tekstova Sv. pisma pomiriti istinu izuzeća Marije od istočnog grijeha s nadahnutom tvrdnjom svetih tekstova: «Svi su sagriješili» (Rim 5, 12) u Adamu, i zato su tu istinu iznosili netočno.

Započele su teorije, mišljenja i rasprave. Među drugima, i franjevačka se škola borila i širila mišljenje prema kojemu je presveta Djeвица potpuno izuzeta od istočnog grijeha, od prvog časa svojeg postojanja i nikada nije bila pod vlašću đavla. To mišljenje zove se također „franjevačka teza“. Ova je teza pridobivala sve više pristaša. Tridentinski koncil je jasno istakao namjeru da ne uključi presvetu Djevicu u dekret o univerzalnosti istočnog grijeha. Napokon, došao je čas kada je nakon toliko stoljeća sveta Crkva smatrala prikladnim da se službeno izjasni o ovom pitanju, u želji da se ojača štovanje presvete Djevice i na veću korist vjernika. Papa Pio IX. u jednoj enciklici (bula *Ineffabilis Deus*) proglasio je istinom vjere:

«U čast svetog i nedjeljivog Trojstva, na slavu i ures Majke Božje Djevice, na uzvišenje katoličke vjere i na porast kršćanske vjere, vlašću Gospodina našega Isusa Krista, blaženih apostola Petra i Pavla i našom, proglašavamo, objavljujemo i definiramo da je nauk koji uči da je preblazena Djeвица Marija u času svog začeca, po jedinstvenoj milosti i povlastici svemogućega Boga i zbog zasluga Isusa Krista, Spasitelja ljudskoga roda, bila očuvana od svake ljage istočnog grijeha, da je ta nauka objavljena od Boga i zato u to trebaju vjerovati čvrsto i stalno svi vjernici. Stoga, ako bi se neki - neka to Bog spriječi - usudili misliti drugačije od ovoga što smo mi definirali, neka znaju da su prekinuli s vjerom, da su osuđeni samim svojim sudom i da su se odijelili od jedinstva Crkve ...» (Pio IX P. M. Acta, I, 597). U ovom istom vremenskom razdoblju u svijetu je jako odjeknula objava Čudotvorne medaljice, obraćenje Židova Ratisbonna i ukazanje Bezgrešne u Lurdu. *Molitve za svaki dan devetnice: Molitva Bezgrešnoj i litanije Bezgrešne... st.*

Šesti dan: Tko si ti, Gospo? Tko si ti Bezgrešna? Nisam u stanju potpuno dokučiti što to znači biti „stvorenje Božje“. Moje snage nadilazi već i to da shvatim što hoće reći „posinak Božji“. Ali, tko si ti, Bezgrešna? Ti nisi samo stvorenje, nisi samo pokćerka, nego si Majka Božja, i nisi samo pomajka nego prava Majka Božja. Nije samo riječ o pretpostavci i vjerojatnosti, nego o sigurnosti, o posvemašnjoj sigurnosti, o dogmi vjere.

Ali, da li si ti još Majka Božja? Naslov majke ne podliježe promjenama, Bog će te vječno zvati: «Majko moja» ... Onaj koji je stvorio četvrtu Božju zapovijed, poštivat će te uvijek, vječno ... Tko si ti, božanska?

Sam se utjelovljeni Bog htio zvati «Sinom Čovječjim». Ali ljudi ga nisu shvatili. Kako malo ljudi ima i danas koji ga shvaćaju i kako ga nesavršeno shvaćaju! Pomozi mi da te hvalim, Bezgrešna Djevice! Klanjam ti se, naš nebeski Oče, jer si u njeno čisto krilo položio svoga jedinorođenoga Sina. Klanjam ti se, Sine Božji, jer si se udostojao ući u njeno krilo i postati njezin pravi i stvarni sin. Klanjam ti se, Duše Sveti, jer si se udostojao u njenom bezgrešnom krilu oblikovati tijelo Sina Božjega. Klanjam ti se, Presveto Trojstvo, Bože jedini u svetom Trojstvu, jer si na tako božanski način oplemenio Bezgrešnu.

I neću nikada prestati da ti se najponiznije klanjam, božansko Trojstvo, svaki dan čim se probudim oda sna, licem do zemlje ponavljajući tri puta: „Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu. Kako bijaše na početku tako i sada i vazda i u vijeke vjekova, Amen“.

Udijeli mi da te hvalim, presveta Djevice! Pomozi mi da te hvalim po osobnom nastojanju i požrtvovnosti! Pomozi mi da živim, radim i trpim, da se istrošim i umrem za tebe, samo za tebe! Pomozi mi da tebi privedem cijeli svijet. Pomozi mi da uvijek pridonosim većem slavljenju tebe, najvećem slavljenju tebe! Pomozi mi da te slavim takvom slavom kakvu ti nikada do sada nitko nije iskazao!

Pomozi drugima da me po žaru nadmaše u slavljenju tebe, a meni da nadvisim njih, te tako u jednom plemenitom natjecanju tvoja slava raste sve dublje, sve brže, sve intenzivnije, kao što želi onaj koji te je tako divno uzdigao iznad svih bića. Bog je u tebi bio više proslavljen nego u svim svecima. Bog je po tebi pozvao i mene u postojanje. Po čemu sam zaslužio ovu sreću? Pomozi mi da te hvalim presveta Djevice!

Kada se pripremaš da nešto čitaš o Bezgrešnoj, nemoj zaboraviti da u tom času stupaš u dodir sa živim pićem, koje te ljubi, koje je čisto i bez ikakve ljage. Zatim se sjeti da riječi koje čitaš ne mogu izreći tko je Ona, jer su to ljudske riječi koje poprimaju ljudske pojmove, to su riječi koje sve stvari opisuju na ljudski način. A Bezgrešna je sasvim Božje biće i zato je na neki način neusporedivo uzvišenija od svega što te okružuje. Ona će ti se sama očitovati kroz misli koje čitaš i Ona će ti priopćiti misli, uvjerenja i osjećaje, što ni sam autor nikako nije bio u stanju zamisliti. Zatim, pomisli što imaš čišću savjest, što je češće čistiš preko pokore, to će više tvoja spoznaja o njoj biti bliža istini.

Priznaj iskreno da bez njene pomoći ne možeš ništa poduzeti na planu spoznaje i njene ljubavi sa svim onim što odatle proizlazi. Priznaj da te Ona treba sve više rasvjetljavati, da Ona sama mora s ljubavlju privlačiti tvoje srce prema sebi. Sjeti se da plod čitanja ovisi o molitvi njoj. I zato nemoj početi s čitanjem a da ne zazoveš njezinu pomoć nekom molitvom. Nemoj se uznemirivati ako ne čitaš mnogo, nego radije za vrijeme čitanja uzdigni svoje srce prema njoj, pogotovo kada se u tvom srcu bude drugačiji osjećaji. Kada završiš čitanje, njoj povjeri klicanje sve ljepšeg ploda. *Molitve za svaki dan devetnice: Molitva Bezgrešnoj i litanije Bezgrešne... st.*

Sedmi dan: Njezino ime. Na Bernardičino opetovano pitanje, Bezgrešna je rekla svoje ime: „Ja sam Bezgrešno Začeće“, i zaista ni jednoj drugoj osobi ne pripada to ime, osim njoj samoj. Bog je rekao objavljujući svoje ime Mojsiju: „Ja sam Onaj koji jesam“ (Iz 3, 14), jer Bog postoji od vječnosti i za vječnost, postoji uvijek. Njegova je bit postojanje bez ikakvog ograničenja, bilo s obzirom na trajanje i bilo u kojem drugom pogledu. Sve ono što postoji izvan Boga nije postojanje, nego ima postojanje, primilo ga je. I Bezgrešna je zato počela postojati u vremenu.

Među bićima koja imaju početak, anđeli i praroditelji nisu počeli postojati po začeću i Isus Krist, Čovjek - Bog, počeo je postojati po začeću. Ipak, on je bio „začet“, a ne samo začeće. Budući da je bio Bog, Sin je postojao već od vječnosti. Zbog toga jer je bila začeće, ona se razlikuje i od njega i slična je drugim ljudima. No, od prvog časa svog postojanja ona se razlikuje od drugih ljudi, jer je njihovo začeće okaljano istočnim grijehom, ukoliko je riječ o začeću djece praroditelja koji su sagriješili, dok je njeno začeće bilo izuzeto od ovoga zajedničkog zakona, Ona je Bezgrešno začeće. Samo njoj pripada pravo na to ime i dosljedno to je ime bitno definira.

Bezgrešno začeće. Te su riječi izašle iz usta same Bezgrešne. One pokazuju točno i bitno tko je Ona. Ako ljudske riječi nisu uopće u stanju izreci božansku stvarnost, ni u ovom slučaju, značenje tih riječi mora biti mnogo dublje, neusporedivo dublje, ljepše i uzvišenije od stvarnosti koju općenito izražavaju ili do čijeg značenja, može doći i najoštroumniji razum.

Ono što je rečeno: „Što oko nije vidjelo, što uho nije čulo, niti je ikada ušlo u srce čovječje“ (Iz 64, 4; 1 Kor 2, 9), može se u punoj mjeri primijeniti i u ovom slučaju. Ipak, moguće je i potrebno - bar u granicama u kojima naš um i naše riječi mogu to učiniti - misliti, govoriti, pisati i čitati o Bezgrešnoj. *Molitve za svaki dan devetnice: Molitva Bezgrešnoj i litanije Bezgrešne... st.*

Osmi dan: Tko si ti, Bezgrešno Začeće? Nisi Bog, jer on nema početka; nisi anđeo koji je stvoren izravno iz ništavila; nisi Adam koji je oblikovan od zemaljskog blata; nisi Eva, koja je uzeta od Adama; nisi utjelovljena Riječ, koja postoji od vječnosti i više je „začeta“ negoli „začeće“. Evina djeca prije začeća nisu postojala i zato se bolje mogu zvati „začeće“. No, ti se razlikuješ od njih, jer su začeća okaljana istočnim grijehom, a ti si jedina Bezgrešno Začeće.

Sve ono što postoji-izvan Boga, upravo zato jer proizlazi od Boga, potpuno i u svakom pogledu od Boga, nalikuje na Stvoritelja, i ništa ne postoji kod stvorenja što u sebi ne bi nosilo tu sličnost, jer je sve učinak ovoga prvog uzroka.

Istina je da nam riječi koje označuju stvorene stvarnosti o božanskim savršenostima govore samo nesavršeno, ograničeno, analogno. One su više manje daleka jeka božanskih atributa, kao i različita stvorenja koja ona označuju. Da li je začeće možda iznimka? To je nemoguće, jer na ovom području nema iznimke te vrste.

Otac rađa Sina, a Duh proizlazi od Oca i Sina. U ovo malo riječi sadržano je otajstvo života Presvetog Trojstva i svih savršenosti koje postoje kod stvorova. A one nisu ništa drugo nego jeka druge prirode, himan hvale kroz mnoge tonove ovoga prvog i najljepšeg otajstva. Mi se također moramo služiti riječima koje su uzete iz rječnika stvorova, jer nemamo drugih. No, moramo uvijek, imati na umu da se radi o vrlo nesavršenim riječima. Tko je Otac? Što je to što čini njegovo biće?

On je rađanje, jer rađa Sina, od vječnosti i kroz svu vječnost rađa Sina. Tko je Sin? On je onaj koji je rođen, jer ga uvijek i od vječnosti rađa Otac. A tko je Duh? On je plod ljubavi Oca i Sina. Plod stvorene ljubavi jest stvoreno začeće. Dakle, plod ljubavi, prototip ove stvorene ljubavi, nije ništa nego začeće. Zato je Duh nestvoreno začeće, vječno, prototip svakoga životnog začeća u svemiru. Zato Otac rađa, Sin je rođen, Duh izlazi. To je njihova bit, po kojoj se razlikuju jedan od drugoga. Sjedinjuje ih ista narav. Božanske postojanje po biti. Zato je Duh presveto začeće, neizmjerljivo sveto, bezgrešno.

Mi svuda u svemiru susrećemo akciju i reakciju jednaku tom djelovanju, ali i protivno, odlazak i povratak, udaljavanje i približavanje, rastavljanje i sastavljanje. No, rastavljanje je uvijek za sjedinjenje, koje je stvaralačko. To nije ništa drugo nego slika presvetog Trojstva u aktivnosti stvaranja. Sjedinjavanje je ljubav, stvaralačka ljubav. Inače, Božja aktivnost ne bi izlazila izvan same sebe. Bog stvara svemir i ovo je djelovanje na neki način rastavljanje. Po prirodnom zakonu, koji je Bog utkao u stvorove, ovi se sa svoje strane usavršavaju, postaju slična ovom Bogu, vraćaju se njemu. Razumni ga stvorovi, zatim, svjesno ljube i sjedinjuju se sve više s njim. Po toj ljubavi vraćaju se njemu.

Osim toga, jedini stvor potpuno ispunjen ovom ljubavlju, božanstvom, jest Bezgrešna, bez ikakve ljage grijeha, ona koja se nikada nije udaljila ni u čemu od božanske volje. Ona je na neizreciv način združena s Duhom Svetim, jer je njegova zaručnica i to je Ona u neusporedivo savršenijem smislu nego što taj pojam može izraziti kod stvorova. *Molitve za svaki dan devetnice: Molitva Bezgrešnoj i litanije Bezgrešne... st.*

Deveti dan: Ona je na neizreciv način združena s Duhom Svetim, jer je njegova zaručnica, i to je Ona u neusporedivo savršenijem smislu nego što taj pojam može izraziti kod stvorova. Kakvo je ovo sjedinjenje? Ono je prije svega unutarnje. To je sjedinjenje njenog bića s bićem Duha Svetoga. Duh Sveti u njoj boravi, živi u njoj i to od prvog trena njenog postojanja, uvijek i zauvijek.

U čemu se sastoji taj život Duha Svetoga u njoj? To je sama ljubav u njoj, ljubav Oca i Sina, ljubav kojom Bog ljubi samog sebe, ljubav cijeloga Presvetog Trojstva, plodna ljubav, začeće. U stvorenim slikama i prilikama sjedinjena ljubav je vrlo uska. Sveto pismo kaže da će biti dvoje u jednom tijelu (usp. Post 2, 24), a Isus naglašava: „Tako više nisu dva nego jedno tijelo“ (Mt 19, 6).

Duh Sveti živi u duši Bezgrešne i to se ne da bolje usporediti: u njezinom je biću oploduje i to od prvog časa njenog postojanja i kroz cijeli život, ili navijeke. Ovo nestvoreno Bezgrešno začće na bezgrešan način začinje božanski život u krilu Marijine duše, njeno Bezgrešno začće, i djevičansko krilo njezina tijela pridržano je za njega, koji tu u vremenu začinje - kao što se sve ono što je materijalno događa u vremenu - također i božanski život Čovjeka - Boga.

I tako povratak Bogu, jednaka i protivna reakcija, ide obrnutim putem od stvaranja. Sa stvaranjem (takav hod dolazi) od Oca po Sinu i Duhu, dok ovdje, po Duhu se Sin začinje u njenom krilu i po njemu se ljubav vraća Ocu. Ona, zatim uronjena u ljubav Presvetog Trojstva, od prvog časa svog postojanja zauvijek postaje dopuna Presvetom Trojstvu.

Ne samo da ljubav spaja ova dva bića u sjedinjenju Duha Svetoga s njom, nego je Ona prava ljubav Presvetog Trojstva, dok je drukčija sva ljubav stvorenja i tako se u tom sjedinjenju spaja Nebo sa zemljom, cijelo nebo s cijelom zemljom, sva nestvorena ljubav sa svom stvorenom ljubavlju. To je vrhunac ljubavi.

U Lurdu se Bezgrešna nije nazvala: «Začeta bez grijeha», nego kako pripovijeda sama Bernardica: «U tom času Gospa je stajala uspravna iznad grma divljih ruža, onako kako je prikazana na čudotvornoj medaljici. Na moje treće pitanje njeno lice je poprimilo izraz ozbiljnosti i u isto vrijeme duboke poniznosti. Sklopivši ruke kao kod molitve, podiže ih do u visinu grudi ... podigla je pogled prema nebu ... i šireći polako ruke i naklonivši se prema meni, rekla je glasom u kome se moglo opaziti lagano drhtanje: Ja sam Bezgrešno Začće!»!

Ako kod stvorova zaručnica dobiva ime zaručnika zato što pripada njemu, sjedinjuje se s njime, postaje slična njemu i u jedinstvu s njime postaje stvaralački činilac života, koliko je više ime Duha Svetoga, „Bezgrešno Začće“, ime One u kojoj On živi od ljubavi, koja je plodna u cijeloj nadnaravnoj ekonomiji! *Molitve za svaki dan devetnice: Molitva Bezgrešnoj i litanije Bezgrešne... st.*

3. 2. Molitve i litanije Bezgrešnoj

Bezgrešnoj

(Sv. Maksimilijan Kolbe)

Bezgrešna Djevice, kraljice Neba i zemlje, znam da nisam dostojan tebi se približiti. Ali jer te toliko ljubim, usuđujem se moliti te da budeš tako dobra da mi kažeš tko si ti. Želim te sve više upoznati, beskrajno više, i ljubiti te sve žarče, žarom bez kraja. Želim svima kazati tko si ti da bi te sve više duša dublje upoznalo i žarče ljubilo tako da ti postaneš kraljica svih srdaca koja kucaju i koja će kucati na zemlji. Molim da to bude najbrže moguće. Kada ćeš Bezgrešna uzvišeno kraljevati u svim srcima u i svakom ponaosob? Neka dođe brzo taj dan kada će svaki čovjek tebe prepoznati Majkom a Boga Ocem i kada će konačno svi živjeti kao braća. Amen.

Dnevna molitva Bezgrešnoj

(Sv. Maksimilijan Kolbe)

Bezgrešna i neoskvrnjena Djevice, Kraljice Neba i zemlje, utočište grešnika, naša najmilija Majko, Bog je Tebi povjerio posredovanje svoga milosrđa. Ja siromašni grešnik, padam pred Tobom ničice, ponizno te moleći primi me kao tvoj posjed i vlasništvo. Djeluj u meni i u svim sposobnostima moga tijela, duše, u cijelom mom životu, u mojoj smrti i u mojoj vječnosti kako se tebi dopada. Učini sa mnom što ti želiš i da se ispuni što je pisano o Tebi “satirat će glavu zmiji” i “ po tebi su se izjalovile sve zablude svijeta”. Dopusti mi da budem pogodno sredstvo u tvojim čistim i milosrdnim rukama. Daj da mnoge trome i zabludjele duše učim da te upoznaju i ljube, te da se tako širi što je moguće bolje sveto Isusovo kraljevstvo. Uistinu

samo tamo, gdje ti dolaziš, zadobit ćeš milost obraćenja i posvećenja duša, jer sve milosti iz Srca Isusova dolaze na nas po tvojim rukama. Amen.

Litanije Bezgrešne

Gospodine, smiluj se!
Kriste, smiluj se! Gospodine, smiluj se!
Kriste, čuj nas! Kriste, usliši nas!
Oče nebeski, Bože, smiluj se nama!
Sine, otkupitelju svijeta, Bože, smiluj se nama!
Duše Sveti, Bože, smiluj se nama!
Sveto Trojstvo, jedan Bože, smiluj se nama!
Sveta Marijo,
Blagoslovljena od Svevišnjega,
Novo stvorenje,
Predraga kćeri Očeva,
Kćeri Adamova,
Očuvana od istočnoga grijeha,
Otkupljena na izvanredan način,
Sva sveta,
Nado i zoro spasenja,
Nado svijeta,
Pobjednice nad zlom,
Izvore neporočnosti,
Nositeljice spasenja,
Ženo nova,
Prijestolje Božje mudrosti,
Hrame Božji,
Majko Božje milosti,
Majko bez ijednog grijeha,
Majko živih,
Djevice bezgrešna,
Djevice od vijeka izabrana,
Djevice prečista,
Djevice neoskvrnjena,
Djevice nepovrijeđena,
Baštinice obećanja,
Marijo, bez grijeha začeta,

.....*moli za nas!*

Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijeha svijeta, oprosti nam, Gospodine!
Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijeha svijeta usliši nas,
Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijeha svijeta Gospodine! smiluj nam se, Gospodine!

Pomolimo se! Pogledaj, Gospodine, na svoj narod. Daj da poput Marije bude spreman primiti vjerom Tvoga sina a zatim ga otkriti svijetu djelima pravednosti i mira. Marija ga je, naime, najprije začela dušom a zatim djevičanskim krilom. To Te molimo po Kristu, Gospodinu našem.

(Francesco Maria Vanoli: Cetebrazioni mariane. Torino 1990, 9-10.)

4. MARIJA U OTAJSTVU UTJELOVLJENJA SINA BOŽJEGA

Svetkovina navještenja Gospodnjega, Blagovijest slavi se 25 ožujka. Svetkovina Utjelovljenja Riječi Božje je blagdan Krista i Djevice zajedno, to jest blagdan Riječi koja postaje Sinom Marijinim, blagdan Djevice koja postaje Majkom Božjom. Na vijest da će Sina Svevišnjega roditi snagom Duha Svetoga, a da ne upozna muža, Marija je poslušnošću vjere sigurna da Bogu ništa nije nemoguće odgovorila neka mi bude. Marija je postala Majka Isusova svim srcem pristala na suradnju s Bogom i posvetila s e osobi i djelu svoga Sina.

4. 1. Devetica naviještenju utjelovljenja Sina Božjega– Blagovijest (razmatranja iz djela sv. Ljudevita Montforskoga)

Prvi dan: Vječna Mudrost je duboko ganuta nesrećom jasnoga Adama i njegovih potomaka. Sa žalošću promatra kako je razbijen njezin počasni brod, rastrgan njezin vjerni portret, razoreno njezino remek-djelo, a njezin namjesnik na zemlji svrgnut s prijestolja. Ona nježno osluškuje njegov plač i uzdahe. Blago gleda znoj njegova čela, suze u očima, napore njegovih ruku, bol njegova srca i žalost njegove duše.

Pričinja mi se da vidim kako ta blaga Gospodarica i po drugi put poziva i okuplja, da tako kažemo, Presveto Trojstvo da bi ono čovjeka popravilo kao što ga je i sazdalo. I na tom savjetovanju kao da se odigrao boj između Vječne Mudrosti i Božje Pravde.

Kao da čujem kako Mudrost govori u prilog čovjeku: da je on uistinu grijehom zaslužio da bude zauvijek sa svojim potomstvom osuđen s buntovnim anđelima, ali treba da mu se iskaže milosrđe, jer je više sagriješio iz slabosti i neznanja negoli iz zlobe. I tumači dalje kako je velika šteta da jedno remek-djelo ostane zauvijek u ropstvu neprijatelja te da milijuni i milijuni ljudi zbog grijeha jednoga budu vječno izgubljeni. S druge pak strane pokazuje na nebu prazna mjesta otpalih anđela koja treba popuniti i ukazuje na veliku Božju slavu u vremenu i vječnosti ako čovjek bude spašen.

Čini mi se također da čujem Pravdu koja odgovara da je čovjek sa svim svojim potomstvom osuđen na smrt i vječno odbačenje te da se osuda mora izvršiti bez odlaganja i milosrđa kao što je izvršena nad Luciferom i njegovim pristašama. Čovjek, nezahvalan za primljene darove, u svojoj je neposlušnosti i oholosti slijedio đavla, pa neka ga sada slijedi i u kazni, jer grijeh mora biti primjerno kažnjen.

Vidjevši da u svemiru nema ničega dostojnijega da okaje čovjekov grijeh, da zadovolji pravdi i da ublaži srdžbu, Vječna Mudrost je pronašla divno sredstvo da spasi toga jasnog čovjeka kojega je nježno ljubila. Čudo neshvatljive i zapanjujuće ljubavi koja ide do skrajnosti! Ta ljubazna i uzvišena Vladarica sama se nudi kao žrtva svome Ocu da zadovolji Pravdi, da mu ublaži srdžbu, a nas da izvuče iz đavolskoga ropstva i paklenoga ognja te nam tako pribavi vječnu sreću.

Njezina je ponuda prihvaćena. Prijedlog je prihvaćen i donesena je odluka: Vječna Mudrost, Božji Sin, postat će čovjekom u odgovarajućem vremenu i u točno određenim okolnostima. Kroz nekih četiri tisuće godina koje su protekle od stvaranja svijeta i Adamova grijeha do utjelovljenja božanske Mudrosti, Adam i njegovi potomci umirali su prema Božjem zakonu koji se okrenuo protiv njih, ali zbog budućega utjelovljenja Božjeg Sina i oni su dobivali milosti da se mogu pokoravati njegovim zapovijedima i da mogu činiti dostojnu pokoru nakon što su te iste zakone prekršili. I, ukoliko su umrli u milosti i prijateljstvu s Bogom, duše su im sišle u limb čekajući svoga Spasitelja da im otvori nebeska vrata. *Moliti Litanije utjelovljenja Sina Božjega.*

Drugi dan: Između Vječne Mudrosti i čovjeka postoji nevjerojatno tijesna veza prijateljstva. Mudrost je za čovjeka, a čovjek je stvoren za Mudrost. *Ona je neiscrpiva riznica ljudima* (Mudr. 7, 14.), a ne za anđele, ni za druga stvorenja.

To prijateljstvo Mudrosti prema čovjeku proizlazi iz same njegove biti već u stvaranju, jer je čovjek zgusnuti sadržaj njezinih čudesa, njezin mali i veliki svijet, njezina živa slika i namjesnik na zemlji. I otkad je iz preobilne ljubavi prema čovjeku postala njemu slična postavši i sama čovjekom i predala se u smrt da ga spasi, ona ga ljubi kao svoga brata i prijatelja, kao učenika, sljedbenika, cijenu svoje krvi i subaštinka svoga Kraljevstva. I kad joj srce kojeg čovjeka odbije ljubav, ili joj se ta ljubav preotme, tad je nad njom izvršen pravi zločin i pravo nasilje.

Ta vječna i toliko ljupka ljepota toliko želi prijateljstvo ljudi, da je nadahnula i knjigu da postigne to prijateljstvo otkrivajući čovjeku svoju uzvišenost i živu želju kojom ga želi imati. Ta je knjiga kao pismo ljubljene svom ljubljenom da zadobije njegovu ljubav. Tako žarkom željom čezne za čovjekovim srcem i tako nježno traži njegovo prijateljstvo, a izrazi i pozivi toliko su puni ljubavi, da, rekao bi, dok ih sluša, da to nije Vladarica neba i zemlje, i da joj je potreban čovjek da tek onda postane sretna.

Da bi našla čovjeka, “navrh brda, uza cestu, na raskršćima, kod izlaza iz grada, kraj ulaznih vrata, ona glasno viče: *Vama, o ljudi, propovijedam i upravljam svoj glas sinovima ljudskim* (Iz 8, 4.). Ja vas tražim, ja vas želim, vama svoj glas upravljam. Poslušajte i dođite k meni, ja ću vas učiniti sretnima! A da ih što jače privuče, ona im govori: *Po meni kraljevi kraljuju i velikaši dijele pravdu. Po meni knezuju knezovi, i odličnici i svi suci zemaljski* (Izr 8,15 sl.).

Ja ljubim one koji ljube mene, i nalaze me oni koji me traže. U mene je bogatstvo i slava, postojano dobro i pravednost. Moj je plod bolji od čista i žežena zlata i moj je prihod bolji od čistoga srebra. Ja kročim putem pravde, sred pravičnih staza, i njima vodim sve koji mi dolaze, da dadem dobra onima koji me ljube i napunim njihove riznice. I budite uvjereni da je moja najveća radost i najveća milina da budem uz djecu čovječju (Izr 8, 31.)

Nakon tolikih nježnih i privlačnih riječi da za se pridobije prijateljstvo ljudi, kao da se još boji da se oni zbog njezina uzvišena sjaja i vrhovnog veličanstva ne usude iz poštovanja pristupiti k njoj. Zato ih dalje uvjerava: *Mudrost je sjajna i ona ne tamni: lako je vide koji je ljube i nalaze je oni koji je traže. Ona pretječe sve koji je žude, i prva im se pokazuje. Tko zorom rani njoj, taj se ne muči: nalazi je gdje sjedi kraj vrata njegovih* (Mudr 6, 12-14.).

Konačno, da bi se vječna Mudrost što više približila ljudima i što bolje im pokazala svoju ljubav, išla je dotle da je postala Čovjekom, da je postala Djetetom, postala je siromahom i za čovjeka umrla na križu. I koliko je puta za vrijeme svoga zemaljskog života uzviknula: *Dođite k meni, dođite svi k meni! Ja sam, ne bojte se; zašto se bojite?* (usp.Mt 11, 28.). Ta ja sam vam sličan, ja vas ljubim. A vi ste grešnici? - Pa upravo njih ja tražim. Ja sam prijateljica grešnika! Udaljili ste se iz ovčinjaka svojom krivnjom? - *Ja sam dobri Pastir!* Opterećeni ste grijesima, prekriveni gnusobama, ucviljeni žalošću? – Baš zato treba da dođete k meni, jer ja ću vas okrijepiti, ja ću vas odmoriti! *Moliti Litanije utjelovljenja Sina Božjega.*

Treći dan: Vječna Riječ, Vječna Mudrost velikom odlukom Presvetog Trojstva odlučila je postati čovjekom da spasi izgubljenog čovjeka. S tom je odlukom, vjerojatno, upoznala i Adama, a starim je patrijarsima obećala, kako nam kaže Sv. Pismo, da će postati čovjekom da otkupi svijet. *“I zato su, žarkim molitvama zazivali Mesiju da dođe - svi sveti ljudi staroga zavjeta kroz one četiri tisuće godina od postanka svijeta. Uzdisali su, plakali i vapili: Oblaci, daždite pravednika, o zemljo, nek iz tebe nikne Spasitelj”*(Iz 45, 8.). – “O Mudrosti, što si proizišla iz usta Svevišnjeg, dođi da nas spasiš!”

Ali njihovi vapaji, njihove molitve i žrtve nisu bile dosta snažne da privuku Vječnu Mudrost, Božjega Sina, iz krila njegova Oca. Dizali su ruke prema nebu, no one su bile prekratke da dosegne do Božjega prijestolja. Prikazivali su trajne žrtve, pa i žrtve svojih srdaca, ali ona nisu bila toliko dragocjena da zasluže primiti tu milost nad svim milostima.

Konačno je došlo vrijeme spasenja, i Vječna *Mudrost sama je sazdala sebi kuću* (Izr 9,1.), boravište dostojno nje same. Ona je oblikovala božansku Mariju u krilu svete Ane uz veću

radost nego kad je stvarala svjetove. Nemoguće je, s jedne strane, opisati to neizrecivo davanje Presvetog Trojstva tom divnom biću, a, s druge strane, ne može se sagledati vjernost toga bića kojom je ona odgovarala na milosti svoga Stvoritelja.

Snažna bujica beskrajne Božje dobrote nasilno zaustavljena zbog grijeha ljudi od postanka svijeta, opet je snažno proključala u svoj svojoj punini u srcu Marijinu. U svojoj velikodušnosti Vječna joj Mudrost daje sve one milosti koje bi primio Adam sa svim svojim potomcima da je ostao u stanju prvotne pravednosti. Konačno, sva punina božanstva, kaže neki svetac, izlila se na Mariju u onoj mjeri u kojoj ju je to čisto stvorenje moglo primiti.

O Marijo, remek-djelo Svevišnjega, divoto Vječne Mudrosti čudo Božje svemogućnosti, bezdane milosti, sa svim svetima izjavljujem da nema nikoga osim Onoga koji te je stvorio tko bi poznao svu visinu, širinu i dubinu milosti kojima te je obasuo!

Božanska je Marija već s četrnaest godina tako snažno rasla u milosti, mudrosti i u savršenoj vjernosti prema Bogu da je zadivila ne samo anđele nego i samoga Boga! Očarala ga je njezina duboka poniznost u kojoj se pred njim snizila do ništavila, privukla ga je božanska čistoća, a njezina živa vjera i žarke molitve pune ljubavi potpuno su ga svladale. Marija je pobijedila tu Mudrost, jer ju je s toliko ljubavi tražila! “O velike li ljubavi Marijine koja je pobijedila Svemogućega!”, veli sv. Augustin.

I začudno, ta je Mudrost htjela iz Očeva krila sići u krilo Djevice da u njemu boravi među ljiljanima njezine čistoće i da joj se posve preda postavši u njoj Čovjekom. Zato joj šalje arkandela Gabrijela da je pozdravi i kaže da je osvojila Srce te iste Mudrosti i da je poželjela da se u njoj utjelovi. Očekuje samo njezin pristanak. Arkandeo je izvršio svoj zadatak i uvjerio Mariju da će postati majkom i ostati djevicom, a iz srca joj je iznudio na to pristanak unatoč opiranja njezine duboke poniznosti. Na taj je pristanak čekalo Presveto Trojstvo sa svim anđelima i cijelim svemirom kroz duga i duga stoljeća, a ona se ponizila pred svojim Stvoriteljem i rekla:

“Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi!” (Lk 1, 38.) I u tom času pristanka na Božju ponudu dogodiše se čudesa. Duh je Sveti u Marijinu tijelu sazdao i divotno uredio malo tijelo, a Bog je stvorio najsavršeniju dušu koja će ikada opstojati. A Vječna Mudrost se ili Božji Sin, u jedinstvu osobe sjedinila s tim tijelom i s tom dušom. I evo najvećeg čuda na nebu i na zemlji, objave prekomjerne Božje ljubavi: *“RIJEČ JE TIJELOM POSTALA”* (Iv 1, 14.), Vječna Mudrost se utjelovila. Bog je postao Čovjekom, a da nije prestao biti Bogom. Taj se Bogo-Čovjek naziva Isus Krist, što znači Spasitelj. I evo kratkog pregleda njegova života. *Moliti Litanije utjelovljenja Sina Božjega.*

Četvrti dan: Evo konačno najvećeg sredstva i najčudesnije tajne kako da postignemo i sačuvamo božansku Mudrost: to je nježna i istinska pobožnost prema svetoj Djevici. Samo je Marija ona koja je našla milost pred Gospodinom za se i za čitav ljudski rod, samo je ona utjelovila u svom tijelu i rodila Vječnu Mudrost; samo je ona kadra, da tako kažem, da po Duhu Svetom tu Mudrost utjelovi i u izabranicima.

Svi patrijarsi, proroci i sveci Staroga Zavjeta molili su, vapili i zazivali da se k njima spusti Vječna Mudrost, ali nisu to zaslužili. Našla se jedino Marija, da zbog uzvišenosti svojih kreposti dopre do prijestolja Božanstva i da zasluži tu beskrajnu prednost. Ona je postala Majkom, gospodaricom i prijestoljem Mudrosti.

Ona je toj Mudrosti dostojna Majka, jer ju je utjelovila i rodila kao plod svoga krila: *I blagoslovljen je plod utrobe tvoje, Isus* (usp. Lk 1,24.). I tako, gdje god je Isus, na nebu i na zemlji, u našim tabernakulima i u našim srcima, s pravom možemo reći da je on plod i izdanak Marijin, da je Marija drvo života, a sam Isus da je njezin plod. Tko god želi u svom srcu posjedovati taj divni plod, mora imati i drvo koje ga je proizvelo: tko želi imati Isusa, mora imati i Mariju.

Marija je gospodarica božanske Mudrosti, ne kao da bi ona bila iznad nje, tj. iznad pravoga Boga, ili da mu je jednaka; i pomisliti tako bila bi hula; već zato što je Božji Sin, Vječna Mudrost bio njoj savršeno podložan kao dijete Majci i što joj je dao neprotumačivu majčinsku i prirodnu vlast nad sobom ne samo za svoga zemaljskog života već i u nebu, jer slava ne uništava narav, nego je usavršuje. I zbog toga je i u nebu, još više nego ikada, Isus Marijino Dijete, a Marija Isusova Majka. I kao takva, ona ima nad njim vlast, i on joj je u neku ruku podložan, naravno, jer on tako želi. Na taj način Marija svojim moćnim zagovorom svoga bogomajčinstva postiže od Isusa sve što želi. I ona te milosti daje kome želi i izvodi ih u dušama u kojima želi.

O kako je sretna duša koja je našla milost u Marije! Ona može biti sigurna da će uskoro posjedovati i samu Mudrost. Jer Marija ljubi one koji nju ljube i punim pregrštima daje im svoje milosti, a najveća od njih u kojoj su sve ostale sadržane jest Isus, plod njezine utrobe. *Moliti Litanije utjelovljenja Sina Božjega.*

Peti dan: Po Presvetoj Djevici Isus Krist je došao na svijet; također po njoj treba da kraljuje na svijetu. Marija je živjela životom sasvim skromnim; zato je Duh Sveti i Crkva nazivlju *Alma Mater* - Majka skromna i tajna. Njezina je poniznost bila tako duboka da je ništa na zemlji nije jače i trajnije privlačilo doli skrivati se samoj sebi i svakom stvoru, da bude poznata jedino Bogu.

Bog je uslišao njezine molitve kojima ga je molila da je sakrije, osiromaši i ponizi, te ju je rado sakrio pogledu skoro svakog ljudskog stvorenja u njezinu začecu, u njezinu životu, u njezinim tajnama, i njezinu uskrsnuću i uznesenju. Ni sami njezini roditelji nisu je poznavali; i anđeli su često pitali jedni druge: *Tko je ta?* Jer im ju je Svevišnji skrivao; ili ako im je i otkrio koju njezinu odliku, ipak im je neizmjereno više toga skrivao.

Bog Otac je privolio da ona za svoga života ne učini nikakva čuda, bar takvo koje bi zadivilo svijet, premda joj je bio dao čudotvornu moć. Bog Sin je privolio da ona skoro ni ne otvori svoja usta, iako joj je bio saopćio svoju mudrost. Duh Sveti je privolio da njegovi apostoli i evanđelisti o njoj reknu sasvim malo, i to samo toliko koliko bijaše potrebno za upoznavanje Isusa Krista, premda je ona bila njegova vjerna zaručnica.

Marija je izvrsno remek-djelo Svevišnjega, koji je za se zadržao spoznaju o njoj i vlasništvo nad njom. Marija je divna Majka Sina, koji ju je drage volje ponizio i sakrio u njezinu životu, da pogoduje njezinoj poniznosti, dajući joj naziv *žena* (Iv 2,4;19,26) kao kakvoj tuđinki, iako ju je u svom srcu cijenio i ljubio više nego sve anđele i ljude. Marija je vjerna Zaručnica Duha Svetoga i zapečaćeni studenac (usp.Pj 4,12) kamo može ući samo on. Marija je svetište i počivalište Presvetoga Trojstvu gdje se Bog nalazi na divniji i božanstveniji način nego na ijednom mjestu svemira, ne izuzevši njegovo boravište nad kerubinima i serafinima; niti je dopušteno ikomu stvoru, ne znam koliko on bio čist, unići tamo bez velike povlastice.

Izjavljujem sa svecima: božanska je Marija zemaljski raj novoga Adama, gdje se on utjelovio po Duhu Svetom, da tu učini nečuvena čudesa. Ona je veliki divni Božji svijet gdje ima neizrecivih ljepota i bogatstava. Ona je Veličanstvo Svevišnjega gdje je on sakrio, kao u svome krilu, svoga jedinoga Sina i s njime sve što ima najodličnijega i najdragocjenijega. Oh! Oh! Koliko li je ovaj svemogući Bog učinio velikih i otajstvenih stvari u ovom divnom stvoru, tako da je i ona sama, u svoj svojoj dubokoj poniznosti, prisiljena izjaviti: *Velike mi stvari učini Svesilni* (Lk 1,49).

Sveci su izrekli čudesne stvari o ovom svetom Božjem gradu; nisu nikada bili rječitiji i zadovoljniji, kako sami priznaju, nego kad su govorili o Mariji. Još kliču da se ne može pogledom dohvatiti visina njezinih zasluga koje je ona uzdigla sve do božanskoga prijestolja; da se ne može izmjeriti širina njezine ljubavi koju je ona rasprostranila dalje od zemlje; da se ne može pojmiti veličina njezine moći, koju vrši i nad samim Bogom; i, napokon, da se ne može doseći dno dubine njezine poniznosti i svih njezinih kreposti i zasluga, tom pravom

bezdanu. O nedokučive visine! O neizrecive širine! O neizmjerne veličine! O nedosežna bezdana!

Svakog dana, od jednoga kraja zemlje do drugoga, u najvišoj visini nebesa, u najdubljoj dubini bezdana, sve naviješta, sve objavljuje divnu Mariju. Devet anđeoskih korova, ljudi svakog spola, dobi, položaja, vjere, dobri i zli, pa i sami đavli, svatko mora, milom ili silom, priznati istinu i nazvati je blaženom.

Svi anđeli na nebesima, po riječima sv. Bonaventure, neprestano joj kliču: "Sveta, sveta, sveta Marijo, Bogorodice i Djevice", upravljaju joj svaki dan milijune milijuna puta anđeoski pozdrav: *Zdravo Marijo*, padajući pred njom i moleći u nje milost, da ih počasti kojom svojom zapovijedi. Sam Sv. Mihael, kako to veli sv. Augustin - premda je poglavica svega nebeskoga dvora, najrevnije joj iskazuje svako vrsnu čast i navodi na to druge, uvijek spremno očekujući tu počast da na njezin mig učini koju uslugu kojom od njezinih slugu. *Moliti Litanije utjelovljenja Sina Božjega.*

Šesti dan: Puna je sva zemlja slave njezine, (usp. Iz 6.3) osobito među kršćanima, gdje je mnoga kraljevstva, pokrajine, biskupije i gradovi uzimaju za pokroviteljicu i zaštitnicu. Mnoge katedrale posvećene su Bogu pod njezinim imenom. Nema crkve bez oltara u njezinu čast; nema predjela ni pokrajine bez koje od njezinih čudotvornih slika pred kojima ljudi ozdravljaju od svih vrsta zala i dobivaju svako dobro. A koliko li je bratovština i kongregacija ustanovljenih u njezinu čast! Koliko li je redova pod njezinim imenom i njezinom zaštitom! Koliko li je subraće i sestara u tolikim bratovštinama, koliko li redovnika i redovnica u tolikim redovima koji objavljuju njezinu hvalu i navješćuju njezino milosrđe! Nema ni malog djeteta koje je ne hvali, tepajući: *Zdravo Marijo*; nema uopće grešnika koji, ma koliko otvrdnuo, nema u sebi koju iskru pouzdanja u nju; nema, dapače, ni đavla u paklu koji je ne poštuje bojeći je se.

Priznajem sa svom Crkvom da je Marija puko stvorenje, izašlo iz ruku Svevišnjega pa je, u usporedbi s njegovim neizmjernim Veličanstvom, manja od atoma; ili, radije, ona nije ništa jer je on sam *Onaj koji jest* (Iz 3,14); dosljedno, ovaj veliki Gospodin, uvijek neovisan i dostatan sam sebi, nije uopće ni najmanje trebao Presvetu Djevicu, niti je treba, da može izvršiti svoju volju i očitovati svoju slavu. Njemu je dosta htjeti, pa će sve biti.

Međutim, kažem i ovo: uzevši stvari kako stoje, otkad je Bog stvorio Presv. Djevicu, on je po njoj htio početi i dovršiti svoja najveća djela, pa možemo slobodno vjerovati da on neće svoj postupak promijeniti kroza sve vjekove, jer je on Bog, te nimalo ne mijenja ni svoje misli ni svoje ponašanje (usp. Heb 1,12).

Bog Otac dao je svoga Jedinca samo po Mariji. Uza sve uzdisaje patrijarha, uza sve molitve proroka i svetaca Staroga zavjeta, kroz četiri tisuće godina, da dobiju to blago, Marija ga je jedina zaslužila i našla milost pred Bogom svojim žarkim molitvama i visokim krepostima. Budući da je svijet bio nedostojan, kaže sv. Augustin, primiti Sina Božjega neposredno iz Očevih ruku, Otac ga je dao Mariji, da ga svijet primi od nje. Sin se je Božji utjelovio za naše spasenje, ali u Mariji i po Mariji. Bog Duh Sveti je oblikovao Isusa Krista, ali tek kad je zatražio njezinu privolu po jednom od prvih službenika svoga dvora. *Moliti Litanije utjelovljenja Sina Božjega.*

Sedmi dan: Bog Otac udijelio je Mariji svoju plodnost, koliko je puko stvorenje bilo sposobno za to, dajući joj moć da rodi njegova Sina i sve udove njegova otajstvenog Tijela.

Bog Sin je sišao u njezino djevičansko krilo, kao novi Adam u svoj zemaljski raj, da se tu naslađuje i otajstveno izvodi čudesa milosti. Bog, koji je postao čovjekom, smatrao je svojom slobodom svoje utamničenje u Marijinu krilu; svoju je snagu pokazao kad je pustio da ga nosi ova djevojčica. Držao je svojom i Očevom slavom sakriti svoj sjaj u svakome stvoru na ovoj zemlji i otkriti ga samo Mariji. Proslavio je svoju nezavisnost i svoje veličanstvo oviseći o ovoj ljubeznoj Djevici u svom začecu, u svom rođenju, u svom prikazivanju u hramu, u svom

skrovitom životu kroz trideset godina, sve do svoje smrti kojoj je htio da i ona prisustvuje, da s njom zajedno prinese jednu te istu žrtvu i da se s njezinom privolom žrtvuje Vječnome Ocu, kao nekoć Izak Abrahamovom privolom Božjoj volji (usp.Pos 22,2). Upravo ona ga je dojila, branila, uzdržavala, odgajala i žrtvovala za nas.

O divne li i nečuvene ovisnosti samoga Boga, koju Duh Sveti nije mogao prešutjeti u Evandelju, da nam tako pokaže njezinu vrijednost i neizmjernu slavu, iako nam je sakrio skoro sva divna djela koja je ova Utjelovljena Mudrost učinila u svom skrovitom životu, Isus Krist je dao više slave Bogu, svome Ocu, podložnošću svojoj Majci kroz trideset godina, nego bi je bio dao da je obratio sav svijet tvoreći najveća čudesa. Oh! Kako puno slavimo Boga kad se, da mu ugodimo, podlažemo Mariji po primjeru Isusa Krista, našega jedinog uzora!

Ako pomnije pregledamo ostali život Isusa Krista, vidjet ćemo da je on htio početi svoja čudesa po Mariji. On je posvetio svetog Ivana Krstitelja u krilu njegove majke svete Elizabete na Marijinu riječ: netom je Marija progovorila, Ivan se posvetio (usp.Lk 2,51); i to je njegovo prvo i najveće čudo milosti. On je na svadbi u Kani pretvorio vodu u vino na njezinu poniznu molbu (usp.Iv 2,1-12); to je njegovo prvo čudo na prirodi. On je počeo i nastavio svoja čudesa po Mariji, i nastavit će ih tvoriti po Mariji sve do konca vjekova. *Moliti Litanije utjelovljenja Sina Božjega.*

Osmi dan: Bog Sin hoće da sebe oblikuje i, na neki način, neprestano utjelovljuje u svojim udovima po svojoj dragoj Majci, te joj veli: *Uđi u baštinu Izraelu* (Si 24,8). Kao da joj time kaže: Bog, moj Otac, dao mi je u baštinu sve narode zemlje, sve ljude, dobre i zle, predodređenike i odbačenike. Jedne ću voditi zlatnom palicom, a druge gvozdenom. Jednima ću biti otac i odvjetnik, drugima pravedan osvetnik, a svima sudac. Ali ti, moja mila Majko, ti ćeš imati za svoje nasljedstvo i posjed samo predodređenike, kojih je prasluka Izrael; kao dobra majka ti ćeš ih roditi, hraniti, odgojiti; a kao njihova vladarica ti ćeš ih voditi, njima upravljati i braniti ih.

Uz to, budući da je Isus plod Marijin sada kao i uvijek, kako to o njemu ponavljaju nebo i zemlja tisuću i tisuću puta svaki dan: *I blagoslovljen plod utrobe tvoje, Isus*, to je sigurno da je Isus Krist zbilja plod i djelo Marijino, kao za svakoga čovjeka koji ga posjeduje, tako i za sve ljude uopće. Zato, ako je koji vjernik oblikovao Isusa u svome srcu, on može slobodno reći: "Velika hvala Mariji! Onaj koga ja posjedujem, njezino je djelo i njezin plod; ja ga bez nje ne bih imao". Mariji se mogu primijeniti, s većim pravom negoli ih sveti Pavao primjenjuje sebi, ove riječi: *Djeco moja, koju ponovno s bolovima rađam dok se Krist ne oblikuje u vama* (Gal 4,19). Ja rađam - veli Marija - svaki dan djecu Božju, sve dok se Isus, moj Sin, ne oblikuje u njima u puninu svoje dobi.

Sveti je Augustin nadvisio sama sebe i sve što ja rekoh, kad je kazao da su svi predodređenici, kako bi mogli odgovarati slici Sina Božjega, dok su na svijetu, skriveni u krilu Presvete Djevice gdje ih ova dobra Majka čuva, hrani, uzdržava i odgaja, dok ih poslije njihove smrti ne porodi za slavu, a tada i jest pravi njihov rođendan, kako Crkva naziva smrt pravednika. Otajstva milosti, nepoznata odbačenicima, a malo poznata predodređenicima.

Bog Duh Sveti hoće u njoj i po njoj oblikovati sebi odabranike, pa joj kaže: *U mojim odabranicima puštaj korijenje.* (Si 24,13) Puštaj, miljenice moja i Zaručnice moja, korijenje svih svojih kreposti u moje odabranike, da se množe sve to više. Toliko sam se u tebi nasladio kada si, živeći na zemlji, vršila najuzvišenije kreposti da te još i sada želim naći na zemlji, a da ne moraš ostaviti nebo. Stoga se obnavljaj u mojim odabranicima, da u njima s uživanjem gledam korijenje tvoje nepobjedive vjere, tvoje duboke poniznosti, tvoga općeg mrtvljenja, tvoje uzvišene molitve, tvoje žarke ljubavi, tvoga stalnog ufanja i svih tvojih kreposti. Ti si moja Zaručnica uvijek jednako vjerna, jednako čista i jednako plodna kao što si nekoć bila. Neka mi tvoja vjera daruje vjernike, tvoja čistoća neka mi daje djevice, tvoja plodnost neka mi daje izabranike koji su moji hramovi.

Kad se Marija ukorijeni u kojoj duši, ona tu proizvodi čudesa milosti, kako to može samo ona, jer samo je ona plodna Djevica, koja niti je kada imala niti će ikada imati sebi slične u čistoći i plodnosti. Marija je proizvela s Duhom Svetim najveće djelo što ga je ikada bilo ili će ga biti: Boga-Čovjeka; i ona će, dosljedno, proizvesti najveće stvari i u zadnja vremena. Njoj je pridržana tvorba i odgoj velikih svetaca, koji će se pojaviti pri koncu svijeta, jer samo ova izvanredna i čudesna Djevica može u zajedništvu s Duhom Svetim proizvesti osobite i izvanredne stvari.

Kada Duh Sveti, njezin Zaručnik, nađe Mariju u kojoj duši, on tamo leti i ulazi u svoj svojoj punini, te se toj duši daje to obilatije što više mjesta ona daje njegovoj Zaručnici. Jedan od najglavnijih razloga zašto Duh Sveti ne čini sada golema čudesa u dušama jest taj, što u njima ne nalazi dovoljno sjedinjenja sa svojom vjernom i nerazdruživom Zaručnicom. Kažem: nerazdruživom Zaručnicom, jer Duh Sveti, ta bitna ljubav Oca i Sina, otkada je zaručio Mariju da proizvede Isusa Krista, Glavu odabranika, i njega u odabranicima, otada se nije više rastavio od nje, jer mu je ona uvijek ostala vjerna i plodna. *Moliti Litanije utjelovljenja Sina Božjega.*

Deveti dan: Ovaj način govora puno bolje pokazuje usko jedinstvo između Isusa i Marije. Oni su tako usko ujedinjeni, da je jedno sasvim u drugome: Isus sav u Mariji, a Marija sva u Isusu; ili radije, Marije više nema, nego je samo Isus u njoj, pa bi se lakše moglo rastaviti svjetlo od sunca negoli Marija od Isusa. Zato možemo nazvati našega Gospodina "Isus Marijin", a Presvetu Djevicu "Marija Isusova".

Vrijeme mi ne dopušta ovdje duže tumačiti odlike i veličine otajstva Isusova življenja i vladanja u Mariji, to jest otajstva Utjelovljenja. Zato ću se zadovoljiti da kažem, sa dvije tri riječi, da je ovo prvo, najskrivenije, najuzvišenije i najmanje poznato Isusovo otajstvo; da je Isus u ovom otajstvu izvršio izbor svih odabranika, u dogovoru s Marijom – boraveći u njezinu djevičanskom krilu, koje sveci stoga nazvaše dvoranom Božjih tajna; da je on u ovom otajstvu izveo sva slijedeća otajstva svoga života tim što se je primio da ih izvrši. Ulazeći u svijet Krist govori: *Evo dolazim vršiti tvoju volju* (Heb 10,7); da ovo otajstvo, dosljedno tome, sadrži u jezgri sva otajstva i uključuje volju i milost svih otajstava, napokon da je ovo otajstvo prijestolje milosrđa za nas, jer pošto se Isusu možemo približiti jedino po Mariji, to ga bez njezina posredovanja ne možemo ni vidjeti ni s njim govoriti. Isus, koji vazda uslišava svoju Majku, s toga prijestolja vazda dijeli milosti i pokazuje svoje milosrđe bijednim grešnicima. *Pristupimo, dakle, s pouzdanjem k prijestolju milosti!* (Heb 4,16).

Otajstvo Utjelovljenja je također prijestolje Kristove darežljivosti prema Mariji, jer je ovaj novi Adam za svog boravka u ovom pravom zemaljskom raju tu skrovito učinio tolika čudesa, da ih ne shvaćaju ni anđeli ni ljudi. Zato sveci nazivaju Mariju Božjom veličanstvenošću kao da je Bog veličanstven jedino u Mariji. *Samo je ondje Gospodin veličanstven* (Iz 33,21). Kristovo utjelovljenje je također prijestolje slave nebeskome Ocu. Isus Krist je, naime, u Mariji savršeno ublažio svog Oca, rasrdena na ljude; u njoj mu je savršeno povratio slavu, koju mu je bio oteo grijeh; u njoj je, žrtvom svoje volje i samoga sebe, dao svom Ocu više slave nego bi mu je ikad bile dale sve žrtve Staroga zakona; u njoj je, napokon, dao nebeskom Ocu neizmjernu slavu, kakve još nikad ne bijaše primio od ljudi. *Moliti Litanije utjelovljenja Sina Božjega.*

4. 2. Molitve i Litanije Utjelovljenja Sina Božjega

Marijo ti si stablo koje nosi plod

(Sv Katarina Sijenska)

Marijo hrame presvetoga Trojstva! Marijo ti si donijela plod! Ti si novo stablo po kome imamo mirisni cvijet Riječi jedinorođenoga Sina Božjega, jer u tebi plodnoj zemlji

posijana je ova Riječ. Ti si i zemlja i stablo, Marijo plamena kola božja, Ti si nosila velom prekriveni i skriveni plamen u pepelu tvoje ljudske naravi. Amen.

Posveta Isusu Kristu, Utjelovljenoj Mudrosti po Mariji

(Sv.Ljudevit Marija Grignion Montfortski)

Zdravo, Bezgrešna Marijo, ti živi hrame presvetoga Trojstva, gdje se Vječna Mudrost sakrila da joj se tu klanjaju anđeli i ljudi! Zdravo Kraljice neba i zemlje, čijoj je vlasti podloženo sve što je manje od Boga! zdravo sigurno utočište grešnika, kojega milosrđe nije nikada nikome uskraćeno! Usliši moje želje za božanskom Mudrošću, i u tu svrhu primi zavjete koje ti prinosim u svojoj neznatnosti. Ja nevjerni grešnik, danas obnavljam i stavljam u tvoje ruke zavjete svoga krštenja. Zauvijek se odričem sotone, njegova sjaja i njegovih djela, i potpuno se predajem Isusu Kristu, Utjelovljenoj Mudrosti, da za njim nosim svoj križ sve dane svoga života. A da budem vjerniji nego do sada, ja te o Marijo, danas izabirem pred cjelim nebeskim dvorom za svoju Majku i Gospodaricu. Amen.

Litanije Utjelovljenja Sina Božjega

(za privatnu upotrebu)

Gospodine smiluj se!

Kriste, smiluj se!

Gospodine, smiluj se!

Kriste, čuj nas!

Kriste usliši nas!

Oče nebeski Bože,smiluj nam se!

Sine, Otkupitelju svijeta Bože!

Duše Sveti, Bože!

Sveto Trojstvo jedan Bože!

Sveta Marijo,moli za nas!

Sveti arkandele Gabrijele, anđele Utjelovljenja Sina Božjega

Djevice puna milosti

Djevice Bezgrešna

Djevice poslušna

Djevice osjenjena Duhom Svetim

Službenice Gospodnja

Sveta Marijo, Majko Božja

Vječni Oče, po odluci da tvoja Riječ uzme ljudsku narav u krilu Djevice Marije smiluj nam se!

Po Tvojoj vječnoj odluci da budemo dionici Njegove božanske naravi

Sine vječnoga Oca

Odsjaju slave i biti Očeve

Sliko i Riječi Očeva po kojoj je sve stvoreno

Po tvom prikazanju vječnome Ocu

Po poslanju Arkandela Gabrijela Djevici Mariji u Nazaret

Po njoj poslušnosti Božjoj Riječi i silasku Duha Svetoga

Po tvome ulasku u svijet i po tvojoj Riječi "Evo dolazim, Bože, vršiti volju tvoju"

Riječju Tijelom postala i nastanila se među nama

Isuse Kriste, vječna i utjelovljena Mudrosti Božja

Po tvom svetom začecu po Duhu Svetome u Srcu i u krilu Marijinu

Po ljubavi Tvojoj i ljubavi Marije koja te je u svome neokaljanom krilu nosila
Po ispunjenju obećanja Božjih Izraelu
Sine Svevišnjega i kralju prijestolja Davidova čijem kraljevstvu nema kraja
Po isčekivanju Spasitelja svih naroda svijeta
Isuse svjetlo istinsko koje prosvjetljuje svakoga čovjeka
Isuse Jedinorođeni Sine Božji pun milosti i istine čiju slavu vidjesmo
Isuse Jedinorođeni Sine u krilu Očevu koji nam objavljuješ Boga
Isuse od čije punine svi mi primismo i to milost na milost
Isuse hrame Božji sveti
Isuse kućo Božja i vrata nebeska
Isuse šatore višnjega
Isuse pastiru naših duša
Isuse željo bregova vječnih
Isuse što u tvom Utjelovljenju Crkva radosno prepoznaje i slavi svoj početak

Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, oprosti nam Gospodine!
Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, usliši nas Gospodine!
Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, smiluj nam se Gospodine!

I Riječ tijelom postala!
I nastanila se među mama!

Pomolimo se: Milost svoju molimo Te Gospodine ulij u duše naše da mi koji smo po anđelovom navještenju spoznali utjelovljenje Krista Sina Tvoga, po mucu njegovoj i Križu k slavu uskrsnuća privedeni budemo. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.
(Ove litanije su sastavljene iz novozavjetnih tekstova i simbola koji se odnose na utjelovljenje te od liturgijskih molitava Rimskog misala od Blagovijesti Navještenja Gospodnjega)

5. MARIJA U OTAJSTVU ISUSOVA ROĐENJA

Čudesno je otajstvo Božića. Slavimo svetkovinu rođenja Isusa Krista, Spasitelja svijeta. Marija je rodila Sina Božjega da bi svi koji vjeruju u njega postali djeca Božje i braća među sobom. Bog je postao posve blizu čovjeku – Emanuel – Bog s nama. Isus se rodio u skromnosti staje. U tom uboštvu očituje se slava neba. I vjernici moraju pred Bogom postati kao djeca da bi ušli u kraljevstvo Božje. Božićno otajstvo se u nama ispunja kad se Krist u nama oblikuje. Božić je upravo otajstvo te čudesne razmijene. Još je papa Pavao VI govorio da božićno vrijeme predstavlja produženi spomen Marijinog božanskog, djevičanskog i spasenjskog majčinstva, jer je ona rodila Spasitelja svijeta. I dok se Crkva klanja Sinu, časti slavnu Majku.

5. 1. Devetnica otajstvu rođenja Gospodnjeg

*(Prevedeno iz «Manuale di Filotea» koji je napisao svećenik Giuseppe Riva penitencijar iz Milana;
objavljeno s Imprimaturom 30. 01. 1897; Vic. Gen. can. Arcangeli, Bergomi. Ovu jednostavnu ali duboku devetnicu možemo obavljati tako da svaki dan molimo po jedan od devet zaziva, ili ako imamo više vremena možemo tijekom 9 dana svakodnevno moliti sve zazive)*

1. Spasitelju naših duša koji si htio doći na ovaj svijet kako bi nas otkupio i spasio klanjamo ti se u krilu tvoje Majke udijeli nam milost da po zagovoru blažene Djevice Marije i sv. Josipa

tebe ljubimo svim srcem te tako ostvarimo planove Božjeg spasenja. *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*

2. Milosrdni Otkupitelju koji si mogao doći na svijet u odrasloj dobi, ali si se htio roditi kao svako dijete i biti devet mjeseci zatvoren u Marijinom djevičanskom krilu u tišini, skrovitosti i samoći iako si Mudrost i Riječ Božja udijeli nam milost da po tome shvatimo ljepotu i važnost povučenosti u osamu s Marijom kako bi tražili Boga samoga. *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*

3. Dijete Bože, zatvoren u Marijinom krilu, ti od prvih trenutaka svog života u Mariji molio si svoga Oca i prikazivao se za naše spasenje, udostoj se udijeliti nam milost da živo spoznamo kolika je važnost našeg spasenja kako bismo se trudili dobrim djelima i krepostima Bogu omiljeti. *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*

4. Slatki Isuse koji si u Marijinu krilu uzišao u Betlehem i tako poslušao Cezarovu zapovijed po zagovoru blažene Djevice Marije i sv. Josipa udijeli mi milost poslušnosti kako bi potpuno izvršio volju Božju. *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*

5. Ljubljeni Isuse koji si u Betlehemu bio od sviju odbijen udijeli mi milost da te ja prihvatim kao što su te primili Marija i sv. Josip kada po svetim sakramentima i nadahnućima želiš ući u moju dušu te da strpljivo podnesem svaki prezir i odbojnost. *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*

6. Vidjevši da si odbijen u Betlehemu, o božansko Dijete, nadahnuo si Mariju i sv. Josipa da potraže sklonište u siromašnoj štatici u kojoj si se htio roditi ti veliku Kralju svemira kako bi prezreo našu oholost i poučio nas poniznosti. Udijeli nam milost da se po uzoru i zagovoru Marije i sv. Josipa suobličimo tvojim željama te da budemo od srca ponizni. *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*

7. Kad je došao trenutak velike sreće koju su patrijarsi tako željno očekivali u mrkloj noći rodio se u vremenu Kralj kraljeva, istinski Sin Božji i sin Marije Djevice. Blagoslovljen budi u vijeke vjekova naš Spasitelju i blagoslovljena tvoja Majka Marija. Udijeli nam milost po zagovoru blažene Djevice Marije i sv. Josipa da se odrekemo svake pokvarenosti ovoga svijeta u iščekivanju posjedovanja tvoje vječne slave. *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*

8. Klanjam ti se u jaslicama Dijete Isuse kao na nekom žrtvenom oltaru skupa sa Marijom i sv. Josipom jer si došao na ovaj svijet da preuzmeš na sebe grijeha svih ljudi. Udijeli mi milost pokajanja za moje grijeha i daj da moj život po uzoru na Mariju i sv. Josipa trajno bude žrtva tebi mila. *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*

9. Klanjamo ti se u jaslicama božansko Dijete, istinsko svijetlo svijeta koje prosvjetljuje svakog čovjeka, daj da tvoje svijetlo po zagovoru Marije i sv. Josipa pomogne svakom čovjeku shvatiti rugobu grijeha i odbaciti ga od sebe te prihvatiti tebe Spasitelja svijeta. *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*

5. 1. Molitve Mariji u otajstvu rođenja Gospodnjeg

Majko moga Gospodina

(Sv. Ildefons iz Toleda)

Majko moga Gospodina, Službenice svoga Sina, Roditeljko Stvoritelja svijeta, molim te, udjeli mi Duh tvoga Sina Isusa Krista, da ja mogu imati Isusa u onome Duhu po kojemu si ga ti rodila, da moja duša primi Isusa u Duhu po kojemu si ti u tvome tijelu začela Isusa, da mogu spoznati Isusa u onome Duhu po kojemu si ti spoznala da u svom krilu nosiš i da ćeš roditi Isusa. Daj da ja ljubim Isusa u onome Duhu u kojemu si mu se Ti klanjala kao Gospodinu i motrila ga kao Sina. Amen

Predraga Majko

(Sv. Tereza od Djeteta Isusa)

Nitko ne želi primiti u gostinjac siromašne strance, mjesta ima za bogate. Mjesta ima za velikaše a u jednoj štalici Kraljica neba mora roditi Boga. Predraga Majko, ljubezna Majko dostojna ljubavi, kolika je tvoja veličina u tako siromašnom mjestu. Kada vidim Vječnog obavijenog u povoje, kada čujem poslušni krik Božje Riječi, predraga Majko, ne zavidim više anđelima jer njihov moćni Gospodin je moj dragi brat. Ljubim te Marijo, po tebi je na našim obalama procvao božji cvijet! Amen.

Dodite narodi

(Sv. Grgur iz Nise)

Dodite narodi, pjevajmo svi Onome koji se rodio od Djevice. Ohrabrimo se vođeni glasom arkandela i kliknimo Svetoj Djevici. Zdravo, Milosti puna! Marija je postala za nas izvor života, izvor svjetla onima koji vjeruju u Krista jer je Ona ta od koje dolazi duhovno svjetlo. Zdravo, Milosti puna, Gospodin je s Tobom i od Tebe nam dolazi Onaj koji je savršen u svetosti i Onaj u kome prebiva punina Božanstva. Zdravo Milosti puna, Gospodin je s tobom! Onaj koji sve posvećuje je sa Službenicom Gospodnjom, s Bezgrešnom. S najljepšom je Najljepši od sinova ljudskih; da bi spasio čovjeka stvorena na svoju sliku rodio se u štalici. Amen.

Božić Marijine djece

(sv. Ljudevit Montforski)

Draga djeco Marijina, blagoslivljajte Gospodina jer je nju ispunio milošću i slašću. Po njoj je divni Gospodin postao Dijete, pođimo svi i čestitajmo joj, ponizno pohodimo tu divnu Majku. O, divna Djevice, o čudo nad čudima, o dobra Majko, tvoja sreća je velika. I naša je jer si nam dala život, jer si slomila naše okove, budi blagoslovljena tisuće puta. Proroštva Staroga zavjeta su se ispunila u tvom Djetetu. Po tebi je Nebo dobilo novu radost, zgazila si glavu đavlu i zadobila oprostjenje grijeha nevjernima. To si učinila bez rata, po jednom pristanku koji je cijela zemlja žudno željela. Slava, čast i blagoslov tvojoj vjeri, Spasitelj je nama došao jer si ti povjerovala anđelovoj riječi.

Kako si ljupka u svojoj čistoći, kako si moćna u svojoj poniznosti! Očarala si Boga i učinila da se On spusti na zemlju. Privučen tvojom ljepotom, nije mogao odoljeti pa je uzeo naše čovječstvo. Po tebi, moćna Kraljice, Bog silazi k našoj niskosti, a ljudska narav se uzdiže do nebesa. O, divnog li čuda! Bog postaje naš brat, Ti oblikuješ svoga Stvoritelja, Spasitelj postaje Dijete i tvoj Otac. Taj moćni Vladar se uistinu pokazao velikim stvarajući tebe, svoje najbolje remek djelo.

Sve je u tebi otajstveno, ali najveće je otajstvo jer si porodila bez boli, Majkom postala ostajući Djevica. Isus ljubi štalicu, ali više od svega tvoje Srce. Ono je njegovo ugodno počivalište, njegova časna palača. Od tvoga krila je učinio najslavnije prijestolje u kojemu On pokazuje svoju veličinu, oprašta grješnicima, daje milost. O, slatke nježnosti, nježni osmjesi, sveta milovanja kojima te obasipa ovaj dragi Sin. Sretnog li tvoga krila, čista i vjerna Djevice, jer si pojmla neizmjernost, jer si nosila i hranila vječnu Mudrost. BOG SAM.

S Bezgrešnom pred jaslicama:

(Sv. Maksimilian Kolbe)

Na što si mislila Ti, o Bezgrešna, kad si po prvi put položila božansko Djetesce na ono malo slamice? Koji osjećaji su bujali u tvom srcu kad si ga povijala, privijala svome Srcu i dojila na svojim grudima? Znala si tko je to Djetesce, jer su proroci o njemu govorili, a Ti si ih razumijevala bolje od svih farizeja i učitelja Pisma. Duh Sveti ti je dao neusporedivo više

svjetla nego li svim drugim dušama skupa. Koliko li je otajstava Isusovih Duh Sveti koji je živio i djelovao u tebi objavio samo tvojoj bezgrešnoj duši!

Već od trenutka Navještenja Presveto Trojstvo po Arkandelu Gabrijelu ti je na jasan način predočilo plan otkupljenja i čekalo od Tebe odgovor. U tom trenutku Ti si bila svjesna na što pristaješ i čija ćeš Majka postati. A sada, evo Ga pred Tobom u liku slabog novorođenčeta. Koji li osjećaji poniznosti, ljubavi, zahvalnosti su se budili u tvom Srcu... dok si se divila poniznosti, ljubavi i zahvalnosti koju je utjelovljeni Bog iskazivao prema Tebi. Molim Te, ispuni i moje srce poniznošću, ljubavlju i zahvalnošću!

6. MARIJA U OTAJSTVU MUKE I SMRTI ISUSA KRISTA

Crkvena svetačka i pobožna tradicija na različite načine slavi Marijino sudjelovanje u otajstvu Kristove muke. Drugi Vatikanski koncil jasno o tome govori: «Tako je i Marija napredovala na putu vjere i vjerno sačuvala svoje sjedinjenje sa Sinom sve do Križa, gdje je, ne bez Božjeg nacrt, stajala, sa svojim Jedinorođencem mnogo trpjela i s materinskim se srcem pridružila njegovoj žrtvi, pristajući s ljubavlju na žrtvovanje žrtve koju je sama rodila: i napokon ju je sam Isus Krist, dok je na križu umirao, kao Majku dao učeniku ovim riječima: Ženo evo ti sina» (LG 58).

6. 1. Devetnica žalosnom srcu Marijinu

(Imprimatnr, 31. 3. 1965. Gilles Barthe biskup Toulona)

Ovu devetnicu su u svijetu proširili monasi Kamaldolesi iz Opatije la Sezne-sur-Mer u Francuskoj. U njoj polazeći od biblijskih tekstova razmatramo na poseban način Marijino sudjelovanje u otajstvu našega Otkupljenja. I ovu devetnicu možemo moliti tijekom liturgijske godine kada želimo razmišljati o Marijinim žalostima ili moliti za koju milost. Na poseban način ova devetnica je prikladna kao priprava slavljenje spomen-dana Blažene Djevice Marije Žalosne, koji se slavi 15. rujna. U tom slučaju devetnica počinje 6. rujna.

Dan nakon blagdana Uzvišenja svetoga Križa Crkva slavi spomen-dan Marijina sudjelovanja u otajstvu Kristove muke, Žalosnu Gospu. Drugi Vatikanski koncil jasno o tome govori: "Tako je i Marija napredovala na putu vjere i vjerno sačuvala svoje sjedinjenje sa Sinom sve do Križa, gdje je. ne bez Božjeg nacrt, stajala, sa svojim Jedinorođencem mnogo trpjela i s materinskim se srcem pridružila njegovoj žrtvi, pristajući s ljubavlju na žrtvovanje žrtve koju je sama rodila: i napokon ju je sam Isus Krist, dok je na križu umirao, kao Majku dao učeniku ovim riječima: «Ženo evo ti sina» (LG 58).

Devetnica pouzdanja i zahvalnosti Žalosnom i Prečistom Srcu Marijinu

Obratimo se svi s pouzdanjem prežalosnom i bezgrešnom Srcu Marijinu, preslatkoj Majci Isusovoj i Majci našoj, da ona svojim moćnim zagovorom isprosi od svoga Sina povratak mira i reda.(Papa Benedikt XV)

- Što treba moliti svaki dan tijekom devetnice?

Čita se jedno štivo na dan. Nakon toga slijedi jedna od dviju posvetnih molitva na kraju devetnice a zatim se moli jedna desetica krunice i litanije prežalosne Djevice Marije. Tko običava dnevno moliti krunicu, ne mora moliti i ovu deseticu. Oni koji to mogu treba da na završetku, devetnice prisustvuju sv. Misi, ispovjeda se i pričeste, jer je žrtva sv. Mise najavršenije djelo naše vjere i najmoćnija zahvala i molitva.

Prvi dan: Srce Djevice Marije remek - djelo Svevišnjega

Djevice Bezgrešna, Prečista Divna! Po izvanrednoj milosti Ti si bila sačuvana od istočnoga grijeha. Ta savršena čistoća učinila je Srce tvoje posudom neizmjerne ljubavi Božje. Ono je uvijek otvoreno njezinim nadahnućima, darovima i njezinim djelima. S Božjom si ljubavi surađivala bez prestanka. Ti si savršen stvor, jedina koja si dala Bogu dostojan odgovor ljubavi, kakav On očekuje od svih stvorova: potpuno predanje njemu.

Ti si naša Majka. Preporučujemo se tvome Bezgrešnom Srcu da se očistimo. Ono nam nadahnjuje odvratnost i prema najmanjim grijesima. Tvoje nas velikodušno Srce upućuje da svoj život potpuno predamo dragomu Bogu. Na početku ove Devetnice pouzdanja, molim te, Bezgrešno Srce Marijino, da mi pomogneš očistiti se od grijeha, da tako Bogu omilim. U svojoj tjeskobi i u svojoj nevolji dolazim k tebi, Prečisto Srce Marijino, da se potpuno predam tvojoj majčinskoj ljubavi.

Pogledaj na boli koje me pritišću, vidiš mlakost u službi Božjoj. Ja ti se potpuno posvećujem s nakanom da mi ti pomogneš što bolje vršiti svetu volju Božju. Bezgrešno Srce Marijino, ja ti se potpuno predajem: tijelo, dušu, život svoj, cijelo biće svoje, želje svoje i potrebe svoje. (*Reci svoje potrebe...*) Ako je to na slavu Božju, molim te, isprosi mi milosti koje očekujem od tvoje majčinske dobrote. Gospodine Isuse, po Bezgrešnom začecu tvoje Majke, udostoj se uslišati moje molitve i daj mi spoznati sve bolje njezino prežaloso i Bezgrešno Srce.

Bože moj, sveti Oče, ljubavi neizmijerna, kao nadoknadu za premalenu ljubav čovječanstva prikazujem Ti pomirbenu žrtvu Tvoga Sina skupa sa zadovoljštinama njegove Majke. Samo su ti oni ljubav ljubavljju uzvratili. (*Slijede molitve za svaki dan devetnice*)

Drugi dan: Ožalošćeno Srce

Tvoje Bezgrešno Srce, o Marijo, Majko naša. doživjelo je bol u svoj svojoj gorčini. Budući da si ti savršena čistoća i Stvoritelju potpuno predana, tvoje Srce je živo osjećalo ranu koju je Božjoj ljubavi zadala ljudska nezahvalnost. Kad si postala Majka Otkupitelja, ti si postala i "Majkom žalosti" i "Majkom radosti". Ti si pristala na žrtvu svoga djeteta i postavši jedno s njegovim Srcem, njega si za nas žrtvovala. Tvoje majčinsko Srce trpjele je sve patnje božanskoga Sina tvojega. Molim Te da mi za vrijeme ove Devetnice otkriješ dubinu svojih boli i patnja Isusovih. Budući da ti poznaješ bol i tjeskobu, smiluj se svim nesretnim srcima.

Pokaži se Majkom našom. Pomozi nam. Budi uz nas. Daj nam svoju vjeru, svoje ufanje i svoju ljubav; daj nam svoju snagu da s tobom zajedno služimo Gospodinu bolje negoli do sada. I, ako je to na veću slavu Božju, isprosi mi milost koju tražim od tvoje majčinske dobrote. (*Reci svoju prošnju...*)

Sveti Oče, prikazujem Ti sve boli Isusova i Marijina Srca da po njima udijeliš svijetu milosrđe i daruješ mu mir. (*Slijede molitve za svaki dan devetnice*)

Treći dan: Prva žalost; kod Isusova prikazanja u hramu

Spomeni se, Majko Božja, one iznenadne žalosti svoga Srca kada je starac Šimun, vraćajući ti božanske Djetešce koje si Bogu prikazala, rekao: "Evo, ovaj je postavljen kao znak protivljenja a tebi će samoj mač dušu probosti."

Ti si se oduševljavala velikim stvarima koje su o njemu prorečene, a sada tvoje mlado majčinsko Srce mora očekivati žalosti zbog božanskog Djetešceta: nasuprot ljubavi mnogih biti će mržnja drugih, i ona će mu smrt zadati i progoniti ga do svršetka svijeta.

Tvoje srce u tom je času postalo još žalosnije, budući da si već predosjećala tajanstvenu smrt svoga božanskog djetešceta, po kojoj će On ljubavljju ljude otkupiti, no ipak od mnogih neće uvijek biti ljubljjen. Jedni će biti za njega, drugi protiv njega. Tvoje Dijete će morati zbog mržnje trpjeti. O Majko moja, nisam li bio baš ja onaj koji je ranio tvoje srce tim mačem? Jesam li ja bio uvijek za Isusa, u svim svojim djelima? Radi te žalosti isprosi mi milost da budem od sada vjerniji Isusu koji se kao žrtva za mene u hramu prikazao; da mu budem

vjeran u sv. Euharistiji, gdje On nastavlja danomice trpjeti kao uzvišena žrtva za oprostjenje naših grijeha.

Budući da je tvoje ožalošćeno Srce osjetljivo na sve boli posreduj za mene pa mi isprosi, ako je to na slavu Božju, milost koju tražim od tvoje dobrote.

Sveti Oče, prikazujem ti žrtvu tvoga ljubljenoga Sina u svim sv. Misama koje se služe na svijetu. Ona je bila najavljena kod prikazanja u hramu, a izvršila se na Križu. Prikazujem ti njega po ranjenomu Srcu Marijinu, za oprostjenje grijeha cijeloga svijeta. *(Slijede molitve za svaki dan devetnice).*

Četvrti dan: Druga žalost; bijeg u Egipat

Spomeni se Majko žalosti koja ti je obuzela Srce one noći kada te Josip probudio i kazao ti da treba odmah bježati, kako bi se djetesce spasilo od Herodove srdžbe. Kolike li tjeskobe! Već se eto, počelo ispunjavati Šimunovo proročanstvo, već je mladi život tvojega djeteta u pogibelji.

Trebalo je odmah krenuti, ostaviti sve, vlastitu kuću, poći u progonstvo, daleko u tuđu zemlju. Tvoje prežalosno Srce nije ni časka oklijevalo i brzo si se spremila. S Djetetom Isusom u svome naručju i s Josipom koji je dijelio tvoj strah, sve ste ostavili da spasite Spasitelja svijeta.

O dobri Isuse, sjeti se tjeskobe svoje božanske Majke i sv. Josipa za vrijeme bijega u Egipat. Sjeti se njezinih izbjegličkih patnja. Smiluj se svima progonjenima koji su primorani napustiti svoju kuću, svoja dobra i poći u progonstvo.

Zbog te ljute boli Srca tvoje Majke, molim te, smiluj se svoj dječici odgojenoj daleko od tebe i bez tebe, te daruj našoj domovini i ostalom svijetu kršćanske škole. Daj nam snage odreći se svega da ušćuvamo i ojačamo tvoju ljubav u našim dušama. Radi ove žalosti, o Marijo, isprosi mi milost koju očekujem od tvoje majčinske dobrote. *(Reci prošnju)*

Sveti Oče, prikazujem ti patnje Srca Isusova kao i sva stradanja sv. Obitelji u progonstvu i daj da narodi i obitelji spoznaju tvoja prava te im se posve podlože. *(Slijede molitve za svaki dan devetnice).*

Peti dan: Treća žalost; Isus ostaje u hramu

Sjeti se, Majko, tjeskobe koja je obuzela tvoje Srce kada si kroz tri dana tražila izgubljenog Isusa. Tvoje dijete, neizmjerana ljubav sinovska! Dijete - Bog koji zna sve, sve može i poznaje tvoju bol. Strašne li zbunjenosti! Gdje je On? Zašto vas je ostavio? Je li to već čas da On dade svoj život?

I kad si ga pronašla među pismoznancima, ti se klanjaš božanskoj Riječi, iako je ne razumiješ: "Zar niste znali da moram biti u onome što je Oca mojega?"

Radi one trodnevne žalosti za vrijeme njegove odsutnosti, Srce Marijino, pouči nas da nikada ne izgubimo Isusa i da ga tražimo bez prestanka, da znamo izgubiti i svoje blagostanje, samo da bismo njega slijedili. Nauči nas prihvatiti tajanstvene planove Providnosti, premda ih ne razumijemo

Smiluj se nevoljnim majkama koje izgube svoju malu djecu. Smiluj se svima onima koji su izgubili Isusa. Božanski Spasitelju, radi suza tvoje Majke, privuci k sebi srca izgubljena i narode koji su tebe ostavili. Privedi ih k jedinstvu Crkve. O Marijo, da bismo opet mogli pronaći Isusa, ako smo ga izgubili, otkrij nam veliko milosrđe njegova Srca u sakramentu sv. ispovijedi, koji nam povraća božanski život.

I dok se sjećamo tvojih suza, dođi mi u pomoć...pomozi mi, isprosi mi milost koju molim i koju očekujem po tvome zagovoru. Sveti Oče, prikazujem ti tjeskobe Srca Marijina za vrijeme ona tri dana odsutnosti, da tvoje službenike obdariš vjernošću i ustrajnošću u njihovom svetom zvanju. *(Slijede molitve za svaki dan devetnice).*

Šesti dan: Četvrta žalost; Marija susreće Isusa na križnome putu

O, Majko, spomeni se svoje žalosti kada si susrela Isusa na križnom putu. Vi ste se samo pogledali. U kakvu si ga stanju vidjela! Njegovo sveto lice prekriveno je krvlju i popljuvano... Puk prema njemu iskaljuje bijes, koji bi i tebe prestrašio da tvoja vjera nije bila još jača. Udaraju na njega koji je sama ljubav i koji je dijelio samo ljubav.

Tvoje žalosno Srce kao da će pući. Ti si ga htjela rasteretiti, pomoći mu, ali nisi to mogla, nego si ga samo preporučila Ocu i pokazala Isusu svoje slomljeno, ali i jako velikodušno Srce s njime sjedinjeno, i kročila si zajedno s njim k cilju otkupljenja, sve do sramotne smrti na križu. Vaša žalosna Srca su se razumjela. Vaša žalosna Srca su se podupirala.

Radi vaših zajedničkih boli, o Božanska Srca Isusa i Marije, smilujte se jadnim dušama koje kao svjetina na Golgoti nastavljaju sa svojom mržnjom prema Spasitelju. Smilujte se jadnim grešnicima! Gledajte ih onim pogledom kojim ste se pogledali na križnom putu, pogledom, koji je prozeo vaše duše posvemašnjom ljubavlju, koja je temelj vaše zajedničke žrtve. Neka taj pogled prati umorne duše sve do njihova susreta s Raspetim.

Pogledaj u ljubavi, Gospodine, svoju Crkvu i zaštititi je. Pomozi njezinom Poglavaru, našem Svetom Ocu. Pomozi onima koji trpe za svoju vjeru radi tvojega imena. Pogledaj milosrdno na zemlje u kojima je vjera progonjena, i radi suza tvoje Majke povrati svuda vjersku slobodu i mir.

Udostoj se svrnuti svoj milosrdan pogled i na mene, na moju bijedu, na moju slabost, na moje propuste, na moje krivice. Isprosi mi oprostjenje, o Majko prežalosna, pomozi mi slijediti Isusa, da znam nositi svoj križ s njime, te mi isprosi milost koju želim i očekujem po tvome zagovoru. Sveti Oče, prikazujem ti sve žalosti Isusa i Marije na križnom putu, s nakanom da za ovaj grešni svijet zadobijem milosrđe i spasenje. (*Slijede molitve za svaki dan devetnice*).

Sedmi dan: Peta žalost, razapinjanje Isusovo

Spomeni se, Gospodine Isuse, patnji svoje Majke za vrijeme razapinjanja. Njezino je žalosno Srce tuklo kao da će pući, kada su krvnici nasilno trgali tvoje odijelo prilijepljeno na nebrojne rane tvoje, kada su čekići zabijali čavle koji su tvoje ruke i noge pribili na drvo križa. Kako je Majka tvoja mogla ostati živa?

Sjeti se vjere, ufanja i ljubavi, i svih kreposti koje su nju održale uspravnom podno tvojega Križa za vrijeme tri sata smrtne borbe. Sjeti se također ljubavi s kojom je primila tvojih posljednjih sedam riječi koje su nam otkrile tvoje neizmjereno milosrđe: "Oče, oprostimi, jer ne znam što čine." "Danas ćeš biti sa mnom u Raju."

Pa evo tvoje dragocjene oporuke čovječanstvu: "Ženo, evo ti sina, sine evo Majke. Onda opet žalost tvoje duše koja je dosegla svoj vrhunac: "Žedan sam!"-žedan naše ljubavi, žedan naših duša. Zatim posvemašnja ostavljenost "Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?" Isto tako svjedočanstvo tvoje krajnje ljubavi: "Svršeno je!" Spomeni se konačno, božanski Spasitelju, satrtog Srca Marijina, kada je Ona čula da ti predaješ svoju dušu Ocu: "Oče. u tvoje ruke predajem duh svoj." Radi žrtve tvoje Majke, sjedinjene s tvojom žrtvom podno Križa, smiluj se grešnom čovječanstvu i spasi ga.

O, Srce Marijino, na Golgoti od boli satrto. Srce prečisto, koje je shvatilo svu strahotu otpora prema Bogu i rugobu svijeta, daj nam da shvatimo težinu grijeha i vrijednost vjernosti Božjoj milosti. Prikaži raspetoga Spasitelja za spasenje zalutalog svijeta, za spasenje moje siromašne i jadne duše. Daj mi spoznati ljubav Božju i pomozi mi u svim mojim teškoćama. Gospodine Isuse, prikazujemo ti zasluge Marije, tvoje i naše Majke, podno Križa, da ublažimo tvoju božansku pravdu. (*Slijede molitve za svaki dan devetnice*).

Osmi dan: Šesta žalost, probadanje Isusa kopljem i skidanje sa križa

Draga naša Gospo od svetoga Križa, sjeti se svoje boli kada je vojnik upravio svoje koplje u Srce Isusovo. Tvoje majčinsko Srce osjetilo je mač boli i sve ubode naših grijeha i naše

nehajnosti. sve ubode mržnje, krivovjerja i zabluda koje su učinile duše, tako skupo plaćene neizmjernom ljubavlju koja ih je stvorila i otkupila.

Zbog tvoje ljute boli isprosi nam velikodušnost da zadovoljimo ljubavi ranjenog Srca Isusova u svemu onomu što On od nas očekuje i da od danas prebivamo u tom Božanskom Srcu za nas otvorenom.

Sjeti se također svoje neizrecive boli kada si mrtvo tijelo svojega Sina, skinutog s Križa, na ruke primila. Kojom li si ljubavlju, s kojim li poštovanjem promatrala njegove rane istražujući njihovu dubinu! A u tvoje slomljeno Srce mač je prodirao toliko dublje koliko si više otkrivala sve ljuće rane Isusove.

Draga naša Gospo probodena Srca od žalosti pod Križem i ti bi mogla ponoviti mojoj duši riječi koje si rekla Luciji u Fatimi, pokazavši joj svoje trnjem okrunjeno Srce:

"Gledaj moje Srce posve razderano trnjem koje mi ljudi svaki čas zabadaju svojim psovkama i nezahvalnostima. Nastoj me barem ti utješiti."

Žalosno Srce Marijino, ja te želim utješiti ljubeći Isusa i želim pridobivati duše za njegovu ljubav. Isprosi mi tu milost i učini me apostolom tvojega kraljevstva. Ali pogledaj i moje brige; posreduj za mene svom svojom majčinskom ljubavlju te mi isprosi milost koju od tvoje dobrote očekujem.

Sveti Oče, prikazujem ti rane Božanskog Spasitelja, osobito one njegova ranjenoga Srca, kao i mačem probodeno Srce njegove svete Majke, da postignemo ozdravljenje naših duša. (*Slijede molitve za svaki dan devetnice*)

Deveti dan: Sedma žalost, Isusov ukop

Sjeti se, Majko, svoje boli kada je trebalo pokopati tijelo Sina tvojega, kolike li žalosti za tvoje Srce: ne moći više gledati ono milo lice! O, dobri Isuse! Spomeni se posljednjega, pogleda svoje Majke na tvoje nekada lijepo, a sada izobličeno lice i sjeti se sve skrbi koju je Ona uložila oko spremanja tvojega tijela.

Spomeni se samilosti koju je osjetilo prežalosno njezino Srce kada te vidjela u grob položenog. U tom krajnjem poniženju Ona ti je kao zadovoljštinu prikazala svoju prečistu ljubav i žrtvu svojega neizrecivog mučeništva, zajedno s tvojim otkupiteljskim patnjama.

Spomeni se zatim nepokolebive vjere koja je podržavala tvoju svetu Majku, jer Ona je vjerovala u tvoje uskrsnuće te ga i očekivala. Sjeti se također njezina satrtoga Srca koje je željelo biti s tobom pokopano, da te ne ostavi i ne prestane se tebi klanjati. O, Marijo!

Zbog te neizmjerne boli srcima koja su ožalošćena gubitkom dragih osoba, smiluj se bolesnicima, progonjenima, svima onima koji trpe. Pomozi im, utješi ih. Smiluj se dušama u Čistilištu... pokojnicima koji su nas poznavali. Prikaži svojih Sedam žalosti Srcu Isusovu za njihovo oslobađanje. Smiluj se i meni, isprosi mi vjernost u svim mojim dužnostima, zdravlje mojoj duši te, ako je to na slavu Božju, daj mi milost koju molim od tvoje majčinske dobrote.

Smiluj se našoj domovini, te joj isprosi da bude uvijek vjerna Crkvi Isusa Krista. Isprosi uskrsnuće dušama koje su zbog grijeha mrtve božanskom životu, isprosi nam svećenička i redovnička zvanja koja će dušama darivati Krista i širiti Božje Kraljevstvo na zemlji. Amen.

Sveti Oče, prikazujem ti okrvavljeno Spasiteljevo tijelo u grob položeno, i neizmjernu bol presvete Majke kao prošnju za povratak izgubljenih duša u jedinstvo Crkve. (*Slijede molitve za svaki dan devetnice*)

Posveta pobožne osobe

(B. Petit)

Žalosno i Bezgrešno Srce Marijino, božansko i čisto prebivalište, zakrili moju dušu svojim majčinskim zagovorom, da bi ona, uvijek bila vjerna glasu Isusovu, mogla udovoljiti njegovoj ljubavi te vršiti njegovu božansku volju.

Želim, Majko moja, da mi uvijek pomažeš svojom otkupiteljskom suradnjom, da se, živeći u povezanosti s tvojim Srcem, potpuno sjedinim sa Srcem tvoga božanskoga Sina. Približi me njegovu Srcu putem kreposti i žalosti tvojega Bezgrešnog Srca. Štiti me uvijek. Amen

Posveta prežalosnom i Bezgrešnom Srcu Marijinu

(Za privatnu uporabu vjernicima sastavili monasi kamaldolesi)

Srce Isusovo, kopljem probodeno, koje si nas toliko ljubilo i koje nas toliko želiš spasiti, daj da i ja tebe ljubim i da ti budem vjeran. Radi toga, o moj dobri Spasitelju, posvećujem se prežalosnom i bezgrešnom Srcu tvoje ljubljene Majke.

Da, mila Majko Božja, tebi se posvećujem, tebi se potpuno predajem zauvijek i se uzdam u tvoje prežalosno i Bezgrešno Srce, da me Ti nadahnjuješ i upravljaš u ljubavi prema tvome Božanskom Sinu. Učini da moje srce ne bude više isprazno srce, nego da ono, raspaljeno vatrom tvoga Srca, potpuno prione uz Boga te u ljubavi i služi tvom Božanskom Sinu.

O sveta Srca Isusa i Marije, koji ste uvijek bili sjedinjeni u djelu našega spasenja, spasite mene, spasite nas, spasite Crkvu i cijeli svijet, i učinite srce moje po vašim Srcima. O Marijo, bez grijeha začeta, moli za nas koji se tebi utječemo. Prežalosno i Bezgrešno Srce Marijino, moli za nas! Ti si najveći залог kojim raspolažemo da ganemo ljubav Oca i Srce Sina.

6. 2. Litanije prežalosne Djevice Marije

(Ove litanije sastavio je papa Pio VII)

Gospodine, smiluj se!

Kriste, smiluj se! Gospodine, smiluj se!

Kriste, čuj nas! Kriste, usliši nas!

Oče nebeski, Bože, smiluj se nama!

Sine, otkupitelju svijeta, Bože, smiluj se nama!

Duše Sveti, Bože, smiluj se nama!

Sveto Trojstvo, jedan Bože, smiluj se nama!

Sveta Marijo,moli za nas!

Sveta Bogorodice,

Sveta Djevo djevica,

Majko Propetoga,

Majko ožalošćena,

Majko tužna,

Majko zapuštena,

Majko ucvijeljena,

Majko rastužena,

Majko lišena svoga Sina,

Majko mačem probodena,

Majko bolima pritisnuta,

Majko tugama napunjena,

Majko prežalosna,

Vrelo suza,

Ogledalo strpljivosti,

Hridino postojanosti,

Nado očajnika,

Utočišće zapuštenih,

Štite progonjenih,

Utjeho nevoljnih,

Liječe bolesnih,
Jakosti slabih,
Luko utopljenika,
Zaklone od oluja,
Utočište žalosnih,
Strahoto neprijatelja Božjih,
Blago pravovjernih,
Obrano apostola,
Kruno mučenika,
Svjetlo ispovjednika
Bisere djevica,
Radosti svih svetih,

Jaganjče Božji ,koji oduzimaš grijehе svijeta, oprostі nam Gospodine!
Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehе svijeta, usliši nas Gospodine!
Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehе svijeta, smiluj nam se Gospodine!

6. 3. Molitve i razmatranja svetaca

Upravo Ona ga je dojila, branila, uzdržavala, odgajala i žrtvovala za nas

(Sv. Ljudevit Montfortski)

Bog Sin je sišao u njezino djevičansko krilo, kao novi Adam u svoj zemaljski raj, naslađivati se i otajstveno izvoditi čudesa milosti. Bog, koji je postao čovjekom, smatrao je svojom slobodom svoje utamničenje u Marijinu krilu; svoju je snagu pokazao kad je pustio da ga nosi ova djevojčica. Držao je svojom i Očevom slavom sakriti svoj sjaj u svakome stvoru na ovoj zemlji i otkriti ga samo Mariji. Proslavio je svoju nezavisnost i svoje veličanstvo oviseći o ovoj ljubeznoj Djevici u svom začecu, u svom rođenju, u svom prikazanju u hramu, u svom skrovitom životu kroz trideset godina, sve do svoje smrti kojoj je htio da i Ona prisustvuje, da s njom zajedno prinese jednu te istu žrtvu i da se s njezinom privolom žrtvuje Vječnome Ocu, kao nekoć Izak Abrahamovom privolom Božjoj volji (usp.Pos 22,2). Upravo Ona ga je dojila, branila, uzdržavala, odgajala i žrtvovala za nas.

Marija, Majka boli

(sv. Alfons Liguori)

Kako nazivamo Isusa Kraljem boli i Kraljem mučenika, jer je u svom životu trpio više nego li svi ljudi, tako nazivamo s punim pravom i Mariju Majkom boli i Kraljicom mučenika, jer je trpjela najveće boli, što ih je ikada tko mogao pretrpjeti iza muka njenoga Sina. Ne možemo sumnjati, da je Marija uistinu mučenica. Da bude netko mučenikom, dosta je po neospornom mišljenju, da pretrpi smrtnu muku, makar i ne uslijedi uistinu smrt. Po sv. Tomi dovoljno je za čast mučenika, da posjedujemo najsavršeniji stupanj poslušnosti, tako da smo pripravi žrtvovati svoj život. Marija nije postala mučenicom, kako primjećuje sv. Bernard, po krvničkom maču nego po svojim gorkim duševnim patnjama.

Iako krvnički mač nije ranio njezino tijelo, bilo je njezino blagoslovljeno Srce probodeno mačem boli radi muka njezinoga Sina, a ta bol bijaše dovoljna, da je usmrti ne jedanom nego tisuću puta, Muka je Kristova, kako kaže sv. Bernard, počela već njegovim rođenjem; tako je i Marija, koja je u svemu slična svomu Sinu, trpjela cijeli svoj život. Ime Marija osim drugoga značenja znači i »gorčinu mora«. Kao što je more gorko i slano, tako je i život Marijin bio uvijek pun gorčine radi muke Spasiteljeve, koja joj je neprestano lebdjela pred očima. Marija je jasno spoznala i znala, da će Spasitelj umrijeti na okrutan način, zato je bila puna srdačne sućuti prema nedužnom Spasitelju i prije nego je postala njegovom Majkom.

Ta je bol pogotovu neizmjereno porasla, kada je postala Majkom Spasiteljvom. Poradi svih tih muka, koje je imao pretrpjeti njezin jadni sin, bila je cijeli svoj život mučenica. Opat Rupert stavlja u usta blažene Djevice slijedeće riječi; »O Bogom izbavljene duše, draga moja djeco, ne žalite me samo radi patnji prigodom smrti moga preljubljenoga Sina. Mač boli, koji mi je navijestio Šimun, probadao je cijeli život moju dušu. Kada sam ga došla mlijekom, kada mi je počivao u naručju, već sam mislila na njegovu gorku smrt. Promislite dakle, kako dugo i gorko sam morala trpjeti«.

»Provela sam cijeli svoj život u boli i suzama, jer moja patnja i sućut prema mojemu preljubljenomu Sinu nije nikada nestala pred očima mojim. Uvijek sam gledala muku i smrt, koju je imao pretrpjeti«. Blažena Djevica je sama objavila sv. Brigiti, da joj je čak i poslije smrti i uzašašća njezinoga Sina njegova muka bila uvijek na pameti. Srce njezino, puno neizrecive ljubavi, bavilo se tom mišlju ne samo pri jelu nego i pri poslu. Poradi toga i piše Tauler: »Cijeli je život Marijin bio neprekidna patnja, jer je nosila u svom srcu samo tugu i bol«.

Vrijeme obično ublažuje bol uciviljenih. Nije tako bilo kod Marije, jer su njezine boli porasle s vremenom. Isus je sve više očitovao svoju ljepotu i ljubežljivost, što je više rastao u dobi. Jednako se sve više približavalo vrijeme njegove smrti, vrijeme njegova raspeća na Kalvariji, i tako je danomice rasla bol u duši Marijinoj, da ga mora na ovom svijetu izgubiti, jer će On umrijeti strašnom smrću u neizrecivoj muci. »Kao što raste ruža među trnjem«, reče anđeo sv. Brigiti, »tako je godinama rasla patnja Majke Božje. Rasla je ruža, ali je raslo i trnje, i tako je i ova izabrana ruža Gospodinova bila sve više mučena trnjem tuge i boli, što je više napredovala u dobi. »Marija je trpjela duševne boli, a drugi su mučenici trpjeli tjelesne muke«. »Muke duše«, kako reče Gospodin sv. Katarini Sijenskoj, »ne možemo usporediti s tjelesnim mukama«.

O tomu piše Arnold iz Chartresa: »Da smo bili prisutni na Kalvariji kod smrti Gospodinove, kod one velike žrtve neokaljanoga Jaganjca, bili bismo ondje vidjeli dva velika oltara za žrtve: jedan je bio tijelo Kristova, a drugi Srce Marijino. Sin je u neizrecivim mukama žrtvovala svoje tijelo na drvu križa, a u isto je vrijeme Marija svojom sućutu u duši žrtvovala Bogu u neizrecivim bolima svoje Srce«.

Marija je žrtvovala svoga božanskoga Sina, a drugi su mu mučenici žrtvovali svoj vlastiti život. Sv. Antonin kaže, da je Mariji život njezinoga Sina bio neprispodobivo miliji od njezinoga vlastitoga života. Poradi toga trpjela je Marija u svom srcu ne samo boli, što su mučile tijelo njezinoga Sina, nego joj je i pogled na te boli zadavao mnogo veće boli, nego da ih je morala sama trpjeti. Budući da je Marija neizrecivo ljubila svoga jedinoga Sina, trpjela je gledajući, kao što je On trpio, na vlastitom tijelu. Udarci bičem, trnje, križ, sva zlostavljanja riječju koja ranjavahu nedužno tijelo Kristovo, probadala su u isto vrijeme materinje Srce Marijino koje je ljubilo. Sv. Laurencije Justinijan uvjerava nas, da je Srce Marijino priličilo zrcalu, u kojem su se mogle vidjeti sve pogrde, udarci, rane, jednom riječju sve, što je Isus morao trpjeti. Sv. Bonaventura veli, da su se tako sve rane tijela Kristova ujedinile u Srcu Marijinom.

Marija je trpjela bez ikakve utjehe, a mučenici naprotiv puni utjehe. To je neizmjereno ogorčavalo mučeništvo Majke Božje. Mučenici su istina trpjeli strašne muke, ali su im te muke omiljele, jer im ih je osladila ljubav prema Isusu Kristu. Velike je muke trpio Bonifacije, jer noževima razrezaše njegovo tijelo, pod nokte mu zatjeraše oštre šiljke, usta mu zališe tekućim olovom, pa je ipak neumorno klicao: »Hvala ti, Gospodine Isuse Kriste«. Što su sveti mučenici više ljubili Isusa, to su manje osjećali svoje muke i boli. Jest, sama pomisao na muke njihovoga raspetog Spasitelja mogla ih je potpuno utješiti. Samo Marija, majka boli, nije mogla crpsti utjehe iz svoje ljubavi prema Isusu promatrajući njegovu muku.

Jedini uzrok Marijinih boli bila je muka njezinoga Sina, a u isto vrijeme ju je mučila ljubav prema Sinu Isusu. Njezino mučeništvo je baš bilo u tomu, što je vidjela svoga nedužnoga Sina toliko trpjeti, a Ona je gajila prema njemu najsrdačniju sućut. Što ga je više ljubila, to je gorča

i neutješnija bila njezina bol »Velika je kao more tvoja nevolja, tko će te izliječiti?« — O Kraljice Neba, drugim je mučenicima ljubav umanjivala muku i iscijelila rane; tko može ublažiti tvoju tugu, tko će iscijeliti bolne rane tvoga srca — reci, tko ih može iscijeliti? Tvoj Sin, koji bi te jedini mogao utješiti, svojom je mukom jedini uzrok tvojih boli. Tvoja je ljubav prema njemu i tvoje cijelo mučeništvo.

»Druge mučenike«, kako piše sv. Diaz, »slikamo s njihovim mučilima: Pavla s mačem, sv. Andriju s križem, sv. Lovru s roštiljem, a Mariju slikamo s njezinim mrtvim Sinom u naručju, jer je po ljubavi, koju je prema njemu gajila, postao oružjem njezinoga mučeništva«.

Zamislimo bl. Djevicu Mariju, kako gleda svoga Sina, gdje umire na križu i pri tom primjenjuje s pravom na sebe riječi Jeremije proroka, pa nam dovikuje: »O vi svi, koji prolazite putem, pogledajte i vidite, ima li boli, kao što je moja bol? O vi svi, što živite na zemlji, a nemate sućuti prema meni, pogledajte me bar malo sada, gdje vlastitim očima vidim svoga preljubljenoga Sina umirati; promislite, mogu li svi što trpe i stradaju, naći bol, koja bi bila mojoj jednaka!« »Ne«, odgovara sv. Bonaventura, »ni ma koja bol nije gorča od tvoje, jer nitko nije nikada imao tako ljubaznoga Sina«.

Isto tako kaže i sv. Laurencije Justinijan: »Nikada nije bilo ljubeznijega sina od Isusa, nikada majke, koja je ljubila kao Marija. Nije dakle nikada ni ma kakova ljubav priličila ljubavi Marijinoj, kako bi onda ikakva bol mogla priličiti boli Marijinoj?« Poradi toga uvjerava sv. Ildefons bez promišljanja, da smo premalo rekli, velimo li, da bol Marijina nadmašuje muke sviju ljudi zajedno. Tako piše i sv. Bazilije iz Seleucije: »Kao što sunce nadmašuje sjajem sve zvijezde, tako premašuju patnje Marijine boli sviju ljudi«.

Sv. Bonaventura pita bl. Djevicu: »Zašto si se, o Gospe moja, htjela žrtvovati na Kalvariji? Zar nije bilo dosta za naše spasenje, da se dao razapeti sam Bog! Zar si ti, Majka njegova, morala biti s njim razapeta?« Smrt je Isusova bila sigurno dosta, da izbavi ovaj svijet, da, tisuću svjetova. Marija naša preljubezna Majka, htjela je nešto i sama doprinijeti za naše spasenje svojom mukom i bolima, koje je pretrpjela na Kalvariji. Sv. Albert Veliki piše: »Moramo li našem Spasitelju zahvaljivati na mukama, koje je pretrpio radi nas, to moramo zahvaljivati i Majci Božjoj na mukama, koje je dragovoljno pretrpjela za naše spasenje pri smrti svoga Sina. Kažemo »dragovoljno«, jer je anđeo objavio sv. Brigiti, da bi naša preljubezna i milosrdna majka pretrpjela radije sve moguće muke, nego da se ljudi ne spase i propadnu.

Neizmijerna ljubav Marijina zaslužuje sigurno našu zahvalnost. Dokažimo je barem time, da često mislimo na njezine boli i da osjećamo samilost. Majka Božja potužila se jednom sv. Brigiti, da uopće malo ljudi i misli na njezine boli. Zato je osobito opomenula sveticu: »I ako me mnogi zaboravljaju, ne zaboravi me barem ti, kćeri moja; gle, koliko sam trpjela, nasljeduj me, koliko možeš i suosjećaj sa mnom«. Slijedeći nam događaj pokazuje, kako je Majci Božjoj ugodno sjećanje na njezine boli. Godine 1239. ukazala se Marija sedmorici svojih vjernih službenika, kasnijim utemeljiteljima Reda Servita. U rukama je držala crno odijelo i zapovjedi im, hoće li joj omiljeti, neka često misle na njezine boli i kao spomen na te boli nose žalobno odijelo. — Sam je božanski Spasitelj objavio sv. Veroniki iz Binaska, da mu je donekle milije, suosjećamo li patnje njegove Majke nego li njegovu vlastitu bol i muku. »Kćeri moja«, reče joj, »sigurno su mi drage suze prolivene radi moje muke; no jer neizmijerno ljubim svoju Majku Mariju, još mi je milije razmatranje onih boli, što ih je pretrpjela prigodom moje smrti.

Božanski je Spasitelj obećao osobite milosti onima, koji pobožno štiju žalosti Marijine, Po kazivanju Pelbartusa sv. Elizabeti od Schonaua bude sapćeno slijedeće: Poslije Marijina uznesenja na Nebo veoma je žudio sv. Ivan apostol još jedanput vidjeti bl. Djevicu Mariju. Gospodin mu udijeli tu milost. Njegova predraga Majka mu se ukaza, a pratio ju je njezin božanski Sin. Sveti je Ivan čuo kako je Marija molila osobitu milost za štovatelje njenih žalosti. Božanski Spasitelj im obeća ove četiri milosti. Prvo: milost prave pokore poradi njihovih grijeha prije smrti. Drugo: svoju moćnu zaštitu u svim njihovim bolima i nevoljama,

osobito u času njihove smrti. Treće: posebnu postojanu pobožnost prema njegovoj gorkoj mucii kao i osobitu nagradu zato na nebesima. Četvrto: povjerit će ih rukama svoje preljubijene Majke Marije, da Ona po svojoj volji s njima gospoduje, pa da im isprosi sve milosti, koje Ona želi.

Hvalospjev patnjama presvete Djevice podno križa

(Sv. Ljudevit Montfortski)

Promatrajmo ožalošćenu Mariju podno križa Spasiteljeva. Pogledajmo njenu svetu dušu probodenu oštricom žive boli. Ona cvili i uzdiše u poletima patnje ljubavi. Marija trpi veliko mučeništvo skriveno našim očima. Umirući Isus je njezina muka. Ljubav, njeno najveće mučeništvo. Njeno srce je velika žrtva. O Bože kako je velika njezina patnja. Videći na sramnom drvu križa predmet svih svojih želja Ona trpi u duši više od svih mučenika.

Marija osjeća iste udarce kao i njen predragi umirući Sin. To je jedinstven odjek njegovih povika i istinski odraz njegove patnje. Suze teku obilno, Ona drhti, gubi svijest, tijelo je klonulo, ali ga njena velika ljubav krije. Grešnici, mi svojim grijesima činimo od Marije i Isusa dvije nevine žrtve. Ah! Ne griješimo nikada više. O naša božanska Učiteljice, suosjećamo s tobom. Svojim srcem, punim nježnosti, moli svog predragog Sina za nas. Probodi naše srce strjelicom ljubavi svoga Srca kako bi u njemu načinila ranu te tako i mi uzmemo udjela u tvojoj boli. Učini nas dionicima tvojih patnji, o Majko lijepe ljubavi, da bismo okajali svoje grijehe i dali ti neku zadovoljštinu.

Mrtvom Isusu u Marijinom krilu

(o. J. Vlahović)

Isuse, Otkupitelju svijeta, vladaru vjekova, raskajana srca klanjam se tvom izranjenom i mrtvom tijelu u krilu tvoje prežalosne Majke! Živa privrženost spram goruće ljubavi, koju si mi svojim djelima dokazao, privlači me tvojim presvetim ranama, da ih izljubim i suzama natopim. A kako da k tebi pristupim, ljubavi moja, kad sam ti ja isti te rane zadao? Bojim se do njih doći, da ih svojim dahom ne obesčastim, da ih svojim doticajem ne povrijedim! Ne smijem ni pogled na tebe mrtvoga iz strahopoštovanja, da ne uskipi ta pravedna Krv, kojom je obliveno tvoje presveto tijelo. S toga, kao grešnik prignutih koljena, glavom k zemlji pognutom, ispovijedam svoje grijehe, te pokorno vapijem: Smiluj se, ubijeni Isuse onome zbog čijih si grijeha umro! Prežalosna Majko Marijo zbog ljute boli i gorčine koja je mučila tvoje premilo majčino Srce, kad si u svom krilu držala mrtvo tijelo svoga Isusa, prikaži mi moje skrušeno srce i isprosi mi milost da mu budem vjeran.

Žalosnoj Gospi

(Sv. Alfons Marija Liguori)

Žalosna Majko Isusova i moja! Pridružujem se Tvojim bolima, koje si osjećala prigodom muke i smrti Tvoga dragoga Sina, a moga ljubljenog Otkupitelja. Zahvaljujem ti za sve ono, što si i Ti pretrpjela za naše spasenje. Grešnik sam i nemam drugog uzdanja, da se spasim, osim po zaslugama smrti Tvoga Sina. Molim Te, za ljubav onog Sina koga si ti pratila u Njegovim mukama i na Kalvariji na svoje krilo mrtva primila, da mi po zaslugama te presvete muke isprosiš oprostjenje mojih grijeha, sretnu smrt i vječno spasenje. Amen.

Žalosna Majko, pomози nam

(Sv. Gašpar Bufalo)

O Bezgrešna i Žalosna Marijo zbog nas si bila podno Križa. Ti si u svoje Srce prihvaćala Krv koju je Tvoj Sin prolijevao, trpjela si u Srcu, trnje i čavle koji su ga mučili i primala nas za svoje sinove, daj da ostanemo u tvome slatkome Srcu. Marijo lijepo je s tobom

stajati podno Križa, Majko Božja i Majko naša, Odvjetnice grešnika, Posrednice, Gospodarice svemira, Učiteljice istine... Slatka Majko nauči nas ljubiti Isusa, nasljedovati njegove kreposti, njega koji je Učitelj na Križu, i pobudi u nama gorljivost da utolimo žeđ našega Spasitelja koji je žedan duša. Žalosna Majko, pomози nam da se penjemo putem Kalvarije između Isusa koji nosi Križ i Tebe koja ga slijediš, da tako prispijemo na sveto brdo Božje. Marijo Majko naša daj da zagrlimo Križ, da živimo sjedinjeni u tvom Srcu.

Gospe, tko da s tobom ne sažaljeva

(Sv. Gema Galgani)

Majko moja gdje da te pronađem? Ti si uvijek kod Isusovih nogu. Majko moja, koliko si trpjela kad si vidjela mrtvog Isusa, kad si se morala od njega odvojiti. Kako si mogla, Majko moja, reci mi, kako si mogla gledati Isusa pribijena na križu? Tko da se ne sažali nad tobom, Majko moja? Vidim da se nisi mogla zasititi u promatranju njegovih rana. Je li moguće ne ljubiti tebe koja si toliko trpjela za mene? Tko da s tobom ne sažaljeva, oh kad bih mogla... O koje li tvoje muke, Isusa se više nije prepoznavalo. O Bože, Isus je mrtav, Majka plače, a samo ja da ostanem bezosjećajna? Ne vidim samo jednu žrtvu, vidim ih dvije: jednu Isusovu, drugu Marijinu.

Majko moja, da te netko vidi s Isusom ne bi znao reći tko će prije izdahnuti, Ti ili Isus? Koje li samilosti promatrati te svake subote pod Križem. A najveća mi je bol to što sam ja bila uzrokom tvoje žalosti. Ako Ti mogu biti olakšanje ove moje male patnje, primi ih Majko moja. O kako si ožalošćena, Majko moja. Tko je bio uzrokom tolikoj boli? Ja, ja sam ti ih prouzrokovala onim mačem. Skinite, skinite Isusa s križa, inače će moja Majka umrijeti... skinite ga, skinite ga! Znam da je patnja toliko velika da se može nazvati ljuta bol. O kako umiješ prihvatiti Križ za mene, i za sve duše koje žele živjeti bez križa! O Isuse moj, o Majko moja!

Sedam žalosti Presvetog Srca Marijina

(Iz molitvenika Srce Marijino od p. Hattlera)

Bože, u pomoć mi priteci! Gospodine, pohiti mi u pomoć! Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetome. Kako bijaše na početku, tako i sada i svagda u vijeke vjekova. Amen.

1. Majko Marijo, suosjećam s tobom zbog žalosti, koju je tvoje nježno Srce osjetilo kad je čulo proročanstvo svetoga starca Šimuna. O, ljubezna Majko, po tvom ožalošćenom Srcu isprosi mi od Boga krepost poniznosti i dar svetoga straha Božjega. *Zdravo Marijo ...*
2. Žalosna Majko Božja, suosjećam s tobom zbog onoga straha, koji je tvoje nježno Srce osjetilo kod bijega u Egipat i za vrijeme tvoga boravka u tuđoj zemlji. O, ljubezna Majko, po ovoj bojazni tvoga Srca isprosi mi krepost darežljivosti, osobito prema siromasima, i dar pobožnosti. *Zdravo Marijo...*
3. Žalosna Majko Božja, suosjećam s tobom zbog straha, koji je obuzeo tvoje brižno Srce, kad se tvoj mili Isus izgubio. O, ljubezna Majko, po tvom zabrinutom Srcu isprosi mi krepost čistoće i dar znanja. *Zdravo Marijo...*
4. Žalosna Majko Marijo, suosjećam s tobom zbog groze, koja je obuzela tvoje majčinsko Srce kad si susrela Isusa kako nosi teški križ. O, ljubezna Marijo, po tvom ljupkom Srcu punom boli isprosi mi krepost strpljivosti i dar jakosti. *Zdravo Marijo...*
5. Žalosna Majko Marijo, suosjećam s tobom zbog muka, koje je tvoje jako Srce podnijelo, kad si gledala Isusa na križu u smrtnoj borbi. O, ljubezna Majko, po tvom bolnom Srcu isprosi mi krepost umjerenosti i dar savjeta. *Zdravo Marijo...*
6. Žalosna Majko Marijo, suosjećam s tobom zbog rane, koja je tvomu ožalošćenom Srcu zadana kad je koplje otvorilo bok Isusov i probolo njegovo premilo Srce, i kad si njegovo mrtvo tijelo u svoje prečisto krilo primila O, ljubezna Majko, po tvom rastrganom Srcu isprosi mi krepost bratske ljubavi i dar razuma. *Zdravo Marijo...*

7. Žalosna Majko Marijo, suosjećam s tobom zbog tajne boli koju je tvoje premilo Srce trpjelo kad je Isus bio u grob položen. O, ljubezna Majko, po tvom silno rastuženom Srcu isprosi mi krepost revnosti i dar mudrosti. *Zdravo Marijo...*

Moli za nas, žalosna Djevice! Da postanemo dostojni obećanja Kristovih. *Pomolimo se:* Molimo Te, Gospodine Isuse Kriste, udijeli nam milostivo, da se preblažena Djeвица Marija, Majka tvoja, čiju je presvetu dušu u času tvoje muke mač boli probo, sada i u času smrti naše, kod tvoga božanskoga milosrđa za nas zauzme. Po tebi, Isuse Kriste, Spasitelju svijeta, koji s Ocem i Duhom svetim živiš i kraljuješ, Bog od vijeka do vijeka. Amen.

6. 4. Gospin plač

»Gospin plač« je najpoznatija korizmena popijevka koja se pjevala u Hercegovini. U Bosni i Slavoniji je također poznata, ali pod imenom »Plač Gospin«. U užoj Hrvatskoj je slabo poznata. Ove činjenice su me upravo potakle da napišem o toj popijevci neke povijesne crtice. Odatle ćemo se uvjeriti da je »Gospin plač«, ili »Plač Gospin« od davnina poznata pjesma u kršćanskom svijetu.

Prvi trag toj pjesmi nalazimo u latinsko-kršćanskoj literaturi Engleske iz 11. stoljeća pod imenom '*Planctus beatae Virginis*', a pripisuje se sv. Anselmu (1033. - 1109.).

Iz uvoda spomenutog natpisa saznajemo da je sv. Anselmo uz post i molitvu bl. Gospu molio kako bi mu objavila bol i muku svojega Božanskog Sina. Blažena Gospa mu se ukazala i rekla da je Božanski Spasitelj toliko patio i trpio u svojoj mucu, te nema toga tko bi to mogao bez plača i boli ispričati. No, ona će mu to ipak saopćiti sve redom budući da je u preobraženom stanju, pa stoga i slobodna od svake boli. Sv. Anselmo postavlja pitanja na koja mu Gospa odgovara. Cijeli se »Planctus« dijeli u 16 poglavlja; počinje s molitvom u vrtu Getsemanskom, a završava se time kako položiše Isusa u grob.

Dr. Jos. Pohle, profesor u Bresslau, tvrdio je da je taj »Planctus« u svjetskoj književnosti često bio obrađivan. Iz naše kulturne prošlosti sačuvana je pjesma: »*Plač B. Djevice Marije*«, koju je napisao Matija Divković (1563. - 1631.), franjevac iz Bosne. Tiskana je bosančicom, a potpun joj naslov glasi: »*Plač blažene divice Marije, koi plač ispisavši mnoge stvari bogoslovne, fra Matije Divković iz Jelašak, iz provincije bosne argentine, prikaza svetomu oficiju inkvizicioni aliti iziskovanja, sveto oficije vidivši, daje stvar vele bogoljubna; za to dopusti, da se može štampati.*«

Nije pretjerano ustvrditi da se je »Plač Gospin«, dopuštanjem najvišega crkvenoga sudišta, uz gorljivu revnost sinova sv. Franje udomio prije svega u Bosni i Slavoniji gdje su ga vjernici, mladi i stariji, znali gotovo naizust i svaki su ga dan pred večer pjevali.

Divkovičev »Plač Gospin« više nije u upotrebi jer njegov tekst obradiše drugi, prije svega fra Marijan Jaić, Brođanin (1795-1858) u svojoj pjesmarici »*Vinac bogoljubnih pisama*« 1856. u Budimu, deseto izdanje, u 372 stiha. Bolje obrađen tekst imao je »*Novi vijenac*« biskupije bosanske i srijemske, Đakovo 1908. u 428 stihova i »*Muka Gospodinova ili Gospin plač*« koje objavljen 1915. u Dubrovniku.

U Hercegovini ovi tekstovi »*Plača Gospina*« uopće nisu poznati niti se pjevaju. Za razliku od ovih pjeva se »*Gospin plač*« fra Anđela Nuića. Svakako ovaj tekst ima veze s Divkovičevim i na njemu se temelji.

Iz Nuićevog teksta se vidi da je to stara narodna pobožna pjesma koja veliča Kristove patnje podnesene za spasenje ljudskog roda. Napisana je u obliku dijaloga između Isusa, Marije i Ivana. Upravo u epskoj širini opijeva Isusove zadnje časove »*po Ivanu evanđelisti koji Gospi plač navi'sti*«. Tekst pjesme uglavnom opisuje osjećaje, na početku, vezane uz muku, koji potiču na proživljavanje i vjerničko udioništvo u mucu, te na to nadovezuje opis događanja o kojima priča izvještaj o mucu Isusovoj prema Ivanovu evanđelju. *Tekst ima 668 osmeračkih stihova.*

Osim ovoga u Hercegovini je još poznat i tekst fra Petra Kneževića (Mleci, 1753) koji je kraći, a pjeva se u duvanjskom kraju. Kneževićev se redovito pjevao po kućama, dok je Nuićev bio pjevan samo u crkvi.

U prijašnja vremena dok je Hercegovina bila još pod turskom okupacijom, pa do najnovijih dana, kroz korizmu se, kako smo čuli, nisu pjevale nikakve vesele ni ljubavne pjesme u selima. Umjesto njih pjevao se »Gospin plač«. (*Uvodni tekst je od N. Luburića*)

Gospin plač

(Donosimo cjelovit tekst ove drevne pjesme koja može poslužiti kao molitva i štivo za meditaciju)

Muka gorka Gospodina, Isukrsta Božjeg Sina, po Ivanu evanđelisti, koji Gospi plač navi'sti. Plačnim glasom sve vas molju čujte Majke sad nevolju kojano vas na plač zove, jer u gorkim mukam' plove; zove duše Bogu mile da zajedno s njom procvile. Vi pošteni redovnici, Isusovi nasljednici, slatke pjesme ostavite, plačne glase sad počnite, sada crkve otvorite te za meštrom svi tužite, i puk na plač probudite, za Isusom procvilite. Molim oce drage moje, skup'te sebi sinke svoje, te plačite Božjeg Sina, Isukrsta Gospodina, koji za nas muku prima i na križu umrijet' ima. I vas molim, mile majke ke imate svoje stanke; koje žalost imadoste kada sinke pokopaste: Vaše kćerke poučite, te ih plakati naučite, i nevjeste i djevojke, plačne pjesme sad pjevajte.

Svi ostali pravovjerni, poslušajte srcem smjernim Marijinu gorku tužbu te plačite s njom u družbu. Sve stvorenje sad se družu, tresući se s njom u tuzi. Ondje Gospa sve predaše, te cvileći pogledaše otkuda će čuti glase od Isusa ki nas spase. Eto Ivan cvileć teče kao mrtva Gospa kleče. Kad Ivana zgleđa plačna, obrani je rana mačna; kad joj plačno progovori, srce joj se sve otvori, popanu je teške boli i tu pade nice doli, Držati se već ne može žalosno se prenemože.

Tad priteče Magdalena, primi Gospu na koljena, Gospi sestre pritekoše, nad njom kose raspletoše, udri u plač s Magdalenom, za Isusom Gospodinom. Kad se Gospi svijest povrati, poče Ivu zagrljati: »Ivo dragi, ti m' utaži te mi tužnoj majci kaži: Gdje je Isus moja dika? To je, Ivo, zla prilika da ti tako k meni tečeš, hoću da mi to sad rečeš«. Tada Ivan pade nice sakriv skutom suzno lice; vele gorko uzdisaše te on Gospi govoraše:

»Crno ruho uzmi na se jer ti nosim tužne glase; Juda izda meštra svoga, zlim Židovim' Sinka tvoga. Od starijih iska pomoć da Isusa izda obnoć. Jerbo obdan ne smijaše, od mnoštva se on bojaše. Oni vojsku pripraviše te je s Judom otpraviše. Na molitvi Isus staše kad se vojska približaše; vas se krvlju on znojaše, tijelo umrijet ne htijaše; anđel s neba k njemu dođe, pokrijepiv ga opet pođe. Kada Isus bi pokrijepljen, s voljom Oca bi sjedinjen; eto Juda s vojskom dođe, suprot vojsci Isus pođe, kad im reče: »Kog ištete?« udariše svi na pete, pokaza im svoju krepost, al na njima bješe slijepost; cjelovom ga Juda izda, u židovske ruke prida.

Kad se Juda s njim pozdravi, podbiše ga kao lavi, podbiše ga oružnici, pobjegoše učenici. Tu bi, Gospe, puko kamen, gdje ga biju palicama; i kamenjem krutim dosti, a oružjem bez milosti. Kad mu zgleđaš, Gospe, lice, zadrhtat ćeš od tužice. Modrice mu ispričane i sve krvlju primješane. Vas izranjen tuđe osta i pogrđen vele dosta: Izmučiše, Gospe, jako, vežuć' ruke naopako; Od zemlje ga podigoše te ga strašno povedoše, s njime Ani dotekoše, zločincem ga svi rekoše. Brzo hodi da ga vidiš, ako vidjet Sinka želiš, što ti od njegov, Majko, tvore, dokle ti ga ne umore».

Kad to Ivan Majci reče, kao mrtva Gospa kleče; strašna groza na nju dođe, britki mač joj srce prođe, ter se stisnu kao kamen, polivši se sva suzama; potamni joj suzno lice od tolike tad tužice, i zavapi: »Sad hodimo da ga živa zatečemo!« Poče hoditi jedna Mati, gorke suze proljevati; Srce strijele probadahu, kaplje krvi kad viđahu, kud bi vođen tud kapahu i po putu svud stajahu. Kad dođoše pred dvor k Ani, ali bjehu tu dvorani; pristupiti ne smjedoše, jer u

dvoru Isus bješe. Izdaleka tu slušahu gdje Židovi vapijahu. Jedan dignu tad desnicu dav' Isusu zaušnicu. Kad to začu tužna Mati, poče suze prol'jevati:

»Ajme, Sinko, željo moja, jedna ti je Majka tvoja! Ajme, Sinko, ti li primi zaušnicu među njimi, nemilo te, Sinko, tvore dokle mi te ne umore. Ajme, Juda himbeniče, prezločesti učeniče, ti prodade meštra svoga zlim Židovima Sinka moga. Što ti skrivi moj Sin mili te ti tako men' ucvili?« Netom Gospa riječ izusti, iz dvora se narod pusti. Prije nego u dvor dođe, hitro Isus svezan prođe, i zavapi:

»Ajme, Sinu, što mimo me šuteć minu? Što toliko hitro bježiš, ali me se Majke stidiš? Obazri se, zlato moje, Marija te Majka zove«. Koje srce, kao kami, plakalo bi tad suzami. Kad pođoše s njim bježeći, pade Majka tu cvileći. Odahnut mu ne dadoše dok Kaifi dotekoše. Vas puk poče na nj vapiti i još krivo svjedočiti da iznosi zakon novi po svim zemljama cesarovim, te puk mami naglim činom, čineći se Božjim Sinom. Još bijahu primaknuli, vapijući: »Mi smo čuli; mogu crkvu razoriti i u tri dni sagraditi«. Sav puk na njeg vapijaše, ali Isus šuteć stase. Usta Kaifa te mu pri'ti: »Ti Sin Božji hoćeš biti?«

Na nj se Isus ne ispriči, Neg' mu reče ove riječi: »**Dobro jesi rek'o i sam da Sin Božji pravi jesam. Od sad ćeš me ti vidjeti u oblaku prihoditi, na nebesa uzhodeći, s desnu Oca ja sjedeći**«. Kad Kaifa to razumi, zlo namisli i naumi, razdre skute svoje ljuto i zavapi glasom kruto: »Ne ištite već svjedoke, ne čuste li ove psovke?« Kad Židovi razumiše, svi iz glasa zavapiše: »Na smrt njega da vodimo da već vrijeme ne gubimo. K Pilatu ga!«, svi rekoše Onda s njime potekoše.

Na obraz mu svi pljuvahu pred Pilatom govorahu: »Sudi da ga umorimo, jer ga kriva nahodimo; jer puk mami naglim činom, čineći se Božjim Sinom«. Ali Pilat to znadaše da pravedan Isus biše. I zavidnost poznavашe, suditi ga ne htijaše. Tad u gradu Irud staše s Pilatom se zlo gledaše; k Irudu ga pilat šalje da mu Irud sudi dalje. Vodeći ga tako ružno, za njim Majka cvileć tužno vapijaše željno tada: »**Dragi Sinko, kud ćeš sada?**« Kad dođoše prid Iruda, poče Irud tražit' čuda: »Eto vino, eto voda, čini čudo kod naroda; ja ne ištem sada ino neg' od vode čini vino, ko si prije ti činio, i narode začudio«. Mnoge riječi govoraše, ali Isus šuteć stae. Tad se Irud rugat' poče, da je mahnit jošte reče, i pogrdi Božjeg Sina, Isukrsta Gospodina. Bijelu krpu na njeg' stavi, k Pilatu ga pak otpravi; mir s Pilatom učinivši, k njem Isusa povrativši.

Odatle ga povedoše i Pilatu potekoše. Kad dođoše s njim na vrata, uniđoše pred Pilata. Pred Pilatom vapijahu, Protiv njemu govorahu: »Sudi da ga umorimo, jer ga kriva nahodimo, o Pilate, sad ga sudi te nas više ti ne trudi«. Pilat poče tad misliti kako će ih umiriti, kako bi se ukrotili i na smrt ga ne prosili; a za puku ugoditi, čini njega bičem biti. Tu ga biše mnogo ljuto privezaše k stupu kruto; Krv ga svega oblijevaše i po zemlji tecijaše. Šest hiljada biča biše i šest stotin' jošte više. I šezdeset i šest više što Židovi udariše.

Tad pred dvorom Majka staše te žalosno uzdisaše: »Ajme! Sinko, dušo moja, jedna ti je Majka tvoja, ne dadu mi k tebi prići, sad mi hoće život dići; čujem, Sinko, gdje te biju gdje te bičem' udaraju, ali tužna tvoja Mati ne može ti pomoć dati«. Kad ču Isus Majku plakat', i sam tužno poče jadat. Od stupa ga odvezaše i po dvoru potezaše, u skrlet ga oblačahu, i oči mu zatvorahu, po obrazu udarahu, rugajuć se govorahu: «Prorokuj nam tko te udri ako s' Isus ti premudri?« Neki tada pritekoše, trnjem krunu opletoše. Kad trnovu krunu sviše, na glavu mu postaviše. Nabiše je sa svih strana da mu dođe do moždana. Koje srce da ne plače smišljajući oštre drače? Sina Božjeg okruniše, trnja glavu napuniše; sav mu obraz krvav biše, ne može se reći više.

Pokaza ga Pilat puku, uhvativ ga sam za ruku, da ga vide okrunjena, po svem tijelu izranjena, ne bi li se ukrotili te ga na smrt ne prosili. Oni većma vapijahu: »Propni njega!«, govorahu. Tada Pilat sve znadaše da himbeno predan biše. Umirit ih hotijaše zato njima govoraše: »Nahodim ga bez krivine, nije pravo da pogine. Pustite ga rad blagdana, a propnite

Barabana, jer je vazda zao bio i ubojstvo učinio«. Barabana svi prošahu, na Isusa vapijahu da puk mami naglim činom, čineći se Božjim Sinom.

Kad ču Pilat prijetnje puka, popada ga strah i muka, u palaču unišavši, upita ga: »Otkuda si?« Ništa Isus tad ne veli, al mu Pilat ovo veli: »Ja te mogu pogubiti, i mogu te otpustiti«. Isus reče: **»O Pilate, što me pitaš stvari za te? Da ti nije ozgor dato, ne bi imao ovlast nato: i koji me tebi preda, vele veći on grijeh ima«**. Otad Pilat hotijaše da ga pusti nastojaše, al' Židovi vapijahu: »Propni njega!«, govorahu, »Jer ako ga ne pogubiš, Cezarovu milost gubiš, jer se kraljem našim čini, te Cezarov on puk buni: Ne imamo mi sad kralja, neg' slušamo svi Cezara«. Cezarom mu zaprijetiše i još k tomu podmitiše. Pilat htijuć njim' ugodit', a zlo blago sebi dobit'.

Izvede ga tad Pilate na sud mjesto Litoštrate. Blizu ura šesta biše kad Isusa osudiše: Pilat puku govoraše: da pravedan on bijaše, te se umi tuđe vodom, opru ruke pred narodom. Kada Pilat ruke umi, reče da ga svak razumi: »Kad na moju sada ne bi, propnite ga vi po sebi; nahodim ga bez krivine, nije pravo da pogine; čist od krvi hoću biti koju ćete sad proliti; Nit' uzimam na se toga krv čovjeka pravednoga, a vi ćete pak viditi što će vam se dogoditi«.

Tad Židovi dotekoše, i Pilatu svi rekoše: »Krv njegovu mi primamo. Svrhu djece uzimamo«. Sami sebe osudiše i ludo se izgubiše. Pravedna ga Pilat htješe. Upisano ime biše da se Isus zovijaše,

kralj židovski da bijaše. To Židovim' žao biše te Pilatu svi rekoše: Da to pismo on ne piše, jer židovski kralj ne biše. »Ja sam tako dobro pisa', ne promijenih svoju misa'«. Osudu mu tude štije, pred svim pukom nav'jestiše. Konopom ga pak vezaše i križ teški nosit' daše.

Umiljeno taj križ primi, zagrliv ga pođe s njimi. Sav puk za njim tecijaše, vidjeti mu smrt željaše; mnoge žene tu bijahu, za njim plačne sve idahu. Obazre se Isus na nje te im reče tužno stanje: **»Ne plačite, žene, mene, neg' plačite same sebe, i plačite sinke vaše koji mene na smrt daše, jer će vrijeme brzo biti, tužno ćete govoriti: blažene su ne rodivši i prsima ne doživši: Planine se oborite, te nas žive pomorite; kad vam budu grad posjesti, djecu ćete svoju jesti: To će vam se sve zgoditi, ne htjeste se pokoriti«**.

Isus reče govoreći, pođe putem križ noseći. Za njim Majka gredijaše, sva se suzam' oblivaše. Prignu Isus glavu dračnu da ne vidi Majku plačnu. Priteče mu tužna Mati, al ne može njeg' poznati; Jer nagrđen vele biše, s razbojnicim' tad idaše; nego Ivan tu doteče: »Gle ti Sinka!« Majci reče. Kad Marija Sinka zgleđa, studenija bi od leđa; padne pred njim tu cvileći, Sinu svome govoreći:

»Postoj, Sinko, dušo moja, žalosna je Majka tvoja, da te zgleđa tvoja Majka, na čas ovi od rastanka«. Isus Majku tad vidjevši pade k zemlji križ pustivši, suze poče s njom roniti, Majci svojoj govoriti:

»Ti se, Majko, prenemagaš, meni veću tugu davaš. Neka, Majko, muku trpim, neka mukom svijet otkupim. Ako ćeš mi pokoj dati, nemoj, Majko, već plakati«. Tada Gospa progovori, Sinu svomu odgovori: **»Ajme, Sinko, što to reče, kakve l' riječi sad izreče? Ti umireš, dušo moja, što će tužna Majka tvoja?«**

Tu na zemlji Isus staše, već križ nosit' ne mogaše. Tad Židovi pritekoše i Šimuna privedoše daše njemu križ nositi, a Isusa zlo voditi. Majku s njime razdijeliše i još više rascviliše. Tu Isusa povedoše i na mjesto dovedoše Kalvarija što se zvaše, gdje puk skupljen vas bijaše. Tuđe na križ s njim udiriše i sve rane povrijediše; probodoše ruke, noge, zadaše mu tuge mnoge. Ponoviše njemu rane, Krv poteče na sve strane. Od tolike tad bolesti On proplaka vele dosti. Tad bi propet Sin Marije Na vrh gore Kalvarije. Kada Gospa blizu dođe, već na križu Sinka nađe; sva od tuge tu drhtaše, uz križ ruke uzdizaše:

»Ajme, Sinko, što to činiš što me na križ svoj ne primiš: Primi Sinko, na križ mene nek' i moje lice vene, da na križu tebe družim, pored tebe da ja tužim! Vidim, Sinko, da skončavaš, tužnu Majku kom' ostavljaš?«

Isus Majku kad slušaše, veću muku tad imaše. Prem na križu visijaše, plačnu Majku on tješaše, i videći da se muči, Ivanu je preporučiti: **»Evo t' Ivan moj predragi, nek' ti bude sinak**

blagi, a ti budi njemu Mati, i sinom ga počni zvati«. Ivanu se pak obrati: ***«Evo t', Ivo, moja mati, sad je imaš ti primiti, nek' je tvoja nova mati; a kad budem izdisati, ne daj Majci križ gledati***«.

Gospa Ivu tad grijaše, suzama se pol'jevaše: *»Zdrav mi budi, novi sinu*«, sve veselje Majku minu. Ivan Gospu tad tješaše vas se suzam' obl'jevaše. Magdalena vapijaše, Križ Isusov zagrljaše: *»Oh, Isuse, meni prosti što sagriješih u mladosti*«. Isus tada vapijaše i na križu pit' iskaše. Tu Židovi pritekoše. Žuč, kvasinu donesoše, spužvu jednu napuniše pa Isusu piti daše. Kad okusi, ne htje piti, nego Ocu govoriti:

»Svršen mi je trud i muka što je podnih za grešnike, ad te, Oče, vele molim za svu muku kom se bolim, i za ljubav ku mi nosiš da ovomu puku prostiš. Što mi čine, sad ne znaju, daj im milost nek' se kaju«.

Kada Isus riječ izusti, prignu glavu duh ispusti. Kada glavu Isus prignu, tad sva tuga Majku stignu. Po ti način tad procvili da svud tužan glas razdi'li. Nebo uze tamnost na se, jer izdahnu koj' nas spase; a zemlja se trese kruto, gdje Marija cvili ljuto. Strahovita trešnja nastala, kamenje se pusto rasta, i grobovi otvoriše, mrtvi iz njih izadoše. Tmine zemlju svu pokriše. Po svem svijetu tamno biše od vremena tad šestoga do vremena devetoga. Ta čudesa tuđe biše i strahote jošte više.

Prestrašeni svi tu stahu; *»Sin je Božji*«, govorahu. A i stotnik to videći, on zavapi govoreći: *»Prav doista ovaj biše i prava ga pogubiše*«. Longin s vojskom tu bijaše, s jednim okom ne vidaše. Premda dobro on znađaše da Isukrst mrtav biše, on od svoje zloći hoti kopljem njega udariti tad poteče krv i voda na spasenje sveg naroda; na Longina kaplja pade, odmah okom zdrav ostade. Kad to čudo Longin vidi, Isukrsta odmah sli'di: U prsa se udaraše i proštenje on pitaše.

Tad pod križem Majka staše te žalosno uzdisaše: *»Ajme, križu prigni mi ga, moj je Sinak, ne drž' mi ga*«. Kad Židovi sve svršiše, odjeću mu razdijeliše; oda nje se tu srećkaše koja koga zapadoše. Pa se u grad povратиše, jer već i noć blizu biše. Jadna Majka to vidjevši, pade niče križ pustivši; Krv po zemlji cjelivaše:

»Ajme, Sinko, vapijaše, kad me anđel pozdravljaše, meni Majci govoraše: »O Marijo, zdrava bila, veselje si zadobila Sina Božjeg roditi ćeš i vesela uvijek bit ćeš; a sad tvrdnem kano sti'na Gledajući mrtva Sina«.

Tu pravedni Josip biše i Nikodem još odviše; Isusovi nasljednici i skroviti učenici. Te Pilata tad moliše. Mrtvo tijelo isprosiše. Sa križa ga skinuv milo da polože u grob ti'lo, da u petak ne ostane, da subota ne zastane, jer subota blagdan biše u Židova tad najviše. Kad metnuše uz križ skale, tad ne biše suze male; kad mu krunu tu skinuše, tad žalosti mnogo biše; kad mu čavle izdirahu, Majci srce razdirahu. Uz križ ruke podizaše: *»Dajte mi ga*«, vapijaše»; snimivši ga Majci daše, jer od tuge umiraše. Majka Sinka tu grijaše, i suzama oblijevaše od žalosti jedva staše, Sinu svome govoraše:

»Koji grijesi tvoji biše, da te tako umoriše? O studence žive vode, lijep nauče duše moje, vele ti si presahnuo, nevješt mi se učinio. Ajme, tvoje lice bijelo vele ti je poblijedjelo; Tvoje oči kada mrahu, kao žarko sunce sjahu, a sada su potamnile i svu svjetlost izgubile; tvoja usta, Sinko medna, gorke žuči napojena; ajme, ruke premedene, ke su sada probodene; ajme, prsa ljuta rana, što preda mnom biše dana. Čavli noge izraniše po svem svijetu ke hodiše. Ajme, tvoji biči ljuti, zlo ti srce moje čuti, s kojim su te ljuto bili, moj predragi Sinko mili. Puk nemili teb' umori, koga s Ocem ti sam stvori: kog' izvede iz Egipta i manom ga još napita, i dobra mu svaka dade, a on toga ne poznade, već krv tvoju tako proli, meni gorke dade boli«.

Mirisom ga pomazaše, jer običaj takav bješe. Kad ga u grob ponesoše, Gospa glasom vapijaše: *»Ajme, Sinko, to sad što je, da ne pukne srce moje; da me s tobom pokapaju, nit' me ovdje ostavljaju*«. Kad ga u grob postaviše, plača, tuge mnogo biše. Od groba se od'jeliše pak sa Gospom svi cviliše, tuge, plača mnogo biše, ne može se reći više. Dragi puče, sad se smili te sa Gospom i ti cvili, na koljena dolje pani, Gospodinu tvom uzdahni: *«Slava tebi,*

Svemogući, koj' nas spasi umirući, Tebi slava i poštenje, nam' grešnicim' daj proštenje. Sine Božji, budi hvaljen po sve vijeke vjekov'. Amen.»

7. MARIJA U OTAJSTVU ISUSOVA USKRSNUĆA

Direktorij o pučkoj pobožnosti i liturgiji, kojega je izdala kongregacija za bogoštovlje i disciplinu sakramenta u Rimu kada govori o vazmenom otajstvu Isusova uskrsnuća potiče i na izraze pučke pobožnosti u kojoj se razmatra i o povezanosti Marije s tim velikim Isusovim otajstvom te pojedinačno nabroja: Majčin čas, susret Uskrsnuloga s Majkom i vazmeni pozdrav Majci Uskrsnuloga, a crkvena tradicija na čelu s papom govori i o ukazanju uskrslog Isusa svojoj Majci.

7. 1. Majčin čas

*Pobožnost prozvana Majčin čas, kako to opisuje i preporuča Direktorij o pučkoj pobožnosti i liturgiji, odnosi se na događaj Velike subote "dok tijelo Sina leži u grobu a njegova je duša sišla nad pakao, kako bi navijestila svojim predcima neposredno oslobođanje iz kraja tame, Djevica, ispunjena vjerom, anticipirajući i uosobljujući Crkvu, čeka Sinovljevu pobjedu nad smrću». U izradi Majčinog časa prilagodili smo talijansko izdanje od E. Tonilolo, *L ora della Madre, Rim 1983, objavljen s imprimaturom G. Canestri, vicegerente, od 25. 3. 1983.**

Ulazna pjesma, znak križa i pozdrav: Milost Gospodina našega Isusa Krista, ljubav Boga Oca i zajedništvo Duha Svetoga sa svima vama.

Uvod: Braćo i sestre jučer smo motrili Raspetog Gospodina Isusa Krista, vidjeli smo da je bio izdan, napušten, osuđen i ubijen; skupa s Majkom i malim brojem vjernika pratili smo ga do groba. Danas se on odmara pod zemljom, obavijen platnom u novom grobu. Danas je subota počinka Gospodnjeg, počinak Otkupitelja koji je izvršio djelo spasenja koje mu je bio povjerio Otac. On se odmara na nekom mjestu, ni u grobu nego u vjeri svetih. Danas je dakle, njegov odmor u vjeri Majke, jedine koja je uvijek vjerovala i vjeruje da će On uskrsnuti od mrtvih.

*Velika subota je Marijina subota, čas njene vjere, čas u kojemu ona kao Družica Otkupitelja nadopunja u sebi ono što nedostaje Muci Kristovoj, u patnji srca i tami duha, u trenutku u kojemu kao Majka Crkve u ime svih otkupljenika vjeruje, nada se i ljubi. Da bi mogli dostojno s Marijom živjeti njen i naš Čas vjere u iščekivanju Kristova Uskrsnuća ponizno molimo Gospodina da iz ljubavi prema Majci svojom krvlju opere naše grijeh. *Kratka šutnja.**

*Himan: Mračna šutnja nad svijetom
noć mrkla širila se srcima
ugasilo se svjetlo vjere
Riječ je sada u grobu šutjela*

Apostoli su bili raspršeni
samo ti si Marijo vjerovala
moleći čekala si novi dan
povratak Života od mrtvih

Majko vjernika i Uskrsnuća
svijetli pute Crkvi
daj da s radošću u vjerni

i mi izričemo tvoj «neka mi bude»

Tebi moćni Oče neka je čast
Tebi Sine, pobjedniče smrti
Tebi Duše, izvore života
Presvetom Trojstvu neka je slava. Amen.

Psalmidija: Ps 16 (15). Gospodin — moja baština

Ant. Tijelo mi spokojno počiva

Čuvaj me, Bože,*
jer se tebi utječem.
Gospodinu rekoh: »Ti si moj Gospodar,*
nema mi blaženstva bez tebe!«
Svetima na zemlji, odličnim ljudima,*
sva naklonost moja!
Gomilaju patnje svoje *
koji slijede bogove tuđe.
Ja ljevanica njihovih nalijevat neću,*
ime im spominjat neću usnama.
Gospodin mi je baština i čaša: *
Ti u ruci držiš moju sudbinu.
Na divnu zemlju padoše mi konopi,*
vrlo mi je mila moja baština.
Blagoslivljam Gospodina koji me svjetuje,*
te me i noću srce opominje.
Gospodin mi je svagda pred očima; *
jer mi je zdesna da ne posrnem.
Stog mi se raduje srce i kliče duša,*
pa i tijelo mi spokojno počiva.
Jer mi nećeš ostavit dušu u Podzemlju *
ni dati da pravednik tvoj truleži ugleda.
Pokazat ćeš mi stazu života, puninu radosti lica svoga,*
sebi zdesna blaženstvo vječno. *Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetome...*

Ant. Tijelo mi spokojno počiva.

Ps 116 (115) Ant. 2. Uzet ću čašu spasenja i tebi ću prinijeti žrtvu hvale.

Ja vjerujem i kada kažem: *
»Nesretan sam veoma.« U smetenosti svojoj rekoh: *
»Svaki je čovjek lažac!«
Što da uzvratim Gospodinu *
za sve što mi je učinio?
Uzet ću čašu spasenja *
i zazvati ime Gospodnje.
Izvršit ću Gospodinu zavjete svoje *
pred svim pukom njegovim.
Dragocjena je u očima Gospodnjim *
smrt pobožnika njegovih.
Gospodine, tvoj sam sluga,
tvoj sluga, sin službenice tvoje: *
ti si razriješio okove moje.

Tebi ću prinijeti žrtve zahvalne, *
zazvat ću ime Gospodnje.
Izvršit ću Gospodinu zavjete svoje *
pred svim pukom njegovim, u predvorjima Doma Gospodnjega, *
posred tebe, Jeruzaleme! *Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetome...*
Ant. Uzet ću čašu spasenja i tebi ću prinijeti žrtvu hvale.

Ps 116 (114). Pjesma zahvalnica **Ant. 1. Gospodine, život mi od smrti izbavi, noge od pada.**

Ljubim Gospodina, jer čuje *
vapaj molitve moje:
uho svoje prignu k meni *
u dan u koji ga zazvah.
Užeta smrti sapeše me,
stegoše me zamke Podzemlja, *
snašla me muka i tjeskoba.
Tada zazvah ime Gospodnje: *
»Gospodine, spasi život moj!« —
Dobrostiv je Gospodin i pravedan, *
pun sućuti je Bog naš.
Gospodin čuva bezazlene: *
u nevolji bijah, on me izbavi.
Vrati se, dušo moja, u svoj pokoj, *
jer Gospodin je dobrotvor tvoj:
On mi život od smrti izbavi, *
oči moje od suza, noge od pada.
Hodit ću pred licem Gospodnjim *
u zemlji živih. *Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetome...*

Ant. Gospodine, život mi od smrti izbavi, noge od pada.

Čitanja: Iz Evandjelja po Ivanu (19, 25 - 42)

Uz križ su Isusov stajale majka njegova, zatim sestra njegove majke, Marija Kleofina, i Marija Magdalena. Kad Isus vidje majku i kraj nje učenika kojega je ljubio, reče majci: "Ženo! Evo ti sina!" Zatim reče učeniku: "Evo ti majke!" I od toga časa uze je učenik k sebi. Nakon toga, kako je Isus znao da je sve dovršeno, da bi se ispunilo Pismo, reče: "*Žedan sam.*" A ondje je stajala posuda puna octa. I natakoše na izopovu trsku spužvu natopljenu *octom* pa je primakoše njegovim ustima. Čim Isus uze ocat, reče: "Dovršeno je!" I prignuvši glavu, preda duh. Kako bijaše Priprava, da ne bi tijela ostala na križu subotom, jer velik je dan bio one subote, Židovi zamoliše Pilata da se raspetima prebiju golijeni i da se skinu. Dođoše dakle vojnici i prebiše golijeni prvomu i drugomu koji su s Isusom bili raspeti. Kada dođoše do Isusa i vidješe da je već umro, ne prebiše mu golijeni, nego mu jedan od vojnika kopljem probode bok i odmah poteče krv i voda. Onaj koji je vidio svjedoči i istinito je svjedočanstvo njegovo. On zna da govori istinu da i vi vjerujete jer se to dogodilo da se ispuni Pismo: *Nijedna mu se kost neće slomiti.* I drugo opet Pismo veli: *Gledat će onoga koga su proboli.*

Nakon toga Josip iz Arimateje, koji je - kriomice, u strahu od Židova - bio učenik Isusov, zamoli Pilata da smije skinuti tijelo Isusovo. I dopusti mu Pilat. Josip dakle ode i skinu Isusovo tijelo. A dođe i Nikodem - koji je ono prije bio došao Isusu noću - i donese sa sobom oko sto libara smjese smirne i aloja. Uzmu dakle tijelo Isusovo i poviju ga u povoje s miomirisima, kako je u Židova običaj za ukop. A na mjestu gdje je Isus bio raspet bijaše vrt i u vrtu nov grob u koji još nitko ne bijaše položen. Ondje dakle zbog židovske Priprave, jer grob bijaše blizu, polože Isusa.

*Otpjev: R. Kao janje na klanje odvedoše njega * predadoše ga na smrt da oživi narod svoj.
O. Sam se ponudio na smrt među zlikovce je bio ubrojen. Da živi narod svoj.*

Govor Grgura iz Nikomedie, biskupa

Predmet našeg govora je stalna prisutnost herojske Majke ma grobu Sina. Dok su se, uistinu svi povukli, samo Majka Marija, goreći velikim plamenom ljubavi s vjerom i neustrašivom hrabrošću, sjedila je pored groba, ne podsjećajući se na hranu i san, usredotočena da se nasiti Uskrsnućem koje čini blaženim. Samo je Majka, dakle, bila svjedok događaja koji su prethodili Uskrsnuću i čula je blago i utješno podrhtavanje zemlje, koje je probudilo one koji su bili mrtvi i uspavalo straže koje su bdjele na grobu.

Zato smatram da je njoj prvaj bilo navješteno božansko Uskrsnuće: kao što se uistinu radovala neizrecivom Utjelovljenju, tako je klicala zbog ukazanja i sjaja uskrslog Sina. Bila je Majka, njoj su bila povjerena otajstva utjelovljenja, njoj samoj Gospodin je pokazao čudesa Uskrsnuća, na uzvišeniji način nego Apostolima i vjernim ženama, pa i iznad anđeoskih razumijevanja. Zato je nju odmah i prija nego druge obavilo ižaravajuće svjetlo uskrsnuća. Zaslužuje dakle, ovaj dan radosti započeti zahvalom koju je Marija izrekla dok je sjedila na grobu. Ona je uistinu u nutarnjoj šutnji provela vrijeme koje je prethodilo uskrsnuću, prisjećajući se i razmišljajući o neizrecivom otajstvu: govorila je Onome koji je ispunio nečuvani Božji plan i tako mu u šutnji govorila:

«Gospodine, u svojoj božanskoj naravi, ne možeš trpjeti i besmrtni si, ali kao čovjek si trpio u našoj ljudskoj naravi; sada ležiš u krilu zemlje, ti koji nisi ostavio Očevo krilo. U cijeli svijet ne može se zatvoriti tvoje božanstvo, a u jednom grobu zatvoreno je tvoje tijelo. Radosno te prihvaćaju duše pravednika; radosnim glasom ti kliču, otkupitelju; prosvijetljene tvojim ižaravajućim sjajem navješćuju tvoju otajstvenu ljubav prema čovjeku. Pokaži i stanovnicima svijeta trofeje tvoje pobjede. Ti koji si na nevidljiv način svuda prisutan, objavi se u ljepoti koja tebi pripada. Obasjaj zemlju sjajem tvoga uskrsnuća. Uskrsni u tijelu, Ti koji ne možeš biti zatvoren u božanstvu. Probudi se, dakle, Ti koji besan bdiješ kroz stoljeća! Ustani, i neka te hvalama okruži zajednica naroda. Ustani u obranu tvojih siromaha, rasprši do uništenja protivne sile.

O sunce pravde, oslobodi svjetla tvog ponovnog rođenja. Neka budu svijetu objavljene bljesci tvoje pobjede; neka svima bude poznato tvoje spasenje: *Neka vide siromasi i neka se raduju* (Ps 68,33). Da i ja vidim žuđeno lice mog najpoželjnijeg Gospodina; da motrim nadljudsku ljepotu Božanskog Sina, i vidim podizanje slave proslavljenog Boga, da mogu ponovno slušati njegov glas koji govori blage riječi pune milosti. Kao što si kod rođenja, prvo Majku obradovao, tako joj se ukaži i navijesti joj prvaj radost tvoga Uskrsnuća. Ukaži se, Ti koji uvijek ostaješ s njom, čuvajući je nepobjedivu».

Dok je Djeвица, vična u Bogu, tako slavi i moli; Sin joj objavi sjaj uskrsnuća; i jer je dužnost častiti Majku, počasti je svojim prvim ukazanjem. Bilo je uistinu pravedno, da prva prihvati radost svijeta Ona koja je nama bila uzrok punine radosti; Ona kojoj su bila povjerena nebeska otajstva, Ona koju je u Muci Kristovoj probolo bezbroj mačeva. Bilo je pravedno, da kao što je bila dionicom patnji svoga Sina, kuša unaprijed božansku radost. O Gospe, koji si ga prva vidjela i navijestila, objavi i našim srcima Kristov sjaj, naše preslatko svjetlo! Njemu, slava, čast, hvala s ocem i duhom Svetim, sada i u vijeke vjekova. Amen.

*Otpjev: R. Hvala Bogu koji nam daje pobjedu * po Gospodinu našem Isusu Kristu.*

O. Uistinu si blagoslovljena među ženama jer si prokletstvo Eve u blagoslov okrenula.

Po Gospodinu našem Isusu Kristu.

Završna molitva: Nakon što smo motrili i kušali patnju i nadu Majke Božje, obratimo se Kristu, našem životu, riječima drevnih otaca, i molimo ga da i u nas ulije herojsku vjeru koju je po Duhu Svetome darova svojoj Majci.

Pomolimo se: O Sine Djevice, o Bože Djevice i Stvoritelju svijeta! Tvoja je Muka, tvoja duboka mudrost! Ti znaš što si bio i što si postao. Da bi spasio čovjeka Ti si se udostojao prihvatiti sramotnu patnju, kao jaganjac uzao si na sebe naše grijehе i uništio ih svojom smrću, Spasitelju koji si uskrsnuo i sve spasio, Ti si udijelio milost tvojoj Majci da ti može klicati. «O Sine moj i Bože moj». Po Kristu Gospodinu našem. Amen. *Završna pjesma.*

7. 2. Susret Uskrsnuloga s Majkom i Vazmeni pozdrav Majci Uskrsnuloga

Za ove dvije pobožnosti, preporučene od Direktorija, bilo da se obavljaju kao procesija ili blagoslov cvijeća, a mogu se i privatno obaviti jednostavno u meditaciji ili pred kipom Majke Božje, bitno je da izražavaju radost susreta uskrslog Isusa i Marije. U tu svrhu možemo se poslužiti za razmatranje i slijedećom molitvom.

Radost Kraljice neba (sv. Ljudevit Montfortski)

O velika Kraljice neba, neka tvoje ljubljeno Srce više ne bude u tuzi, neka zaigra od radosti, Isus je uskrsnuo. O preslatka Istino! Pjevajmo svi Aleluja, a zatim Zdravo Marijo! Naši su grijesi izbrisani, davao poražen, Isus ogrnut slavom nad svima je pobijedio. Oholi su poniženi, neće se više podići. Pjevajmo svi Aleluja, a zatim Zdravo Marijo! Isus je zatvorio pakao, izvukao naše pretke iz okova, otvorio vrata vječne slave, uspostavio opći mir. Uistinu, Isus je pobjednik za spasenje grješnika. Pjevajmo svi Aleluja, a zatim Zdravo Marijo!

O Majko predivne Ljubavi, drhti od radosti ovoga dana. Neka anđeli, ljudi i mi svi, takvi kakvi smo, slavimo ovaj dan i pjevajmo Aleluja, a zatim Zdravo Marijo! O dostojna Majko Božja, neka te cijeli svijet slavi, o preslavna Djevice, o tisuću puta blažena, što si nosila ovog velikog Kralja. Pjevajmo svi Aleluja, a zatim Zdravo Marijo! Isprosi nam od Isusa udjela u svim njegovim krepostima, u njegovu novom životu kako bi svatko zauvijek obznanjivao: Isus je uskrsnuo! Pjevajmo svi Aleluja, a zatim Zdravo Marijo! BOG SAM.

Prežalosnoj Djevici poslije Isusova uskrsnuća (o. Jerko Vlahović)

Dosta je tvojih jada i tvojih suza, preslavna i preljubezna Majko Marijo! Uskrsnuo je tvoj božanski Sin! Ah! kako je krasno njegovo lice, sjajne blagoslovljene rane, divno presveto tijelo! Rajski mir i blagost iz njega odsijevaju! Veseli se dakle i raduj, presretna Majko! Tvoj Sin svojom mukom, smrću i uskrsnućem pobijedio je smrt, svladao pakao, grijeh uništio. Anđeoska vojska, čete svetih otaca, koje je iz predpakla izveo, njegovi vjerni sljedbenici, pobožne žene, nebo i zemlja, sva stvorenja raduju se i vesele slavodobitnom Isusovom uskrsnuću, i tebi svesrdno čestitaju!

Ako se svi ovi raduju i vesele, tebi se je neizmjerne više radovati i veseliti, jer si mu Majka, i što si ujedno s njime najužasnije muke trpjela. Dopusti mi, slavna Bogorodice, da se i moja duša sa svemirom raduje i veseli uskrsnuću svoga Otkupitelja, da se ujedno s tobom radujem i veselim, kao što sam s tobom tugovao i suze ronio nad mrtvim Isusom. U ovaj slavni i veseli dan za tebe, milost mi isprosi, slatka Majko, da skršim verige svojih grijehа, da svladam svijet i pakao, da uskrsnem na duhovni život, da ljubim Isusa Sina tvoga i tebe, slavna Kraljice mučenika, i moguća Kraljice neba i zemlje.

7.3. Govor naučiteljstva Crkve o prvom ukazanju uskrslog Isusu svojoj Majci Mariji

Još od prvih vremena kroz stoljeća se u katoličkoj Crkvi proteže tradicija prema kojoj se Isus nakon Uskrsnuća prvo ukazao svojoj Majci Mariji. Iako sv. pismo o tome ne govori izričito mnogi sveci i pape govore o tom događaju. Donosimo samo neka svjedočanstva.

Sv. Ignacije Loyolski piše: «Isus se prvo ukazao bl. Djevici Mariji. O tome se, doduše, ništa ne govori u Svetom pismu, no smatra se da je to rečeno kad je rečeno da se ukazao tolikom drugima, jer Sveto pismo pretpostavlja da smo razboriti, kao što je pisano: Zar ste još bez razuma (Mt 15,16). (Duhovne vježbe 299).

Sv. Antun Padovanski uči: «Naprotiv, Blažena Djevica Marija, nakon što je njezin Sin Isus položen u grob, nije se udaljavala, kao što neki kažu, već je ostala stalno bdijući u suzama, dok ga nije prva vidjela gdje uskrsava: zato vjernici njoj u čast svetkuju Veliku Subotu».

Veliki papa naših dana Ivan Pavao II, uči: «Nakon odlaganja Isusa u grob, Marija je ostala jedina koja je držala živ plamen vjere, pripremajuće se tako prihvatiti radosni i iznenađujući navještaj uskrsnuća. Iščekivanje koje je živjela na Veliku subotu je jedan od najuzvišenijih trenutaka vjere Majke Gospodinove; u tamu koja je obavijala svemir, Ona polaže potpuno povjerenje u Boga života i, vraćajući se na riječi Sina nada se potpunom ostvarenju božanskih obećanja.

Evandjelja donose različita ukazanja Uskrsloga, ali ne i susret Isusa sa svojom Majkom. Ta šutnja ne treba nas dovesti do zaključka da se poslije Uskrsnuća Isus nije ukazao svojoj Majci; naprotiv nas poziva da tražimo razloge tog izbora sa strane evandelisti. Pretpostavljajući «propust» taj izbor bi se mogao pripisati činjenici da ono što je potrebno za našu spasonosnu spoznaju bilo je povjereno riječima svjedocima od Boga preodabranima (Dj 10,14), to jest apostolima, koji su velikom snagom svjedočili o uskrsnuću Gospodina Isusa. Prije nego njima, Uskrsli se ukazao nekim pobožnim ženama zbog Crkvene funkcije: «Idite i javite mojoj braći da idu u Galileju, ondje će me vidjeti» (Mt 28,10).

Ako autori Novog Zavjeta ne govore o susretu Majke s uskrslim Sinom, to se možda može pripisati činjenici da bi slično svjedočanstvo moglo biti promatrano, od strane onih koji su negirali uskrsnuće Gospodina, previše interesno, i dakle ne dostojno povjerenja. Između ostalog Evandjelja donose samo manji broj ukazanja uskrslog Isusa, i sigurno ne potpuni izvještaj onoga što se događalo u 40 dana poslije Pashe. Sv. Pavao podsjeća jedno ukazanje «braći kojih je bilo zajedno više od petstotina» (1 Kor 15,6). Kako opravdati da jedan događaj poznat svima nije donesen u Evandjelju, usprkos njegove izvanrednosti? To je očiti znak da druga ukazanja Uskrsloga, iako su bila svim poznata nisu donesena.

Djevica, prisutna u prvoj zajednici učenika (usp. Dj 1,14), kako bi mogla biti isključena iz broja onih koji su susreli njenog božanskog Sina uskrsnula od mrtvih? Naprotiv, dopušteno je smatrati da je vjerojatno Majka bila prva osoba kojoj se uskrsli Isus ukazao. Odsutnost Marije iz grupe žena koje su u zoru išle na grob (usp. Mc 16,1), ne bi li mogla biti znak činjenice da je Ona već bila susrela Isusa? Ovaj zaključak našao bi potvrdu također u činjenici da prve svjedokinje uskrsnuća, po Isusovoj želji, bile su žene koje su ostale vjerne u podnožju križa, i dakle čvršće u vjeri.

Jednoj od njih, Mariji Magdaleni, uistinu Uskrsli, povjerava poruku za prenijeti Apostolima (usp. Iv 20,17-18). I ovaj element dopušta možda misliti da se Isus prvo ukazao svojoj Majci, Onoj koja je ostala najvjernija i u kušnji sačuvala cjelovitu vjeru. Na kraju, jedinstvena i posebna karakteristika prisutnosti Djevice na Kalvariji i njeno savršeno sjedinjenje sa Sinom u trpljenju na Križu izgleda pretpostavlja jedno njeno posebno sudjelovanje u otajstvu Uskrsnuća.

Jedan autor iz petog stoljeća, Sedulio, smatra da se Krist pokazao u sjaju uskrslog života prija svega svojoj vlastitoj Majci. Uistinu, ona koja je u Navještenju bila put njegova ulaska u

svijet bila je pozvana proširiti čudesnu vijest uskrsnuća, kako bi postala navjestiteljica njegovog slavnog dolaska. Obavijena slavom uskrsloga, Ona anticipira «sjaj» Crkve (usp. Sedulio, Carmen Pascale, 357, CSEL 10,104 s).

Budući da je slika i uzor Crkve, koja čeka Uskrsloga, i u grupi učenika ga susreće za vrijeme pashalnih ukazanja, izgleda razborito vjerovati da je Marija imala osobni susret s Uskrsnim Sinom kako bi i ona uživala puninu pashalne radosti. Prisutna na Kalvariji na Veliki petak i u Cenakulu te na dan Pedesetnice Presveta Djevica je vjerojatno bila i povlašteni svjedok uskrsnuća Kristova, dopunjujući tako svoje sudjelovanje u svim bitnim trenucima Pashalnog Otajstva. Prihvaćajući uskrslog Isusa, Marija je između ostalog i zalag čovječanstva, koje se nada doći do punine ostvarenja po uskrsnuću od mrtvih.

U pashalnom vremenu, kršćanska zajednica obraćajući se Majci Gospodina, poziva ju na radost: «Kraljice Neba raduj se, aleluja!» Tako se sjeća Marijine radosti zbog uskrsnuća Isusova šireći kroz vrijeme riječi «raduj se» koje joj je uputio arkandeo kod Navještenja, kako bi postala uzrok radosti cijelom čovječanstvu. (*L osservatore romano, La catechesi marina di Giovanni Paolo II, Vatikan 1998, st. 175- 177*).

«Iz cijeloga vazmenog otajstva provire punina radosti i utjehe. U srcu Marijinu ta je radost tako preobilna da postaje vrelom utjehe za sve koji se njoj obraćaju» (papa Ivan Pavao II)

7. 4. Kraljice neba, raduj se

(Od uskrsnog bdijenja od Duhova ova molitva se moli 3 puta dnevno, ujutro, u podne i navečer umjesto Anđeo Gospodnji)

Kraljice Neba, raduj se - Aleluja! Jer koga si bila dostojna nositi – Aleluja!

Uskrsnu kako je rekao - Aleluja! Moli Boga za nas – Aleluja

Veseli se i raduj, Djevice Marijo – Aleluja! Jer je uskrsnuo Gospodin uistinu – Aleluja!

Pomolimo se: Bože koji si se udostojao razveseliti svijet uskrsnućem svoga Sina Isusa Krista: daj molim te, da po njegovoj Majci Mariji, izbavimo se iz sadašnje žalosti i postignemo radosti vječnog života! Po istom Kristu Gospodinu našem. Amen.

8. DUH SVETI I MARIJA

Ako se pažljivije prouči Novi zavjet lako je uočiti posebnu i nerazrješivu vezu između Marije i Duha Svetoga u otajstvu Božjeg plana spasenja. O tome je crkveni nauk izričit i jasan.

8. 1. Nauk Crkve

Katekizam Katoličke Crkve uči:«Marija, presveta Bogorodica i vazda Djevica, jest remek djelo poslanja Sina i Duha u punini vremena. Prvi put u naumu spasenja, budući da ju je njegov Duh pripravo, Otac nalazi Prebivalište u kojem će njegov Sin i njegov Duh stanovati među ljudima. U tom smislu crkvena je Predaja često najljepše tekstove o Mudrosti čitala misleći na Mariju: Marija je opjevana i predstavljena u Liturgiji kao »Prijestolje Mudrosti«. Na njoj se počinju pokazivati »čudesna Božja djela« koja će Duh dovršiti u Kristu i Crkvi.

Duh Sveti je Mariju pripravo svojom milošću. Dolikovalo je da bude »puna milosti« Majka Onoga u kojemu »tjelesno prebiva sva punina božanstva« (Kol 2,9). Iz čiste milosti, ona je bila začeta bez grijeha kao najponiznije stvorenje i najpodobnije da primi neizrecivi Dar Svemogućega. S pravom je kao »Kćer sionsku« anđeo Gabriel pozdravlja: »Raduj se«. Dok u sebi nosi vječnoga Sina, ona u svom hvalospjevu upravlja Ocu, u Duhu Svetom, zahvalnu molitvu svega Božjega naroda, dakle i Crkve.

U Mariji Duh Sveti oživotvoruje dobrohotni Očev naum. S Duhom Svetim i po njemu Djevica začinje i rađa Sina Božjega. Njezino djevičanstvo biva jedinstveno plodno snagom Duha i vjere. U Mariji Duh Sveti objavljuje Očeva Sina koji je postao Djevičinim Sinom. Ona je gorući Grm konačnog Bogojavljenja: ispunjena Duhom Svetim, ona pokazuje Riječ u skromnosti svoga tijela dajući da je upoznaju siromasi i prvine poganskih naroda.

I napokon, po Mariji Duh Sveti počinje uvoditi u zajedništvo s Kristom ljude, »miljenike« Božje ljubavi, i uvijek ga prvi primaju ponizni: pastiri, mudraci, Šimun i Ana, zaručnici iz Kane i prvi učenici.

Na kraju ovoga poslanja Duha, Marija postaje »Ženom«, novom Evom, »majkom živih«, Majkom »čitavog Krista«. I kao takva ona je nazočna s Dvanaesticom, »jednodušno postojanima u molitvi« (Dj 1,14), u zoru »posljednjih vremena« koja Duh u jutro Pedesetnice započinje očitovanjem Crkve.

8. 2. Marija, zaručnica Duha Svetoga po nauku sv. Ljudevita Montforskoga

Nijedna duhovnost ne može se zrelo živjeti bez oživljavajućeg djelovanja Duha Svetoga. Sv. Ljudevit je duboko svjestan da Duh Sveti svojom milošću budi našu vjeru i proizvodi novi život, koji se sastoji u spoznaji Oca i onoga koga je on poslao, Isusa Krista (usp. Iv 17,3). Duh Sveti, jedna od osoba Presvetog Trojstva, istobitan sa Ocem i Sinom, s njima je na djelu od početka do svršetka plana spasenja. Kada Bog šalje Sina, uvijek šalje i Duha Svetoga, njihovo je poslanje združeno i nerazdvojivo. Svojom smrću i uskrsnućem Isus je postao Gospodinom, te od svoje punine, On kao Spasitelj izljuje Duha Svetoga na svoju Crkvu, koju Duh izgrađuje, oživljava i posvećuje.

Tako i sv. Ljudevit kada govori o Duhu Svetome redovito ga spominje u odnosu sa druge dvije Božanske osobe, Ocem i Sinom te Marijom u kontekstu ostvarenja Božjeg plana spasenja u povijesti: utjelovljenje, otkupljenje, posvećenje. Svetac tvrdi:

«Kako su se tri božanske osobe Presvetoga Trojstva vladale kod Utjelovljenja i prvoga dolaska Isusa Krista, tako se vladaju uvijek, na nevidljiv način, u svetoj Crkvi, i tako će se vladati sve do konca vjekova, kod zadnjeg dolaska Isusa Krista (PP 22)... Izjavljujem sa svecima : božanska je Marija zemaljski raj novoga Adama, gdje se on utjelovio po Duhu Svetom, da tu učini nečuvana čudesa. (PP 6) ... Marija je proizvela s Duhom Svetim najveće djelo što ga je ikada bilo ili će ga biti: Boga-Čovjeka; i Ona će, dosljedno, proizvesti najveće stvari i u zadnja vremena» (PP 35).

Marija je s Presvetim Trojstvom aktivno surađivala i sudjelovala u otajstvu Utjelovljenja. Duh Sveti je oblikovao i pripremio Djevicu iz Nazareta za to jedinstveno poslanje, tako da je njeno djevičansko krilo postalo «zemaljski raj» Boga, koji je postao čovjekom. Duh Sveti je izvor iz kojeg proizlazi punina milosti i preobilje darova koje je Marija primila. Sa svoje strane Ona je vjerno surađivala i odgovarala do te mjere da je postala trajno i stalno boravište Duha Svetoga. Montfort uči:

«Marija je vjerna Zaručnica Duha Svetoga i zapečaćeni studenac (usp. Pj 4,12) kamo može ući samo On. Marija je svetište i počivalište Presvetoga Trojstvu gdje se Bog nalazi na divniji i božanstveniji način nego na ijednom mjestu svemira, ne izuzevši njegovo boravište nad kerubinima i serafinima; niti je dopušteno ikomu stvoru, ne znam koliko on bio čist, unići tamo bez velike povlastice».(PP 5)

Marijina majčinska uloga u oblikovanju i posvećenju Crkve sukladno Božjem planu, traje do konca svijeta. «I to Marijino materinstvo u ekonomiji milosti neprekidno traje, od časa pristanka, koji je vjerno dala kod navještenja i koji je nepokolebivo održala pod križem, sve

do trajnog proslavljenja svih odabranih» (GS 62). Polazeći od utjelovljenja, Marijine prisutnosti pod križem Isusovim i u molitvi na dan Pedesetnice, sv. Ljudevit promatra ulogu Marije i Duha Svetoga na djelu u Crkvi. Taj povlašteni i jedinstveni odnos između Marije i Duha Svetoga proizlazi iz suradnje na planu spasenja i posebnog osobnog sjedinjenja. Marija živi u ljubavi usko sjedinjena s Duhom Svetim i od njega preobražena. Radi se o jednom nerazrješivom i plodnom savezu, gdje Duh Sveti po Mariji djeluje i daruje svoje darove i milosti. O tom velikom otajstvu svetac piše:

«Duše Sveti, spomeni se da proizvedeš i uobličiš sinove Božje sa svojom božanskom i vjernom Zaručnicom Marijom. Ti si s njome i u njoj uobličio glavu izabranih; ti moraš s njome i u njoj uobličiti i udove. Od tebe ne proizlazi nijedna božanska osoba u Bogu, ali zato ti sam oblikuješ sve božanske osobe izvan Boga, i svi sveti koji su bili i koji će biti do kraja svijeta bit će djelo tvoje ljubavi koja se sjedinjuje s Marijom» (GM 15).

«Bog Duh Sveti je udijelio Mariji, svojoj vjernoj Zaručnici, svoje neizrecive darove i nju je odabrao za djelatnicu svega što ima. Zato Ona dijeli sve njegove darove i milosti kome hoće, koliko hoće i kada hoće, i nijedan se nebeski dar ne daje ljudima ako ne prođe preko njezinih djevičanskih ruku. To je volja Boga koji je htio da sve imamo po Mariji; jer je tako trebalo da Svevišnji obogati, uzvisi i proslavi onu koja se osiromašila, ponizivala i skrivala svojom dubokom poniznošću do dna ništavila za svoga života. Eto, to su osjećaji Crkve i svetih Otaca» (PP 25).

U duhovnosti sv. Ljudevita Marija, dakle, nije samo uzor suradnje s Duhom Svetim. Ona je Majka vjernika kojoj se treba predati i posvetiti, kako bi i u njemu Duh Sveti učinio svoja velika djela. Posveta je najbolji način da otajstveni savez između Duha Svetoga i Marije donese plodove i u našem životu, jer: «Ako ovu pobožnost vjerno obavljamo, ona proizvodi u duši bezbroj učinaka. Ali glavni dar koji duše uživaju jest uspostava Marijina života u duši ovdje na zemlji, tako da ne živi više duša nego Marija u njoj: ili duša Marijina postaje njezina duša, da tako kažemo. Dakle, kada je po neizrecivoj ali istinskoj milosti Marija kraljica u jednoj duši, kakve li sve divote u njoj ne izvodi! Budući da je umjetnica velikih čudesnih djela, posebno u nutrinji, ona tu radi potajno, čak i bez znanja te duše, koja bi pokvarila ljepotu njezinih djela kada bi to saznala» (MT 55)

Dakle u svakodnevnom nastojanju življenja posvete u Duhu Svetome i po Marijinom majčinskom djelovanju, imajući Nju stalo pred očima kao uzor, postepeno dolazi do preobraženja nutarnje stvarnosti naše duše i do oblikovanja Marijina lika u nama. Tako ovaj način življenja duhovnosti prihvaća i usvaja evanđeoski stav duhovnih siromaha i malenih kojima pripada kraljevstvo Božje. Stav koji je Marija jedinstveno, neponovljivo i nenadmašivo živjela te može one koji joj se posvete slobodno voditi tim putem čineći ih dionicima svojih kreposti. Tako se u duši stvara potrebno raspoloženje i stanje koje ne stavlja prepreke životvornom djelovanju Duha Svetoga. Sv. Ljudevit, koji je i sam to kušao u životu tako, divno svjedoči:

«Bog Duh Sveti hoće u njoj i po njoj oblikovati sebi odabranike, pa joj kaže: *U mojim odabranicima puštaj korijenje.* (Si 24,13) Puštaj, miljenice moja i Zaručnice moja, korijenje svih svojih kreposti u moje odabranike, da se množe sve to više. Toliko sam se u tebi nasladio kada si, živeći na zemlji, vršila najuzvišenije kreposti da te još i sada želim naći na zemlji, a da ne moraš ostaviti nebo. Stoga se obnavljaj u mojim odabranicima, da u njima s uživanjem gledam korijenje tvoje nepobjedive vjere, tvoje duboke poniznosti, tvoga općeg mrtvljenja, tvoje uzvišene molitve, tvoje žarke ljubavi, tvoga stalnog ufanja i svih tvojih kreposti. Ti si moja Zaručnica uvijek jednako vjerna, jednako čista i jednako plodna, kao što si nekoć bila.

Neka mi tvoja vjera daruje vjernike, tvoja čistoća neka mi daje djevice, tvoja plodnost neka mi daje izabranike koji su moji hramovi.

Kad se Marija ukorijeni u kojoj duši, ona tu proizvodi čudesa milosti, kako to može samo ona, jer samo je ona plodna Djevica, koja niti je kada imala niti će ikada imati sebi slične u čistoći i plodnosti. Marija je proizvela s Duhom Svetim najveće djelo što ga je ikada bilo ili će ga biti: Boga-Čovjeka; i ona će, dosljedno, proizvesti najveće stvari i u zadnja vremena. Njoj je pridržana tvorba i odgoj velikih svetaca, koji će se pojaviti pri koncu svijeta, jer samo ova izvanredna i čudesna Djevica može u zajedništvu s Duhom Svetim proizvesti osobite i izvanredne stvari.

Kada Duh Sveti, njezin Zaručnik, nađe Mariju u kojoj duši, on tamo leti i ulazi u svoj svojoj punini, te se toj duši daje to obilatije što više mjesta ona daje njegovoj Zaručnici. Jedan od najglavnijih razloga zašto Duh Sveti ne čini sada golema čudesa u dušama jest taj, što u njima ne nalazi dovoljno sjedinjenja sa svojom vjernom i nerazdruživom Zaručnicom. Kažem: nerazdruživom Zaručnicom, jer Duh Sveti, ta bitna ljubav Oca i Sina, otkada je zaručio Mariju da proizvede Isusa Krista, Glavu odabranika, i njega u odabranicima, otada se nije više rastavio od nje, jer mu je ona uvijek ostala vjerna i plodna «(PP 34-36)

Kao što se vidi iz tekstova sv. Ljudevita, uzajamno djelovanje Duha Svetoga i Marije se usklađuje u životu vjernika bez miješanja uloga. Duh Sveti je treća Božanska osoba, Gospodin i Životvorac a Marija samo ponizna službenica Gospodnja. Marijina djelatna djevičanska prisutnost ni na koji način ništa bitno ne oduzima niti dodaje prvenstvu djelovanja Duha Svetoga u življenju vjere, Ona samo ponizno i djelatno s Bogom surađuje. A svetac je to divno djelovanje Duha Svetoga na poetski i duhovni način ovako izrazio:

«Dođi Duše Sveti, Oče svjetla, dođi Bože ljubavi, oblikuj moju molitvu, pokaži mi istinu, daj da u moju dušu siđe žar tvog plamena, neka prožme moju dušu i ispuni je Bogom. Dođi Duše Sveti koji podižeš mučenike, ispovjedaoce, apostole, proroke, velike heroje i velika srca. Moj Spasitelj je slijedio tvoje vodstvo, da bi ga nasljedovao vodi i mene kao njega. Duše Sveti, ti koji činiš čuda nemoćnim smrtnicima, nadahnjuješ proroštva neukim siromasima snagom svoje milosti ojačaj moju slabost; govoreći dubinama moga srca istopi led koji je u mojoj duši. Udalji me od pomodarstva, puta kojim mnogi hode, od tog komotnog privida punog bezumnosti i nepravde. Pokaži mi put gotovo svima nepoznat koji bez privida sigurno vodi ravno u Nebo, k tebi.

Duše Sveti, milošću otvori moje uši da čuju riječi vjere, da bi opsluživao divote tvog božanskog zakona, da bi samo Boga slušao preko svakog propovjednika, i vičući odbacio lažni svijet. Govori, tvoje riječi tražim dan i noć; govori sruši idole koji se bore protiv tvoje ljubavi, govori da bi pjevao pobjedu protiv svih mojih neprijatelja, govori da bih posjedovao slavu i njoj se podložio. Govori Duše Sveti, učini da u mom srcu provrije izvor žive, čiste i spasonosne vode koja će spasiti najveće grešnike, ozdraviti neizlječive, na kojemu će otvoriti oči i zadobiti oprostjenje najveći grješnici i poletjeti k nebesima. Više od Magdalene, od Lazara u grobu, od Samaritanke tražim tu vodu, želim je piti, znam da je dragocjeni dar, i što je dar veći Ti ćeš biti više proslavljen.

Podupri moju nemoć, živuća sam trstika, zaustavi moju nepostojanost. Mijenjam se više od vjetra, rasprši moje neznanje; slijepac sam od rođenja smiri moje strasti u protivnom ću propasti. Bez tebe moja duša je pustinja, prazni se od svakog dobra. Bez tebe trčim putem propasti i za sitnicu padnem, ne mogu ni misliti, ni reći, ni činiti bilo kakvo dobro za Boga osim ako mi ti u svemu pomogneš. Udijeli mi tvoju mudrost, slast istine, ljubav koja potiče a ne sili volju, tu plodnu milost, očaravajuću privlačnost, sveti i duboki mir i svemoguću pomoć. Ako želiš da plačem, da mi je srce potrešeno, tad mi daj mržnju na moje grijeh; daj da te dobro upoznam i uzljubit ću te. Obrati me veliki učitelju i bit ću obraćen.

Ti se ne želiš protiviti mojoj zloj volji i zbog toga se trebam bojati moje vlastite slobode. Privlačnostima i pozivima tvoje milosti prečesto sam se opirao, predajem se svom vlašću uzmi mjesta u meni. Veliki Bože, budi učitelj mom srcu kako bih ljubio, mom duhu kako bi spoznao, mom jeziku kako bih poticao, mojim sjetilima i moćima kako bih dobro činio i trpio i u svemu ti služio. Učini od mog srca hram, od mog jezika instrument da svima govorim rječito i primjerom. Po Isusu i Mariji, u meni moćno vladaj da bi vječno slavio samo Boga. Djevice sveta i vjerna, zaručnice Duha Svetoga, promijeni moje buntovno srce u ponizno i raskajano. Daj mi poslušno srce vjerno glasu Duha da bih živio sveto Evandjelje, njegove savjete i zapovijedi» (P 141).

8. 3. Molitve

Duh Sveti i vječnost

(sv. Alfons Marija Liguori)

Duše Sveti, koji si bezbrojnim milostima ispunio Marijinu dušu i ulio u srca apostola ljubav i gorljivost, zapali svojom ljubavlju i moje srce. Ti si Božji duh; daj mi jakost protiv zlih duhova. Ti si vatra; upali i u meni plamen ljubavi. Ti si svjetlo; prosvijetli me i daj da upoznam svijet. Ti si golubica; udijeli mi čistoću u djelima. Ti si blagi lahor povjetarca, pun ljupke miline; rasprši oluje mojih strasti. Ti si jezik; nauči me kako Te bez prestanka slaviti. Ti si oblak; osjeni me svojom zaštitom. Ti si darovatelj svih nebeskih darova; udijeli mi život milosti, posveti me svojom ljubavi, vodi me svojom mudrošću, u svojoj dobroti primi me kao posvojeno dijete i spasi me po svome milosrđu, da se umorim i sustanem ljubeći Te, blagoslivljajući Te i slaveći Te u ovome životu, i zauvijek u vječnosti. Amen.

Duhu Svetomu za pobožnost Njegovoj Zaručnici

(sv. Ljudevit Marija Grignon Montfortski)

O, Duše Sveti, udijeli mi sve ove milosti i zasadi, zalijevaj i uzgajaj u duši mojoj ljubeznu Mariju, to pravo Drvo života, da raste, cvjeta i donese obilne plodove života. Duše Sveti, udijeli mi veliku pobožnost i veliku naklonost prema Mariji, svojoj božanskoj Zaručnici, daj da nađem veliku pomoć u njezinom majčinskom krilu i neprestano utočište u njezinom milosrđu, da u njoj, na naravan način, oblikuješ u meni Isusa Krista, velikog i moćnog, sve do punine njegove savršene dobi. Amen.

Molitva Duhu Svetomu da po Mariji, svojoj Zaručnici, oblikuje Božje sinove

(sv. Ljudevit Marija Grignon Montfortski)

Duše Sveti, spomeni se da proizvedeš i uobličiš sinove Božje sa svojom božanskom i vjernom Zaručnicom Marijom. Ti si s njome i u njoj uobličio glavu izabranih; Ti moraš s njome i u njoj uobličiti i udove. Od tebe ne proizlazi nijedna božanska osoba u Bogu, ali zato Ti sam uobličuješ sve božanske osobe izvan Boga, i svi sveti koji su bili i koji će biti do kraja svijeta bit će djelo tvoje Ljubavi, koja se ujedinjuje s Marijom.

Spomeni se svoje zajednice. To je tvoja zajednica, stvorena tvojom Milošću; ako čovjek na nju prvi stavi ruku, neće ništa postići; ako što svojega stavi s tvojim, pokvarit će sve, srušit će sve. Svoje se zajednice spomeni: to je tvoje djelo, veliki Bože; Ti ga ostvari, jer je ono posve božansko: od svih strana svoje vladavine skupi, pozovi, saberi svoje izabranike, da podigneš četu protiv svojih neprijatelja.

Duše Sveti siđi u moju dušu *(biskup Srećko Badurina)*

Duše Sveti siđi u moju dušu, osjeni je ognjem i ljubavlju, da s Marijom Isusovom Majkom budem jedna ljubav, jedna volja, da budem čist u onoj koju si stvorio bez ljage. Daj da Krist u meni raste, da ga s Marijom donosim dušama i svijetu; daj da te duše i ja, nakon pobjedonosne borbe, zauvijek vladamo s Njom u blaženoj slavi Presvetog Trojstva. Pouzdajem se da ćeš me primiti, sa mnom raspolagati i moju slabost pretvoriti u jakost. Amen.

9. UZNESENJE B. D. MARIJE - VELIKA GOSPA

Crkva je od prvih vremena vjerovala u Marijino uznesenje dušom i tijelom na Nebo, ali je tek Papa Pio XII 1950. proglasio tu dogmu vjere. Presveta Djevica Marija, pošto je ispunila tijek svog zemaljskog života, bi dušom i tijelom uznesena u nebesku slavu, gdje već sudjeluje u slavi Uskrsnuća svoga Sina. Uznesenje Blažene Djevice posebno je sudioništvo u Uskrsnuću njezina Sina i anticipacija uskrsnuća drugih kršćana. Marija je slika i prvina Crkve koja iščekuje potpuno ostvarenje svih Isusovih obećanja. Uznesenje B. D. Marije-Velika Gospa se slavi 15. kolovoza.

9. 1. Devetnica uznesenju Blažene Djevice Marije *(razmatanja iz djela sv. Bernarda)*

Prvi dan: Zaista nema toga što me više veseli, ali što me istodobno više straši, negoli držati govor u slavu Djevice Marije. Da i prešutim načas neizrecivu povlasticu zasluga i posve jedinstvenu odliku, Mariju svi prihvaćaju s tolikim osjećajem odanosti, svi je časte i, kako i treba, primaju, tako da, iako se svi trse o njoj govoriti, ipak što god se uzmoglo reći o neizrecivom, manje je dopadno, manje se sviđa i manje je prihvatljivo. Kako ne bi bilo neprikladno što god o neshvatljivoj slavi ljudska pamet može shvatiti?

Jer evo, ako kod nje pohvalim djevičanstvo, čini se da mnoge djevice idu za njom; ako propovijedam poniznost, već ih se manje nalazi koji su po nauci njezinog Sina postali blaga i ponizna srca (Mt 11,21); ako hoću da uzveličam množinu njezina milosrđa, ima nekoliko milosrdnih muževa i žena. A ima nešto u čemu nije vidjela prethodnika niti će vidjeti nasljedovatelja, to jest osobu koja bi imala majčine radosti sa čašću djevičanstva. Marija je - veli se - najbolji dio izabrala; zaista najbolji, jer je dobra plodnost u braku, bolja je djevičanska čistoća, a zacijelo je najbolja djevičanska plodnost ili plodno djevičanstvo. To je Marijina povlastica i neće biti dana drugome, jer se neće oduzeti od nje. Jedinstvena je i odmah je jasno da je neizreciva i kako je nitko me može postići, tako ne može ni govoriti o njoj.

Što ako dodaš i to, komu je majka? Koji bi sad jezik, pa i anđeoski, mogao dostojnim pohvalama uzvisiti Majku Djevicu, i to majku ne bilo čiju nego Božju? Dvostruka novost, dvostruka povlastica, dvostruko čudo, ali posve dostojno i posve prikladno; niti ikojem drugom sinu ne dolikuje majka djevica, niti Bogu dolikuje drukčije rođenje!

Kolika je pak i kako li je dragocjena krepost poniznosti uz toliku čistoću, uz toliku nevinost, uza savjest posve bez krivnje, pače s tolikom puninom milosti? Odakle tebi, o blažena, poniznost, i tolika poniznost? Zaista si dostojna da Bog pogleda na tebe, da zaželi ljepotu tvoju, da bude privučen tvojim predragocjenim miomirisom iz onog vječnog ležaja u krilu Očevu. Jer gle kako se očito slažu pjesma naše Djevice i svadbena popijevka, jer je njezina utroba bila zaručnikova ložnica. Čuj Mariju u evanđelju: Pogleda - veli - na nezatnost službenice svoje (Lk 1,48). Čuj sada istu osobu gdje govori u svadbenoj pjesmi: *Dok se kralj odmara na svojim dušecima, tada nard moj miriše* (Pj 1,12.) Nard je, naime,

nezatna trava koja čisti grudi, da bude očito da se nardom označuje poniznost, čiji miris i ures nalazi milost kod Boga. *Lauretanske litanije i molitva na čast uznesenja B.D. Marije.*

Drugi dan: Neka ne govori o tvom milosrđu onaj, o blažena Djevice, koji se sjeća da mu nisi pritekla u pomoć kad te je zazvao u svojim potrebama; a mi, tvoje sluge, na drugim ti krepostima čestitamo, a na ovoj radije čestitamo sebi. Hvalimo tvoje djevičanstvo, divimo se poniznosti, ali nevoljnima je draže milosrđe; milosrđe radije prihvaćamo, češće ga se spominjemo i zazivamo ga. Jer ovo je ona koja je zadobila izbavljenje svega svijeta, izmolila spasenje svima. Poznato je da se je brinula za cijeli ljudski rod. Njoj je rečeno: *Ne boj se, Marijo, našla si milost kod Boga (Lk 1,30)* - očito onu koju si tražila.

Tko bi, dakle, mogao, o blagoslovljena, istražiti dužinu i širinu, visinu i dubinu tvoga milosrđa? Jer dužina je njegova sve do posljednjega dana nad onima koji je zazivaju; širina mu ispunja krug zemaljski, tako da je sva zemlja puna i tvoga milosrđa; visina mu je dostigla obnovu višnjega grada; a dubina mu je postigla izbavljenje onih koji sjede u tmini i sjeni smrtnoj. Jer po tebi je nebo napučeno, pakao ispražnjen, popravljene su razvaline nebeskog Jeruzalema, bijednima koji čekaju darovan je izgubljeni život. Tako premoćna i preblaga ljubav obiluje osjećajem samilosti i učinkovitom pomoći, jednako obilno u oba slučaja.

Na ovaj, dakle, izvor neka se požuri naša žedna duša, k ovom brdu milosrđa neka se naša bijeda utječe svim marom. Evo smo te, o blagoslovljena Djevice, dopratili, koliko smo mogli svojim željama i slijedili smo te barem izdaleka; neka sada unaprijed bude tvoja zadaća da milost koju si našla kod Boga iskažeš svijetu: postižući svojim svetim molitvama grešnicima oproštenje, bolesnima lijek, malodušnima jakost, žalosnima utjehu, onima koji su u opasnosti pomoć i izbavljenje. Na današnji dan svečanosti i veselja neka ovim tvojim slugama, koji s pohvalama zazivlju slatko ime Marijino, neka — velim — po tebi, blaga Kraljice, dijeli darove tvoje milosti Isus Krist, Sin tvoj, naš Gospodin koji je nad svima Bog blagoslovljeni uvijek. *Lauretanske litanije i molitva na čast uznesenja B.D. Marije.*

Treći dan: Blagoslovljena među svim ženama nije suvišna i upravo po njoj i mi imamo mjesto u izmirenju s Bogom. Treba nam posrednik kod samoga velikog Posrednika Isusa, i nitko od Marije ne će nam biti korisniji.

Odvéc okrutno je bilo posredovanje Eve, kojom se poslužila stara zmija kako bi uštrcala svoj otrov i čovjeku, ali tu je vjerna posrednica Marija koja je ljudima posredovala protulijek spasenja. Jedna je bila sredstvo zavođenja druga umilostivljenja; jedan je poticala na prijestup, druga je nosila otkupljenje.

Zašto bi se ljudska slabost bojala približiti Mariji? Ništa tvrdoga ni strašnoga nema kod nje. Ona je sama blagost i svima nudi vunu i mlijeko. Pažljivo pročitaj sve stranice evanđelja, i ako uspiješ u Mariji pronaći bilo koji znak prijekora, tvrdoće, i najmanje ljutnje tada bi je mogao motriti sa sumnjom i bojao bi joj se približiti. Ali ako vidiš, kao što to uistinu i jest, da sve što se o njoj govori zrači milošću, blagošću i milosrđem, tada dakle, zahvali Onome koji u svojoj beskrajnoj dobroti nam je pribavio jednu posrednicu u koju možeš imati puno povjerenje.

Između ostalog ona nam je postala sve, razdala se istom beskrajnom ljubavlju učenima i neukima. Svima otvara krilo svoga milosrđa, da bi svi mogli crpsti iz njene punine, rob će tu pronaći slobodu, bolesnik zdravlje, ožalošćeni utjehu, grešnik oproštenje, pravednik pronaći milost, anđeo radost, cijelo Presveto Trojstvo biti će proslavljeno, Sin Božji će u Mariji uzeti ljudsku narav, tako da nema nikoga tko ne bi bio predmet njene ljubavi. *Lauretanske litanije i molitva na čast uznesenja B.D. Marije.*

Četvrti dan: Vjeruješ li da je upravo Ona žena obučena u sunce? Priznajem da u pripovjedi o viđenju u Otkrivenju treba shvatiti da se radi o sadašnjoj Crkvi; ali ništa ne priječi da se to pripíše i Mariji. Upravo je ona koja je obučena u sunce.

Kao što sunce ovog svijeta bez razlike izlazi nad dobrima i zlima, tako i Marija bez da se obazire na naše grijeha, svima se pokazuje pristupačna, puna dobrote, i svima u potrebama provida u svojoj velikoj ljubavi. Nikakva mana je ne dodiruje i iznad svega što je slabost ili pokvarenost Ona se uzdiže do vrtočavih visina, i toliko nadilazi svako drugo stvorenje da se dobro može reći da je mjesec pod njezinim nogama. U protivnom nam ne izgleda da smo izrekli veliku hvalu, govoreći da je mjesec pod njezinim nogama, jer je Marija sigurno bila uzvišena iznad anđeoskih korova i samih Kerubina i Serafina.

Obično je mjesec uzet kao simbol ne samo propadljivosti nego i ludosti zbog promjenjivosti, a ponekad je simbol i sadašnje Crkve zbog toga što svoju svjetlost dobiva od drugog izvora, sunca. Ali i na jedan i drugi način se može s pravom reći da je mjesec pod Marijinim nogama iako na različit način; jer luđak se mijenja kao mjesec, dok je mudrac postojan kao sunce.

S pravom je Marija prikazana kao obučena u sunce jer je prodrila, preko svake zamisli u ponor božanske mudrosti, do te mjere da je izgledala beskrajna u onom nepristupačnom svijetlu, koliko je bilo moguće njenoj stvorenoj naravi. Ovaj plamen čisti usne prorocima i ražaruje Serafine. Ali je drugačije zaslužila Marija, ne samo kao da ju dodirne taj plamen, nego da je njime okružena i obučena, kao zatvorena u plamenu.

Sjajan je plašt ove žene, ali je istovremeno i pun žara i topline jer je tako blještavo sve što u njoj vidimo, ništa nam ne može izgledati tamno i hladno. Ispod njenih nogu je svaka ludost tako da Ona nema ništa zajedničko s brojnim nerazboritim ženama ili sa ludim djevicama. Još više, veliki Luđak, đavao, knez svake ludosti koji je mijenjajući se kao mjesec izgubio sjaj svoje mudrosti, sada leži poništen i pritisnut u bijednom ropstvu pod Marijinim nogama.

Ona je uistinu žena obećana od Boga koja će snagom svoje pete zgaziti glavu staroj zmiji, a ova će joj uzalud, sa svojim brojim lukavstvima, pokušavati ugristi joj petu. Ona sama je razotkrila zasjede svih hereza. *Lauretanske litanije i molitva na čast uznesenja B.D. Marije.*

Peti dan: *Žena obučena u sunce a mjesec joj pod nogama* (Otk 12,1). Ako sada hoćemo pripisati Crkvi simboličko značenje mjeseca, ukoliko nema u sebi izvor svoga sjaja, nego u onome koji kaže *bez mene ne možete ništa učiniti* (Iv 15,5), jasno uviđamo ovu posrednicu o kojoj smo već napominjali. Prigrlimo braćo noge blažene Marije i padnimo nice pred nju, ne ostavljajmo je dok nas ne blagoslovi, jer je ona moćna.

Kao što je žena između mjeseca i sunca, tako je Marija položena između Krista i Crkve. Kako može slaba ljudska narav opstati u užarenoj peći? S pravom ostaješ zbunjen, sveti Mojsije, i tražiš da to bolje razumiješ. Ali ako se želiš više približiti izuj prije obuču sa svojih nogu i isprazni razum od svih tjelesnih misli. *Idem vidjeti ovo veliko čudo*, reče Mojsije.

Da, uistinu je veliko čudo grm koji gori bez da izgara, ali je isto tako veliki san da ostane neozlijeđena žena obučena u sunce. Nije u naravi grma da ne izgara kad je okružen vatrom, nije u moći žene podnositi neozlijeđena odjeću od sunca. To nadilazi moć ljudske naravi, također i one anđeoske, potrebna je veća sila.

Duh Sveti sići će na tebe (Lk 1,35), kazao je arkandeo. Izgleda mi da čujem Marijin odgovor: «Budući da je Duh Bog, a naš je Bog plamen koji izgara». Nastavlja govoriti arkandeo: *Sila svevišnjega će te osjeniti*. Ne moja, ne tvoja moć, nego sila Svevišnjega. Nikakvo čudo ako je žena pokrivena takovom silom mogla podnijeti takvu odjeću od sunca.

Žena obučena u sunce. Potpuno pokrivena svjetlom kao da je ono odjeća. Svjetski čovjek ne uspijeva to razumjeti, za njega je sve što je duhovno besmislica. Ali nije tako mislio apostol Pavao kada je kazao: *Obucite se u Gospodina Isusa Krista* (Rim 13,14).

Kako si mu ti Gospe postala bliska! Ah, koliko si zaslužila da mu budeš blizu i koliko si milosti našla kod njega. On boravi u tebi, a ti u njemu: ti ga oblačiš i od njega si obučena.

Oblačiš Isusa tjelesnošću ljudske naravi, a On tebe oblači slavom svoje uzvišenosti. Ti Gospe Sunce oblačiš oblakom, a sama si obučena suncem. Približite se više da vidite ovu Kraljicu s krunom kojom ju je okrunio njen Sin. *Lauretanske litanije i molitva na čast uznesenja B.D. Marije.*

Šesti dan: Djevica, slavno uzlazeći na Nebo, bez sumnje je obilnim porastom obogatila radosti višnjih građana. Ovo je naime ona čiji glas pozdrava čini da se ispune radošću i oni koji su još zatvoreni u majčinoj utrobi (Lk 1,41). Jer, ako se je duša još nerođenog djeteta rastopila čim je Marija progovorila: što mislimo, kakva je mogla biti ushićenost svetih u Nebu kad su zaslužili i da čuju njezin glas i da vide njezino lice i da uživaju njenu prisutnost? A nama, predragi, kakva li nam je prigoda da slavimo svečanost na dan njezina uznesenja, kakav li razlog veselja, kakav li predmet radovanja! Marijinom prisutnošću rasvijetljen je cijeli svijet, tako da već i sama nebeska domovina jasnije sjaji obasjana bljeskom djevičanske baklje; stoga dakle s pravom odjekuje u visinama zahvaljivanje i glas hvale.

No čini se da mi moramo više žaliti negoli se veseliti. Nije li naime dosljedno da koliko netko klikće zbog njezine prisutnosti, da toliko ovaj naš donji svijet žali za njezinom odsutnošću? Neka ipak umukne naše žaljenje, jer ni nama nije ovdje stalna domovina, nego težimo za onom u koju je Marija stigla. Ako smo pravi građani te domovine, zaista je pravedno da je se sjećamo i u progonstvu, pa i na Babilonskim rijekama, pravedno je da budemo učesnici njezine radosti i da sudjelujemo u veselju, a najviše u ovom veselju koje danas na tako silovit način razveseljuje grad Božji da i sami osjećamo tu kišu što natapa zemlju.

Pred nama je pošla naša Kraljica, pred nama je pošla i tako je slavno primljena da nebesnici mogu pouzdano slijediti svoju Vladaricu kličući: Povuci nas za sobom, trčat ćemo za mirisom tvojih pomasti. Naše je izgnanstvo poslalo pred sobom svoju Odvjetnicu koja će, kao sučeva majka i majka milosrđa, moleći, uspješno voditi naše poslove. *Lauretanske litanije i molitva na čast uznesenja B.D. Marije.*

Sedmi dan: Danas je zemlja upravila Nebu dragocjen poklon, da bi se po darivanju i primanju, sretnim savezom prijateljstva, združilo ljudsko s božanskim, zemaljsko s nebeskim, najniže s najvišim; uzvišeni je plod zemlje uznesen onamo, odakle silaze najbolji darovi i savršeni pokloni. Uzlazeći, dakle, blažena Djevica u visine dat će, također i ona, darove ljudima. Kako ne bi dala, kad joj ne manjka za to mogućnost ni volja? Ona je Kraljica neba, milosrdna je i, konačno, majka je jedinorođenog Sina Božjega, i ništa drugo ne može toliko preporučiti veličinu njezine moći ili dobrote. Ili se možda ne vjeruje da Sin Božji časti Majku, ili tko može posumnjati da Marijina utroba nije postala sam osjećaj ljubavi, ona utroba u kojoj je devet mjeseci počivala sama Ljubav koja je od Boga?

A to rekoh radi nas, braćo! jer znam da je teško u tolikoj oskudici naći onu savršenu ljubav koja ne traži svoje. Međutim, da sada ne govorim o dobročinstvima koja postizemo njezinom proslavom, ako je ljubimo, zaista ćemo se radovati što ide k Sinu; da, čestitat ćemo joj - velim - osim da onoj koja je našla milost ostanemo, što ne dao Bog, mnogostruko nezahvalni. Koga je ona prva primila kad je ulazio u tvrđavu ovoga svijeta, prima danas nju kad ulazi u sveti nebeski grad; i što misliš, kakvom počašću, kakvim klicanjem, kakvom slavom? Nema dostojnijeg mjesta na zemlji od hrama djevičanske utrobe u koji je Marija primila Sina Božjega, ni na Nebu od kraljevskog prijestolja na koje je danas Marijin Sin podigao Mariju. Zaista je sretno oboje to primanje, oboje je neizrecivo, jer je oboje nezamislivo.

Zašto se danas u kršćanskim crkvama čita evanđeoski odlomak koji nam daje razumjeti kako je žena blagoslovljena među ženama primila Spasitelja? To je, mislim, zato da prijem koji svetkujemo cijenimo nešto po onom prijemu; pače da po neprocjenjivosti onoga prijema upoznamo neprocjenjivost ovoga. Tko bi mogao, kad bi govorio i andeoskim jezikom, kako je nadolaskom Duha, osjenjenjem sile Svevišnjega, postala tijelom Božja Riječ po kojoj je sve

stvoreno, i kako se je veličanstveni Gospodin, koga ne mogu obuhvatiti sva stvorenja, postavši čovjekom zatvorio u djevičansku utrobu? *Lauretanske litanije i molitva na čast uznesenja B.D. Marije.*

Osmi dan: Ali tko bi mogao zamisliti kako je danas slavno stupala Kraljica svijeta i s kakvim joj je osjećajem poštovanja izašlo u susret čitavo mnoštvo nebeskih četa, s kakvim je pjesmama bila dovedena na prijestolje slave; kako je veselim licem i vedrim čelom bila primljena od Sina i uzvišena nad sva stvorenja onom čašću koju zaslužuje takva Majka i onom slavom koja dolikuje takvom Sinu? Zaista sretnih li poljubaca utisnutih usnama dojenčeta kojemu se majka radovala u svome krilu! A zar nećemo smatrati još sretnijima poljupce koje je danas primila od onoga koji sjedi s desne Ocu u blaženom pozdravu kad je uzlazila na prijestolje slave pjevajući svadbenu pjesmu govoreći: Poljubi me poljupcem usta svojih (Pj 1,1)

Tko da opiše Kristovo rođenje i Marijino uznesenje? Koliko je na zemlji postigla milosti više od drugih, toliko je na Nebu zadobila posebne slave. Jer, ako oko nije vidjelo, ni uho čulo, niti je u srce čovječje ušlo što je Bog pripremio onima koji ga ljube, tko će izreći što je Gospi pripremio Onaj kojega je rodila i što je svima jasno, njoj koja ga je ljubila više od svih? Marija je zaista sretna i mnogostruko sretna i onda kad prihvaća Spasitelja i onda kad je od Spasitelja primljena; u oba slučaja treba se diviti dostojanstvu Djevice Majke, u oba slučaja treba prihvatiti veličanstvo koje se udostojava. Uđe - veli - Isus u neko selo i žena neka primi ga u kuću (Lk 10,38).

No treba da se više bavimo pohvalama, jer je ovaj dan posvećen svetkovanju. A budući da ove riječi današnjeg čitanja pružaju obilnu građu, kad se opet sutra sastanemo, trebat će da govorim predajući bez zavisti ono što mi bude odozgo dano, da se na spomen Djevice ne samo pobudi osjećaj pobožnosti, nego da se izgradi ćudorednost na poboljšanje ponašanja, na hvalu i slavu njezinog Sina, Gospodina našega, koji je nad svima Bog blagoslovljen uvijek. Amen. *Lauretanske litanije i molitva na čast uznesenja B.D. Marije.*

Deveti dan: Sad je vrijeme da svako tijelo progovori, kad je uznesena majka utjelovljene Riječi; niti smije prestati sa hvalama ljudska smrtnost, jer se u Djevici uzdiže sama ljudska narav nad anđeoske besmrtno duhove. Naša odanost s jedne strane ne može trpjeti da šuti o njezinoj slavi, a s druge strane neplodna misao ne može nešto začeti, niti nevješt jezik može poroditi. Odatle potječe da i sami knezovi nebeskoga dvora gledajući toliku novost ne bez udivljenja kliču: *Tko je ova što dolazi iz pustinje prepuna užitaka?* (Pj 8,5 Vulg), kao da bi jasnije rekli: Koliko je i odakle to obilje užitaka njoj koja dolazi iz pustinje? Jer takvi se užici ne nalaze ni u nama koje u gradu Božjem veseli rijeka i rukavci njezini i koji se iz slavnog lica napajamo potocima njegovih slasti? Tko je ova koja iz pustinje od sunca pripekle uzlazi prepuna duhovnih užitaka?

Zašto da ne nazovem užicima djevičanski ukras sa darom plodnosti, ures poniznosti, kapajuće saće ljubavi, srdačno milosrđe, puninu milosti, povlasticu osobite slave? Uzlazeći iz pustinje, Kraljica je svijeta postala, kako pjeva Crkva, u svojoj raskoši lijepa i ugodna anđelima Božjim. Neka se prestanu čuditi užicima ove pustinje, jer Gospodin okruni godinu dobrotom svojom i zemlja naša dade urod svoj. Što se čude da Marija dolazi iz pustinje prepuna užitaka? Neka se radije čude kako se Krist iz punine nebeskoga kraljevstva spušta siromašan. Jer je čini se, vrijedno mnogo se većim čudom čuditi da se Sin Božji umanjio na malo manje od anđela, negoli da je Majka Božja uzvišena nad anđele. Njegovo je, naime, poništenje postalo naša punina, njegove bijede postale su užici svijeta. Konačno, *premda bogat, radi nas posta siromah, da se mi njegovim siromaštvom obogatimo* (2Kor 8,9). I sramota križa postala je slava onima koji vjeruju. *Lauretanske litanije i molitva na čast uznesenja B.D. Marije.*

9. 2. Lauretanske litanije i molitve na čast Marijina uznesenja

Gospodine, smiluj se!

Kriste, smiluj se!

Gospodine, smiluj se!

Kriste, čuj nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nebeski, Bože,

.....smiluj nam se!

Sine, Otkupitelju svijeta, Bože,

Duše Sveti, Bože,

Sveto Trojstvo, jedan Bože,

Sveta Marijo,

.....moli za nas!

Sveta Bogorodice,

Sveta Djevo djevica,

Majko Kristova,

Majko Crkve,

Majko Božje milosti,

Majko prebistra,

Majko prečista,

Majko neoskvrnjena,

Majko nepovrijeđena,

Majko ljubezna,

Majko divna,

Majko dobroga savjeta,

Majko Stvoriteljeva,

Majko Spasiteljeva,

Djevice premudra,

Djevice časna,

Djevice hvale dostojna,

Djevice moguća,

Djevice milostiva,

Djevice vjerna,

Ogledalo pravde,

Prijestolje mudrosti,

Uzročje naše radosti,

Posudo duhovna,

Posudo poštovana,

Posudo uzorna pobožnosti,

Ružo otajstvena,

Tornju Davidov,

Tornju bjelokosni,

Kućo zlatna,

Škrinjo zavjetna,

Vrata nebeska,

Zvijezdo jutarnja,

Zdravlje bolesnih,

Utočište grješnika,

Utjeho žalosnih,

Pomoćnice kršćana,

Kraljice anđela,

Kraljice patrijarha,

Kraljice proroka,
Kraljice apostola,
Kraljice mučenika,
Kraljice ispovijedalaca,
Kraljice djevice,
Kraljice sviju svetih,
Kraljice bez grijeha istočnog začeta,
Kraljice na nebo uznesena,
Kraljice svete krunice,
Kraljice obitelji,
Kraljice mira,
Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehе svijeta, oprosti nam Gospodine!
Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehе svijeta, usliši nas Gospodine!
Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehе svijeta, smiluj nam se!
Moli za nas, sveta Bogorodice!
Da dostojni postanemo obećanja Kristovih!

Pomolimo se! Dopusti nama slugama svojim, molimo, Gospodine Bože, da se neprestano radujemo duševnom i tjelesnom zdravlju i da se slavnim zagovorom Blažene Marije, vazda Djevice, izbavimo od sadašnje žalosti i naužijemo vječne radosti! Po Kristu Gospodinu našem! Amen!

Pohvale uznesenju B.D.Marije u Nebo

(Sv.Ivan Damašćanski)

Ona koja je u porodu sačuvala netaknuto svoje djevičanstvo trebala je neraspadljivim sačuvati i svoje tijelo poslije smrti. Ona koja je u svom tijelu nosila Stvoritelja koji je postao dijete, trebala je prebivati u božanskim svetohraništima. Ona koja je bila zaručnica Očeva, trebala je naći dom u nebeskom odajama. Trebala je gledati svoga Sina u slavi s desna Ocu, Ona koja ga je vidjela na Križu; Ona koja bijaše sačuvana od porođajnih bolova kad ga je rodila i kojoj je mač boli probio dušu kad je gledala Njegovu smrt. Bijaše pravedno da Majka Božja posjeduje ono što pripada Sinu i da bude slavljena od svih stvorenja kao Majka i Službenica Gospodnja. Amen.

Molitva Mariji na Nebo uznesenoj

(Papa Pio XII)

O Bezgrešna Djevice, Majko Božja i Majko ljudi. Vjerujemo sa svom gorljivošću naše vjere u Tvoje preslavno uznesenje dušom i tijelom u Nebo, gdje su te svi zborovi anđela i sve čete svetaca pozdravile kao Kraljicu; i mi se združujemo s njima te hvalimo i slavimo Gospodina koji te je uzvisio nad sve druge čiste stvorove, da Ti prikažemo zanos svoje pobožnosti i ljubavi. Zdravo Marijo. Znamo da se tvoj pogled koji je majčinski milovao ponizno i trpeće čovječstvo Isusovo na zemlji zasićuje u Nebu gledanjem slave nestvorene Mudrosti. Radosna je tvoja duša dok motri licem u lice Presveto Trojstvo a srce Ti podrhtava od prevelike nježnosti; i mi bijedni grešnici kojima tijelo otežava polet duše, molimo te da očistiš naša osjetila da naučimo već ovdje na zemlji uživati Boga, samoga Boga, u čaru stvorenja. *Zdravo Marijo...*

Uzdamo se da se tvoje milostive oči obraćaju na naše bijede i tjeskobe, naše borbe i slabosti; da se tvoje usne smješkaju našim radostima i našim pobjedama; da čuješ Isusov glas koji Ti govori o svakome od nas kao nekoć svome ljubljenom me učeniku: *Evo Ti sina*; i mi koji te zazivamo kao našu Majku, mi te uzimamo kao voditeljicu, snagu i utjehu u našem smrtnom životu. *Zdravo Marijo...*

Čvrsto vjerujemo da će se Tvoje oči koje su plakale na zemlji natopljenoj Isusovom krvlju, opet obazreti na ovaj svijet razdiran ratovima, progonstvima i zatiranjima pravednih i slabih. I mi u tami ove suzne doline očekujemo od Tvoga nebeskog svijetla i od Tvoje slatke dobrote olakšanje bolima naših srdaca, kušnjama Crkve i naše domovine. Zdravo Marijo. Vjerujemo napokon, da si Ti u slavi u kojoj kraljuješ, odjevena suncem i okrunjena zvijezdama, radost i veselje svih anđela i svih svetaca; i mi na ovoj zemlji kojom prolazimo kao putnici, ojačani vjerom u buduće uskrsnuće, gledamo prema Tebi, našem životu, našem milju, našem ufanju; privuci nas blagim svojim glasom da nam pokažeš jednoga dana, poslije ovoga progonstva Isusa, blagoslovljeni plod utrobe Tvoje, o blaga, o mila, o slatka Djevice Marijo. *Zdravo Marijo...*

Sadržaj

Predgovor

1. Nauk crkve o štovanju Gospe u pučkoj pobožnosti i Isusovima otajstvima
2. Krunica, sažetak cijelog evanđelja
3. BEZGREŠNO ZAČEĆE BLAŽENE DJEVICE MARIJE
 3. 1. Devetnica Bezgrešnoj s razmatanjima iz djela sv. Maksimilijana Kolbea
 3. 2. Molitve i litanije Bezgrešnoj
4. MARIJA U OTAJSTVU UTJELOVLJENJA SINA BOŽJEGA
 4. 1. Devetica naviještenju utjelovljenja Sina Božjega - Blagovijesti- s razmatranjima iz djela sv. Ljudevita Montforskoga
 4. 2. Molitve i Litanije Utjelovljenja Sina Božjega
5. MARIJA U OTAJSTVU ISUSOVA ROĐENJA
 5. 1. Devetnica otajstvu rođenje Gospodnjeg
 5. 1. Molitve Mariji u otajstvu rođenje Gospodnjeg
6. MARIJA U OTAJSTVU MUKE I SMRTI ISUSA KRISTA
 6. 1. Devetnica žalosnom srcu Marijinu
 6. 2. Litanije prežalosne Djevice Marije
 6. 3. Molitve i razmatranja svetaca
 6. 4. Gospin plač
7. MARIJA U OTAJSTVU ISUSOVA USKRSNUĆA
 7. 1. Majčin čas
 7. 2. Susret Uskrsnuloga s Majkom i Vazmeni pozdrav Majci Uskrsnuloga
 7. 3. Govor naučiteljstva Crkve o prvom ukazanju uskrslog Isusu svojoj Majci Mariji
 7. 4. Kraljice neba, raduj se

8. DUH SVETI I MARIJA

8. 1. Nauk Crkve

8. 2. Marija, zaručnica Duha Svetoga po nauku sv. Ljudevita Montforskoga

8. 3. Molitve

9. UZNESENJE B. D. MARIJE - VELIKA GOSPA

9. 1. Devetnica uznesenju Blažene Djevice Marije s razmatanjima iz djela sv. Bernarda

9. 2. Lauretanske litanije i molitve na čast Marijina uznesenja